

КНИЖКАМ

ІНДЕКС

21644

review

#08-2004

ПРО ВСІ КНИЖКИ І ВСІХ ПИСЬМЕННИКІВ



«БАНДИТСЬКИЙ ТЕРНОПІЛЬ»
АНАТОЛІЙ ДНІСТРОВИЙ

✉ **замовляйте книжки поштою!**

Світлана Герасименко



Світлана Космінська, редактор

ХРОНІКА

Кінознавець Ганна Чудь

КНИЖНИК
review

www.review.kiev.ua

Авторка



За підтримки Фонду сприяння розвитку мистецтв вийшла книжка **Ольги ПЕТРОВОЇ Мистецтвознавчі рефлексії** (К.: КМ Академія). На презентативну вечірку до авторки — доктора філософії та кандидата мистецтвознавства — зібралось чисельне добірне товариство. Дехто потрапив до об'єктиву *Kr*.
(Рецензії — в наступному числі)

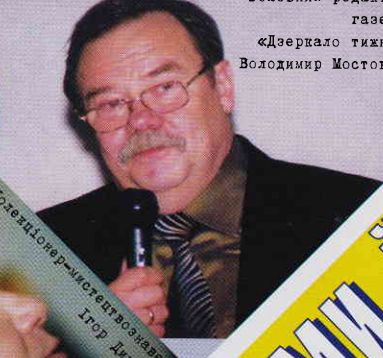
Іван Дзюба, директор видавництва «КМ Академія» Віра Соловйова, Ольга Петрова



Головний редактор часопису «Українське мистецтво» Віктор Коменко



Головний редактор газети «Дзеркало тижня» Володимир Мостовий



Коледжіонер-мистецтвознавець Ігор Дзичко

АРТ-ФІЛОСОФІЯ



Ель-богема вибир

Видавництво «Фоліо» запросило до «Знання» прихильників російськомовних укрписів **Леди ЛУЗИНОЇ** та **Андрія КУРКОВА**. Публіку, що тиснула між щільних книжкових стелажів, розігрівав споживач каляну **Ель КРАВЧУК**, у більш глибоких кулуарах між собою спілкувалися всякі інші укрписи.

КАЛЯН, ВІДМИ І ПІНГВІНИ



Селезандр Страшний

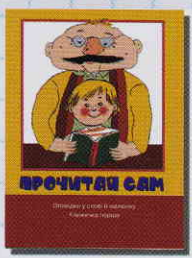


Курковські читання

Уривки з недочитаного роману в руках Леди

ДОШКА ОГОЛОШЕНЬ*

Анатолій ГРИГОРУК, Оксана КРОТЮК.
Прочитай сам. — К.: Сто-то знай!, 8 с. (м.)
т/ф: (044) 570-36-78,
e-mail: ototo@online.com.ua



Дотепні короткі оповідання виховного змісту побудовано за принципом «слово-малюнок». Така методика заохочує дитину до читання, сприяє розвитку мовлення; засвоєнню граматичних категорій, збагаченню словника. Послужить вихователям, вчителям, логопедом, батькам. Повнокольоровий друк, крейдований папір.



Нікітін В.А.; Ідея освіти або склад освітньої політики.
К.: Оптима, 2004. — 205 с.

Люди виходять в «надпростір» з його великою кількістю ідеальних світів, влаштовуються в якомусь із них і йдуть далі, якщо в ньому (чи в них) стає тісно. В цьому розумінні освіта як засіб залучення людей до нових територій чи простору являється проявом і умовою становлення міської цивілізації. Звідси в мене й метафора освіти як будівництва всесвітнього міста..

Свідоцтво про реєстрацію: ДК № 171.
Адреса: Київ, 04050, вул. Тургенівська, 69, 6
Тел./факс: + 38 044 216 49 31.
e-mail: igor@sphere.kiev.ua

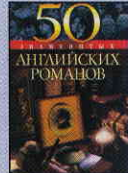


Кемельман ГАРРИ.
В воскресеньє Раббі остался дома / Пер. с англ. — К.: Оптима, 2004. — 311 с.

У дев'ятнадцятому столітті раббі Ізраель Салантер із Вильно сказав: «Раввин, которого не хотят прогнать із города, — это не раввин; а раввин, который позволяет себя прогнать, — не мужчина». В общині Барнардс-Кроссінга черговий конфлікт; раббі Смолл, який, як завжди, — под загрозою звільнення... А тут ще вбивство, марихуана, муринське питання і права людей... Раббі Смолл блискуче доказує, що він справжній раббі й справжній чоловік.

Видавництво «Фоліо» проводить творчі зустрічі з авторами. 20 квітня 18.00 Вас чекає Юрко Покальчук. Місце проведення — магазин «Знання» (Хрещатик). Вхід вільний.

ЗМІСТ

6 ОЧИМА
РЕПОРТЕРА8-9 ОЧИЩЕННЯ
ДРАМОЮ12, 16-17 СПЕЦСЛУЖБИ
НА СТОРОЖІ
РОЗВІДНИКІВ20-23 ШЛЯХИ
ЦИВІЛІЗАЦІЇ,
НАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЇ25 ГАРРІ ПОТЕР
НА 12 СТОРІНКАХ28 ГАРЯЧА
ПРОПОЗИЦІЯ
ВІД КР!

Засновник і видавець:

ТОВ «Редакція газети «Книжник-Ревю».

Виходить з серпня 2000 р.

Свідоцтво про реєстрацію:

КВ №4463 від 11 серпня 2000 р.

Передруки і переклади дозволені лише за згодою редакції. Редакція може не поділяти погляди авторів. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори публікацій, реклами © — рекламодавці.

Головний редактор: **Костянтин Родик**;
перший заступник — **Галина Родіна**;
заступник — **Тетяна Щербаченко**;
верстка — **Роман Марчишин**.

За підтримки
Фонду сприяння
розвитку мистецтв.
Почесний Президент —
Анатолій Толстоухов

Адреса редакції: Андріївський узвіз, 2-в,
Київ-70, 04070.

Тел.: (044) 238-65-19, 416-05-57.

Адреса для листування: а/с 135, Київ-70, 04070

e-mail: booker@review.kiev.ua

ІНДЕКС «КНИЖНИК-REVIEW» — 21644

© «Книжник-review» 2004

Друкарські роботи забезпечило ТОВ «Тріада»,
вул. Артема, 25. тел.: 531-30-80

Зам №

Наклад — 3 000

АНАТОЛІЙ ДНІСТРОВИЙ:
Я ХОЧУ ПРАЦЮВАТИ СТОРОЖЕМ

Він хотів би писати інтелектуальні романи, хоча й від ідеї створити роман-утопію чи ж любовний також принципово не відмовляється. Усе починалось новелою «Люди і речі», яка була видана в Тернополі наприкінці минулого століття. Потім одна за одною, своєрідно підтримані «гранословівським» та «смолоскипівським» лауреатством, «пішли» книжки з поезією: «Проповідь до магми», «Спостереження», «На смерть Клію», «Жовта імла», нещодавно з'явилися «Покинуті міста». Романи: первісток — «Невідомий за вікном», торік видано «Місто уповільненої дії». Співрозмовник Кр — кандидат філософських наук, співробітник Інституту стратегічних досліджень **Анатолій ДНІСТРОВИЙ**.

Кр: — Скільки лежить рукописів?

А.Д.: — Можу говорити про готові книжки. Лежить роман «Пацики», жанрова ознака якого — «конкретний роман». Ставлення до реальності в ньому, як казав Гайдеггер, «на відстані простертої руки». Тут поетика зовсім інакша, ніж у «Місті уповільненої дії». Твір автобіографічний, це — Тернопіль 1990-го року, петеушне середовище, наркомани, міжрайонні стосунки, злодійський світ, гопнічність... Усе, що я знаю.

Кр: — Автентика цього світу виявляється? Чи то була якась радянська «суспільна» форма?

А.Д.: — Там функціонувала нормальна молодіжна мова, така собі українська матриця: не літературна, звичайно. На рівні блатних регіональних словосполучень, які, на мою думку, є прекрасним вкладом в українську мову, міг би безкінечно наводити приклади — витвори приблизного географічного трикутника Івано-Франківськ — Тернопіль — Львів, особливо — їхні районні центри. Львів — менше, бо там «бригадні тьорки» російськомовні. Втім, це — тільки матеріал. Моє завдання — реконструкція цілої епохи, я хотів показати до клітин вік, який проминув. Це був перехідний період, дуже цікавий час із соціологічної точки зору. Руйнувалася районна ідентичність і зароджувалася бригадна, коли почали пакуватися екіпажі по 4-5 чоловік у машини й бомбити, робити гроші тощо. Зараз у соціальному аспекті таких взаємин не існує, таких функцій не існує.

«Пациків» я називаю абсолютним ретро-романом. Проблема української літератури: синдром «перфекцкості» домінує більше за осмислення власного совка. От ми говоримо: Грабал, Кундера, Бродський, Мілош... — це все люди, які відбулися в осмисленні власних совків, вони стали геніями, на цілий світ зробили собі цю промоцію. А наш «синдром перфекцкості» лінію осмислення «будинку буття» перекинув. У нас немає нормальних романів із аналізом совка, тому, я вважаю, у нас і неможливі кундери, грабали. В Україні можливе лише стилізаторство під когось. Є технологія — її експлуатують, як приміром, паразитують на російському концептуалізмові й на пелевінщині, додали ще американського світогляду — Керуак,

бітники, контркультура... Зараз якась дівчинка начитається Томсона, Беровза, під це понаписує й матиме значно більшу вагу за, скажімо, текст, який би відображав реальність. Звісно, мене це дещо дратує й обурює. У цьому винні наші інтелектуали, бо в них немає досвіду нормального життя, це кабінетні діти комуністично-комсомольського походження. Багаті сім'ї, батьки хороші їх йогуртами з ложечки годували, нормально пожили в спальному районі, немає значення, спальний район якого міста це був — Луганська, Тернополя чи Києва. Складається враження, що до нашого письменницького корпусу йшли або якісь селюки, або діточки, яких постійно оберігали від життя.

Кр: — Андруховича, якого вже згадав, вважаєш селюком чи рафінованим?

А.Д.: — Він — рафінований естет, у центрі світу в нього поет, відповідно бандюки в нього лохи, усі вони бездарні. Та, як на мене, багато українських поетів бездарніші за бандюків. Це неоднозначний світ, у якому багато обдарованих.

Кр: — Зараз ти відірвався від того світу — та його вже й немає як такого — і знаходишся вже в зовсім іншому. Маєш дискомфорт?

А.Д.: — Моє самоосмислення говорить мені, що люди навколо неправильно про мене думки, начебто я зациклений на цих підліткових «тьорках». Насправді я хочу поставити тому світові пам'ятник, це моє з ним зведення рахунків. Після «Пациків» мене вже тема не цікавитиме. Я не вмів писати та й не впевнений, що змію зараз, але мені

Світлана Тетяна Щербаченко



треба було це сказати. Льоса — молодець, він написав «Місто і пси», показав спеціфічну соціальну структуру, виписав життя курсантів військового училища, складні, жорстокі між ними стосунки. Він не пішов за якоюсь технологією, не взяв «пелівіна свого часу» для написання супер-роману. Він пішов від реальності, у якій жив.

Я — за концептуалізм, за розроблення якихось маршрутів, як це робили Баланше у Франції, Робтріє, як це в Україні робить Прохасько з Іздріком, — це прекрасно. Але критичний корпус літератури все ж має показати реальність, у якій він поставав. Бо нам цікаві романи, які свідчать про той час, у якому вони писались. Американці, починаючи покоління Гемінґвея, Фолкнера, Вулфа, створили для читача образ Америки.

Кр: — Легенду, міт?..

А.Д.: — Згодом воно мітологізується інтелектуалами.

Кр: — Це відтворення потребує якоїсь свідомої корекції, якщо не брати до уваги приватну інтерпретацію письменника?

А.Д.: — Думаю, що так. В останню чергу думаєш про якусь функцію літератури, але кожен пише так, як йому виходить і про те, що його тривожить. Я, до речі, абсолютно не проти досвіду Андруховича, це чудовий досвід, що демонструє можливості нашої уяви. Того самого Пашковського я ніколи не відкидав би. Вада те, що певні імена актуалізують як модних письменників. Важ-

ливо показати всі можливі полюси, в яких ми є. Я шукаю зараз свій образ, на перших етапах іду, звичайно, від автобіографізму. Буду йти далі.

Кр: — По твоєму виходить, що в нас є письменники імітатори-стилізатори, автентики...

А.Д.: — Десь воно так, але я проти поділу. Я себе не вважаю за ґрунтівця, не вважаю за національного автора, я в жодному разі не є національним автором! Я не порушую національних проблем, я пишу про те, що я знаю. Герасим'юк — національний автор, він — етнократ (його це слово роздратує!), але він геніальних етнократ. Той же так званий Станіславівський феномен... вони люблять говорити про австро-угорські сюсі-пусі, а насправді там австро-угорськими авторами, навіть не авторами, а текстами є лише дві речі: «Воццек» Іздріка й перша книжка Прохаська. А все решта — щось інше, в Австро-Угорщині не було такої тупої іронії.

Кр: — У понятті «національного автора» ти вбачаєш сьогодні кон'юнктуру?

А.Д.: — У нас у це вкладається зовсім інший зміст. Наприклад Борхес вважає, що кожен письменник повинен бути національним автором, у принципі, кожен автор причетний до чогось. У нас зараз під впливом усяких деконструктивних мисленневих практик поняття «національне» виглядає дуже скептично. «Національна ідея»,

«національна демократія», «національний банк України» — то все ахінея. Я з цим згоден, бо такі погляди виникли як реакція на всю цю шароварщину, на «національну» риторіку. Але варто до цього ставитися спокійно, безпристрасно, нейтрально. Можна говорити «національна література», «українська література», а можна — наша література. Це не має значення. Я працюю з конкретним регіональним матеріалом — Тернопільщина, це для мене важливіше за все. У «Пациках» навіть назви вулиць ті, що були — «Комсомольський парк», «ресторан Росія», назв уже немає, і реалії змінилися: в ресторані якісь труси й шкарпетки продають... Зараз закінчую «студентський роман» про Ніжин. Я відтворюю реальність, максимально такою, якою вона була...

Кр: — У тебе є образ «романтичного бандита»?

А.Д.: — Ні, вони в мене всі приземлені. Там не було романтизму. Я хочу показати, що в тому світі є й багато гидоти, і багато яскравих речей.

Кр: — Ну, а чим твої міські «бандюцькі» українські романи відрізняються від «Бандікава Пітїрбурґа», «Бріґади»?

А.Д.: — То пурга. Там дуже підцищено все, ідеологізовано, картинно. У моїх романах — події, що відбувалися реально, які я сам бачив і переживав. Можу назвати себе неореалістом.

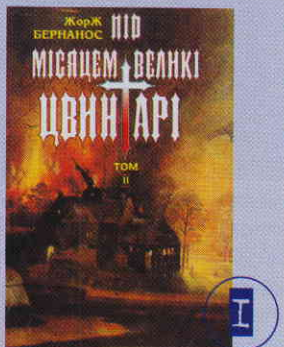
ЧУДОВА СІМКА

за версією експертів «Книжник-Review»

1. **Жорж БЕРНАНОС.** Під місяцем великі цвинтарі. Вибрані твори. Том II / З франц. переклав В.Шовкун. — К.: Юніверс, 544 с.(п)

До другого тому класика французької літератури увійшли доволі подібні й абсолютно різні тексти.

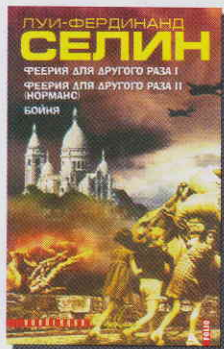
Подібні, бо у всіх розкривається одна й та ж тема: боротьба добра й зла за душу людини. Різні, бо вони неподібні сюжетно й їх персонажі є носіями цілком різного уявлення про добро та зло. Дівчина з бідної родини Мушетта («Ще одна розповідь про Мушетту»), «якій жодне створіння у світі ніколи не подало милостиню справжньої радості», дошукується в «дитячому й бруталному одкровенні фізичної незайманості» того, чого їй бракує, щоб розквітнути. Професор Невін («Пан Невін, або Метва парафія») навіть перед обличчям смерті залишається єдиним Бернаносовим персонажем, який не відчуває страху перед смертю, адже остання не має для нього жодного сенсу. Закінчений 1937-го антифашистський роман «Під місяцем великі цвинтарі» — прогулянка поміж знедуховлених мерців, для яких навіть нацистська загроза не є страшною бодай тому, що вони встигли втратити свою душу.



2

2. **Луї-Фердинанд СЕЛІН.** Феєрія для другого разу I. Феєрія для другого разу II (Норманс). Бойня. Сер. «Вершини. Коллекція». — Х.: Фолио, 606 с.(с)

Це перша публікація російською романів Феєрія... і Бойня чи не найексцентричнішого письменника проминулого віку. Головні персонажі — Селін, його дружина Лілі-Арлет і кіт Бебер стають спостерігачами Кінця квітня 1944-го, коли Париж бомбардували американські та британські ВПС. Ув атмосфері сум'яття й страху перед читачем постає галерея живих і мертвих портретів: сусіди, які втратили здоровий глузд, розпач біженців, бажання поживитися на попелищі та чужій біді, дикі тварини...

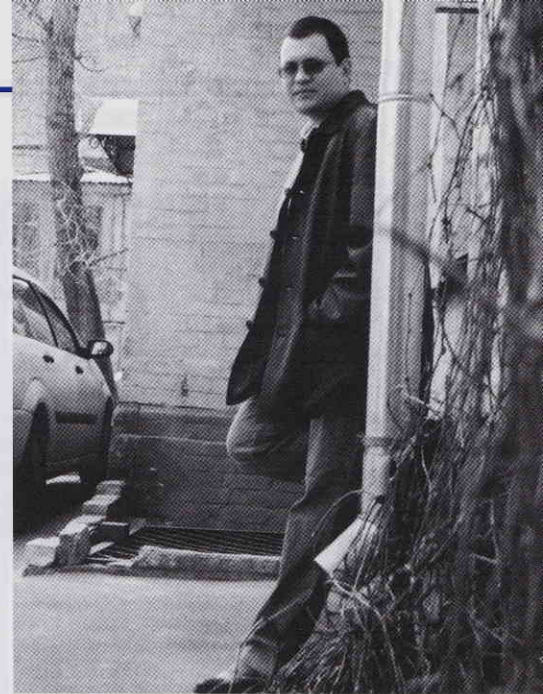


3

3. **Вілен ГОРСЬКИЙ, Олена ВДОВИНА, Юрій ЗАВГОРОДНИЙ, Олександр КИРИЧОК.** Давньоруські любоводри. — К.: КМ Академія, 304 с.(о)

Як би хтось із нас не любив учених «сухарів», ніде правди діти: саме книжкові люди найбільше впливають на розвиток філософської думки та різноманітних ідей, що мають вплив на життя всього постільства. У цьому сенсі Давньоруські любоводри — книжка непересічна, адже в ній зроблено чергову й доволі цікаву спробу виокремити квінтесенцію ідей давньоруських вчених, які визначили напрямки розумування вітчизняних мислителів на багаті сторіч. Досліджувалися тексти Іларіона Київського, Климента Смолятича, Нестора, ігу-





Кр: — У назвах книжок Дністрового фігурує Місто. Що для тебе цей образ?

А.Д.: — Я не жив ні в хуторі, ані в селі, то мені, звичайно, місто важливіше, воно — своєрідна матриця. Усі ці «урбанізми» — просто модні штуки. Я слухаю сучасну французьку урбаністичну музику, вона мені подобається, але не роблю з цього якихось інтелектуальних рефлексій.

Кр: — **Гаразд, лишимо питання критикам. Поговоримо про поетичну творчість Анатолія Дністрового.**

А.Д.: — Моя поетична творчість — то суперпарадокс. Комусь вона подобається, комусь — ні. Деякі поети відкривають якісь світи, мої ж тексти — то своєрідна колекція моїх смаків філософських, літературних, естетичних, яку я переварив.

Кр: — **Говориш про поразку, тож маєшся на ввазі, що була якась боротьба?**

А.Д.: — Просто є більш талановиті поети, є менш талановиті. Я такий собі середнячок, який вписується в контекст, а може — трошки не вписується. Зараз загальний стан культури такий, змішаний. У нас зараз немає поетів, які творять окремі планети, як от Рільке, Еліот... Я не маю про себе як про поета ілюзій. Можливо, маю як про прозаїка, та й то тому, що бачу себе в перспективі. Мене робота цікавить, тільки робота, дратує, коли від неї відривають. Я хотів би працювати сторожем — це не заважатиме творчому процесу.

Кр: — **Творча криза — це криза світогляду чи творча вичерпність? Чи можлива вичерпність в принципі?**

А.Д.: — Усе залежить від настрою, від якоїсь внутрішньої амплітуди. Буває, ранком прокинешся сповнений силами, а наступного — повне виснаження й думки: та кому воно все це потрібне? Як на мене, зараз поняття творчої кризи — більш технічне. Воно моделюється засобами масової інформації, громадською думкою... Одного постійно переконують, що він — геніальний, іншого — не переконують. Зараз дуже багато приблизно однаково освічених людей з приблизно однаковими смаками й творчими інтенціями... Це — особливості інформаційного суспільства. Ще Гебельс говорив, що інформація — це все.

Особисто для мене принципово не важить, на скільки мов ту людину перекладено, настільки престижне видавництво її видало. Важить лише те, що вона написала. Зараз принципово читаю дуже багато молодих людей і дуже шкодую, що вони не мають можливості видаватися, їх ніхто не вирощує, банально кажучи.

Кр: — **А Іздрик з «Четвергом»?**

А.Д.: — Іздрик робить надзвичайно шляхетну справу, думаю, його лабораторія дасть дуже цікаві результати.

Кр: — **Чи не перетвориться то на конвейер?**

А.Д.: — На жаль, це є, але всі проходи-

ли через технології й мають пройти. Ми живемо в такому часі, коли скрізь щось нав'язують, треба самому визначитися. Роман написати так само легко, як кандидатську, наприклад. Це не має значення — чи ти напишеш його, чи не напишеш...

Кр: — **А що має значення? Немає значення, що його прочитають, що його перекладуть...**

А.Д.: — Ніщо. Зараз нічого не має значення. Має значення те, як тобі добре (сміється).

Розмову підтримувала Тетяна ЩЕРБАЧЕНКО

Рецензії на книжки
А.Дністрового див. с.14–15



мена Данила, Кирила Туровського та Володимира Мономаха.

4. Андрей В. КУДИН. Горсть землі. — Чикаго—Київ—Торонто: ІД компанії «VIPTELEKOM», 272 с.(п)

Автор роману добре знає: «Як вижити у в'язниці». Однак цього йому виявилось замало, він вирішив поговорити з читачами про трагічні сторінки історії Києва, пов'язані з таємничою історією заповіту Антонія Печерського — засновника Києво-Печерської Лаври й монашества в Київській Русі. В основі сюжету — реальні події й персонажі. «Від Кудина» — лише мотивація їх дій та вчинків.

5. Василь ЯГУПОВ. Військова психологія. Підручник. — К.: ТанDEM, 656 с.(п)

Військо — не лише романтика, то ще й надрич, надсила, злам і крах тих, хто не готовий до його жорстких випробувань. Романтику видно здалеку, — піт, кров і сльози часто непомітні навіть із середини військового колективу, де виживає сильніший. Але сильніші виявляються лише в колективі, виграючи жорстку боротьбу за першість. Отож, аби перший не став самотнім, комусь треба підтримувати у військовому середовищі відповідний моральний і психологічний стан. Як це робити, як готувати особистий склад до бойових дій, як запобігати випадкам суїциду й багато іншого — в книжці полковника Василя Ягупова.

6. Євген БІЛУСОВ. Тарасове перо. — К.: Просвіта, 112 с.(п)

Традиційно-народницька інтерпретація для найменших школярів про юнацькі роки життя Тараса Шевченка виглядає не надто переконливо й провокує різноманітні закиди як на адресу самого автора, так і щодо ілюстрацій Оксани Хейлик. І це справді варто було б робити, коли б таких казочок-інтерпретацій було щонайменше з десяток. Поки ж це єдина книжка, у якій зроблено спробу наблизити Кобзаря до дівчорі. Щоправда, до анотації слід було б додати: «не рекомендується для читання середнім та старшим школяром» бодай для того, аби останні не почали підсмішувувати не лише над наївом автора, а й самого Шевченка в інтерпретації.

7. Гарри КЕМЕЛЬМАН. В воскресеньє Рабби Достался дома. Сер. «Самий неортодоксальний детектив». — К.: Оптима, 312 с.(о)

Гарри Кемельман вкотре виказує віртуозну здатність перемішати в одній купі найнеймовірніші інгредієнти детектива й запропонувати читачеві «страву», яка нічим не поступається класичним текстам Агати Крісті чи Конан Дойля. Поруч із синагогою знайдено тіло молоденької служниці. Усі факти вказують на молодого рабина Смолла, якого недолюблює містечкова гебрейська община. Проте молодий рабин не лише виплутається, а й за допомогою давнього методу тлумачення Талмуда знайде вбивцю...

ПАМ'ЯТЬ

ІДИ Й ДИВИСЬ

Суть фотографій про Чорнобиль у тім, щоб пам'ятати, уявляючи. Сотні, тисячі знімків: чорно-білих і кольорових. Зроблених звичайними фотоапаратами й найновітнішими на той час Кодакками чи Ніконами з супероптикою. Якнайширший спектр сюжетів: від широкоформатних пейзажних знімків, зроблених із гелікоптера, до портретних чи збільшених рослин чи предметів. І одна тема: Чорнобильська трагедія. Тоді, у квітні 1986-го, за рік, два, десять...

Юрій ЗИЛУК

За сімнадцять років, що минуло з того часу, в Україні видано десятки фотоальбомів, ілюстрованих розповідей про Чорнобильську катастрофу та її наслідки. Більшість фотоматеріалу в них, особливо стосовно перших годин і днів після аварії, повторюється — і це закономірно. Бо коли від самовидців можна чекати різних точок зору й вражень від побаченого, фотооб'єктив фіксує все без емоцій, хіба що під іншими ракурсами. Та саме ці ракурси чи, вочевидь, люди, котрі наводили в ту мить об'єктив, дають нам нині можливість подумки побувати там, де вже не буде ніхто й ніколи, аби уявити весь жах того, що сталося. І зафіксувати в пам'яті назавжди.

Як і тексти, фотографії різняться між собою мірою здібностей тих, хто їх витворив. Та, на відміну від письменника, у фотомитця є ще момент першості. У цьому його перевага, що в екстремальній ситуації виходить за межу таланту, з розумовою переходячи в фізичну дію, що потім назвуть вчинком чи героїзмом. Яскравим прикладом такої поєднаності високої майстерності з героїзмом була повсякденна робота в епіцентрі Чорнобильської катастрофи фоторепортера **Ігоря КОСТИНА**.

Гадаю, що коли б свій фотоальбом **Чорнобиль. Сповідь репортера** він видавав лише для тих, хто разом із ним був у той час у зоні, книга не потребувала б текстового супроводу. Бо кожен із розміщених у ній фотосюжетів по-своєму залишився в пам'яті пожежників, ліквідаторів, працівників АЕС чи переселенців із зони відчуження. Та завдання автора, від першої хвилини катастрофи й до сьогодні, і полягає в тому, аби донести до свідомості загалу цю «голу правду», все ще далеко не всім зрозумілу без пояснень і тлумачень.

Про те, що темна тінь жінки на знімку навпроти знесеної бульдозером хати, — це, дійсно, вже тільки тінь людини, яку зжерла радіація, як і її домілку...

Що святкова першотравнева демонстрація в Києві 1986-го — це злочин проти

маленьких киян, санкціонований тодішніми можновладцями...

Що солдати на даху Чорнобильської АЕС на фоні завмерлого робота — це смертники, послані туди високими командирами...

Що дозиметрист у прип'ятській квартирі, який біля дитячого ліжечка фіксує надвисокий рівень радіації, насправді показує нам рівень катастрофічної дитячої захворюваності й демографічного спаду в сучасній Україні...

Що портрети дитини без руки й ніжки, підлітка з рубцем після видалення щитовидної залози й діда з усією радіаційними виразками лисиною — це наше реальне сьогодні й можливе завтра...

Саме тому в передмові до книги, до якої багатьом українцям не потрібні коментарі, і яка тепер відома далеко за межами України, поет, депутат Верховної Ради й представник нашої країни в Європарламенті Борис Олійник написав: «Схоже, що ми недостатньо глибоко засвоїли уроки минулого... І передусім уроки Чорнобиля...»

Широкий текстовий супровід у фотоальбомах про Чорнобильську трагедію бачиться необхідним насамперед для того, аби ми, дивлячись на ці віддалені в часі вже на 17—15 років фотографії, не лише пам'ятали про сам факт тієї страшної події-застереження, а й чітко уявляли собі, що було й може бути з нами. Адже без уяви — цього перпетум мобіле нашої пам'яті — ми знову ризикуємо приспати в собі інстинкт самозбереження.

Це єдине, в чому можна не погодитися з автором фундаментального фототвору «Чорнобиль. Сповідь репортера», епілогом якому слугує вислів Ролана Бартеза: «Суть фотог-

рафії, не в тім, щоб уявляти, а в тім, щоб пам'ятати», і то скоріш, — не погодитися із самим Бартезом.

І ще щодо текстового супроводу вітчизняних чорнобильських фотоальбомів. Упродовж останніх п'яти-семи років остаточно визначились започатковані ще в перших ілюстрованих виданнях про трагедію (**Імення зорі Чорнобиль, Чорнобиль поруч, Тут сіли лелеки** та низка інших) три основні стилі «текстівок». Превалює офіційний, із передмовами Президента, виступами відомих науковців, урядовців, військових, які причетні до ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Досить часто автори й видавці таких фотоальбомів віддають перевагу самовидцям трагедії, що в більшості видань, хоча й не завжди, виглядає органічним доповненням ілюстративного матеріалу. Приклад — альбом **Вогонь Чорнобиля**.

Не так вдало влітається у вибудовану авторами фотоканву таких книг поетичний стиль, — віршований супровід знімків. Та істина завше десь посередині. Тож поєднання всіх цих стилів у відповідному матеріалі до ілюстрованих розповідей про Чорнобильську трагедію, напевно, і є оптимальним варіантом.

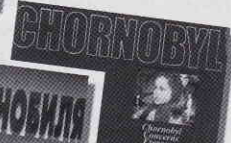
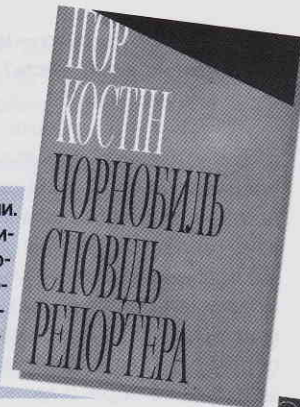
Саме таким, із точки зору поєднаності світлин і тексту, а не значущості «чорнобильських» знімків, бачиться альбом **Під поливовою зорею**, виданий до 10-річчя Чорнобильської катастрофи за підсумками історико-культурної експедиції в 30-кілометрову зону. Розпочатий фаховою передмовою історика Василя Скуратівського про Поліський край і поліщуків, він вдало поєднаними фото- і мовними засобами розповідає, передусім, про те, що всі ми втратили в цьому чудовому древньому краї, в собі самих після трагедії 1986-го року. Про те, що ще можна врятувати. Про наші надії й сподівання на перемогу матінки природи й одвічних людських цінностей попри все.

*Очисть од скверни воду нам і кров —
Хай доля нас завчасно не ламає...
Пошли нам, Боже, згоду і любов,
І той вогонь, що в світі нас тримає.*

А для того, аби ці наші надії збувались, ми повинні не лише пам'ятати, а й уявляти. Як було... Що буде...

Кт

Ігор КОСТИН. Чорнобиль. Сповідь репортера К.: Мистецтво, 320 с. (с)
Імення зорі Чорнобиля. — Чорнобиль: Чорнобильінтерінформ, 233 с. (с)
Чорнобиль поруч. — К.: Дніпро, 200 с. (п)
Тут сіли лелеки. — К.: Чорнобильінтерінформ, 228 с. (с)
Вогонь Чорнобиля. — К.: Альтернативи, 576 с. (с)
Під поливовою зорею. — К.: Седа-стиль, (с)



НОВІ ПОСТАСІ КЛІО

У вірменського радіо запитали: «Чи можна передбачити майбутнє?». Відповідь: «Звісно, можна. Майбутнє нам зазвичай добре відоме. Складніше з минулим, адже воно постійно змінюється». Про чесноти наших правителів ми дізнаємося по їх смерті. Тому історикам зарано визначати переваги та недоліки обох українських президентів. Усе ще попереду.



**КОСТЯНТИН
ДИКАНЬ**

*Історики — небезпечні люди.
Вони здатні підважити все.
Микита Хрущов*

Чи є в історії творець? На це риторичне питання традиційно дається достатньо конкретна відповідь — так, є. Рушій історії — це непересічна особистість, котра впливає на розвиток подій, бо діє в контексті великих суспільних рухів. Хто ж є цією «великою людиною»? Зазвичай — це білий чоловік, монарх, генерал або прем'єр-міністр індустріальної країни, освічений, традиційної сексуальної орієнтації тощо. Де ж місце в історії неписьменного гебрея, робітника-гомосексуаліста, чорної рабині? Чи так вони бачать події, як про це пишуть у історичних працях?

У 20–30-х роках ХХ-го століття Люсьєн Февр, Марк Блок, Фернан Бродель, Льюїс Нам'єр, Р.Г.Товні, Карл Ламп-рехт, Дж.Гарвей Робінсон запропонували замінити відомі джерела історії лише оповідками окремих людей, а не об'єктивним віддзеркаленням минулого. Такий підхід руйнує традиційний погляд на те, що в історії є «центральною», а що — «периферійною». Тобто все, про що пишуть авторитети, є лишень одним із багатьох можливих трактувань минулого. Так народилася нова структуралістична або — тотальна історія.

Відбувся перехід від історії подій до аналізу структур, з'явилися нові дисципліни: жіноча історія, історія народної культури, історія низу, історія тіла, історія читання, мікроісторія... які вступили в протистояння з історією високої культури, культурою освічених людей, історією чоловіків. На історію суспільства без людського обличчя стали дивитися очима «звичайної» людини. Якщо популярна історія залишилася вірною нарративній традиції, то нова історія зосередилася на проблемах і структурах. Понад те,

відбувся розвиток методології, здатної змінити спосіб створення контексту, в межах якого можна написати історію низу.

Зокрема, звичайне долучення нових об'єктів дослідження до відомих і добре проаналізованих не дасть позитивного результату. На думку Джоан В.Скотт, «не можна просто додати жінок без фундаментального перегляду всіх понять, стандартів і уявлень про об'єктивну, нейтральну й універсальну історію, бо традиційний погляд на історію мусить виключати жінок». І це не данина модному нині гендеру, жіноча історія — це «динамічна ділянка дослідження у політиці інтелектуальної творчості».

Джованні Леві розглядає загальні питання й позиції, які характеризують мікроісторію: «Зменшення масштабу; дискусії щодо раціональності; маленький факт як наукова парадигма й особлива увага до приватного (проте не в опозиції до суспільного), до сприйняття і нарративу; специфічне визначення контексту й відмова від релятивізму».

Історики звернулися до таких раніше не специфічних джерел реконструкції минулого, як усні перекази від одного покоління до наступного чи далі — особистих спогадів, догматів, поезії та епосу. Відтак події минулого не лише описують чи тлумачать причини, що їх породили, але й пояснюють тяглість, традицію, що існує лише в нескінченному відтворенні.

Усе це — «нова» історія. Якщо вас нудить від традиційних інтерпретацій минулого й хочеться чогось новенького як у змістовному, так і методологічному сенсах, зверніться до книжки **Нові перспективи історіописання**, редактованої Пітером Берком. Прихильників нетрадиціоналізму вона має зацікавити.

КНИЖКА РОКУ, 2004: НОМІНАЦІЯ «ЖІНКУВШИНА»



ШЛЯХ СПОКУТИ ЧИ ЗНЕВАГИ?

Схоже, «Кальварія» цілком серйозно прагне відповідати своїй похмурій назві (Голгофа, «гора-черепа», або «лиса гора»). А також — «жорстка банда, яка орудувала у Львівському районі Підзамче в кінці XIX на початку XX століття, пізніше — просто банда», з сайту). Видавництво встигло побити горшки з багатьма укрлітбрендами, серед яких — Тарас Федюк, Павло Вольвач, Коронація слова, і читачами. До списку долучився й **Олесь УЛЬЯНЕНКО**: «...за Кальварію можу сказати, що вони мене надули, а потім ще й зробили вигляд, буцімто нічого не трапилось. Схоже, що є видавництва, які всіх авторів кидають, а потім кажуть, що їхні книжки не продаються... Знаю, що і **В'чеслава МЕДВЕДЯ** також «взули».



ЧОГО НЕ ЗНАЄ УКРАЇНОМОВНИЙ ЧИТАЧ

Якщо вже глянцева журналюга красиво й емоційно пише про **Василя СТУСА**, можна сподіватися: прийде час, коли подібні часописи з'являться й мовою Поета.

«Сердце стучит так громко, что Василь удивляется, почему на этот стук не бегут дежурные. Лоб покрывается испариной. Бесконечный путь руки к лицу. Странно, почему пальцы приобрели алый оттенок?..» («Стус был высоким, статным и не поместился в казенный гроб в обуви) и неправильно застегнутая полуистлевшая зековская роба не впечатлили так, как еле заметная улыбка на губах...»)

Україна

КОМУСЬ ПОТРІБЕН УКРАЇНСЬКИЙ БЕСТ?

«Якщо придивитися до літературної братії, матимемо небезпеку забарвити мислі в колір жовчі», — вважає редактор відділу критики часопису з оновленим іміджем Уляна ГЛІБЧУК. Рефлексії навколо «Відсутності повнокровного літературного процесу» прошують під кутом «особисто мені не потрібен український бест».

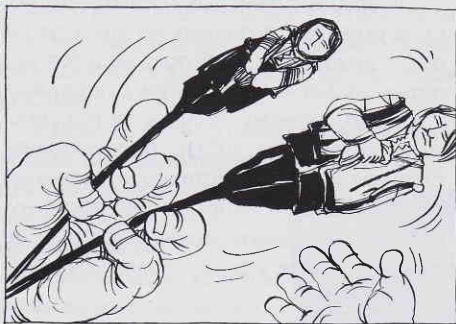
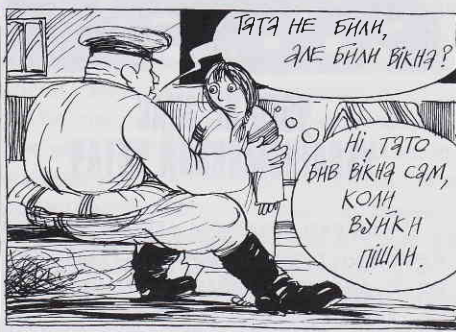
Нові перспективи історіописання.
Сер. «Зміна парадигми». За ред. Пітера Берка. —
К.: Ніка-центр, 392 с. (п)
За підтримки МБФ «Відродження»

Кр

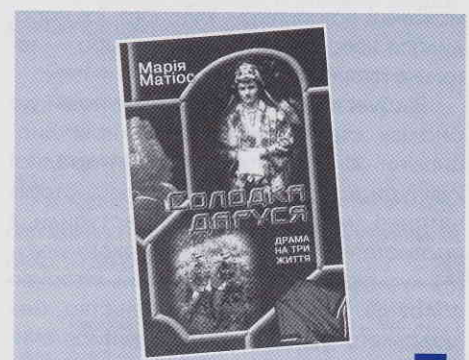
ПЕРІОДИЧНЕ ЖИТТЯ

7

КНИЖКА РОКУ '2004: НОМІНАЦІЯ «КРАСНЕ ПИСЬМЕНСТВО»



КІНЕЦЬ. ЩО ПРАВАЯ – ТО ПРАВАЯ.



ЛІКИ ВІД ПОСТМОДЕРНУ

Скільки ще буде перебувати в мейнстрімі посмодерн з його ігровим сприйняттям дійсності та стьобом над моралізаторським патосом класичної доби? Цікаве питання, на яке ми ще не знаємо остаточної відповіді. Достовірно знаємо лише те, що останній роман *Марії МАТІОС* безперечно можна назвати виразним симптомом контрпостмодерну.

Андрій МОРОЗОВ

Її читає літературна еліта та маргінальні студенти-філологи. Їм'я поетеси та прозаїка Марії Матіос, яка живе й працює в Києві, є членом Спілки письменників України та Асоціації українських письменників, наразі не так багато говорить широкому загалу. Вона, швидше, знана в богемних та навколобогемних колах.

Може, проблематика, якої торкається авторка, потребує занадто напруженої інтелектуальної та моральнісної роботи, вдумливого, непобіжного читання, яке не вписується в сучасну моду. Роман, будемо відверті, випадає із всілякої моди та модного стилю. Тут кожне речення виписане з неймовірною майстерністю й поетичною глибиною, яких ніколи не досягнуть сучасні «дистильовані» графомани. Авторка занадто ретельно дошукується суті та змісту абсурдних явищ світу та шукає сенсу там, де його

давно відмовилися шукати постмодерністи. Тому й не дивно, що для фанатів макулатурного «читива» вихід нової книги авторки «Солодка Даруся» відбувся зовсім непомітним. Драма «Солодка Даруся», мабуть, сприймається ними як своєрідний маргінес, периферія загального літературного процесу, такий собі «старперський драйв».

Літературна тема української історії 30-40 років, що розгортається в селах Галичини та Буковини, — уже ознака самотності та непересічності. До всього, в епіцентрі — драматична доля простих людей. Таке писати в добу, коли японський письменник Мураками цілком серйозно вважається одкровенням! Ні, вибачте.

Але український літературний світ вже почав лікування цих постмодерністських метастаз і став потребувати чогось більш органічного й патріархального. От і отримали блискучу прозу, яку не читали, мабуть, від часів Стефаніка. Прозу, сповнену тонкої

психології та яскравих персонажів. Прозу, написану ТАКОЮ блискучою мовою, яка примушує плакати й сміятись, немовби переживати все самому. Здається, і Аристотель позаздрив би такому очищенню душі стражданням.

У центрі роману — вічні моральні проблеми гріха й спокути. Німа дівчина, що ходить на могилу до батька й говорить із ним, дивний парубок, що грає на дриббах, колоритні забобонні бабці у селі, — перед читачем ціла галерея персонажів, що дивом зберегли себе в деформованій, дрімучій дійсності. Поверхова мораль цієї історії в тому, що часто-густо люди несповна розуму, мудріші та добріші за так званих нормальних людей; у тому, що в трагічних колізіях долі дивом підноситься людяність та моральність, що й рятує цей злий світ. Але Матіос сггає більш глибинних, філософських пластів, підводячи нас до висновків, що гідні пера видатного Сенеки — «від долі не втечеш, тому треба мужньо переносити те, що неможливо змінити».

Тому крізь кожну репліку головних героїв читач відчуває подих Життя, яке торує складними шляхами й мужньо стверджується попри все в найдраматичніших моментах людських біографій, залишаючи нам головне — надію.

НОМІНАЦІЯ «КРАЩЕ ПИСЬМЕНСТВО»

КІ

СТРАЖДАННЯ ДЛЯ ЧИТАЧА

Про любов написано вже так багато, що, здається, нічого нового вже не сказати. Але без любови також не можна нічого сказати, нічого написати. Тому кожна нова книга несе в собі дешифровку цього почуття, аби бути сприйнятою. Це не змінюється. Змінюються тільки декорації, освітлення, висвітлення. Книга *Марії МАТІОС* — про таку світлу любов. Скажете, що любовних ліній тут кілька, що «Солодка Даруся» — це драма, а драми не бувають світлими? Але світло є всюди, навіть у найбільшій трагедії.

Марія КРИШТОПА

Український читач скучив за простотою. Його втомили лабіринти вишуканих образів, необхідність думати, щоб збагнути. Читач прагне дзеркала. Але дзеркала рідного, де сам собі здаєшся кращим. Щоб герой був братом, щоб його вчинки можна було передбачити. Щоб можна було приміряти на себе роль героя й знати, що тебе чекає щастя наприкінці історії. Оскільки бульварні романи читати соромно (а інколи й гидко), популярними стають такі письменники, як Коельо. У їхніх книгах — «рецепти» щастя. Читаєш і відчуваєш себе непереможним, могутнім, спроможним на все. Біда лише в тому, що схеми досягнення щастя не підходять українському читачеві — клімат не той. Марно сподіватися, що станеш таким же успішним, якщо підеш за героєвими п'ятами. А дехто взагалі влазить по вуха в ці «рятівні» романи й забуває, що навколо — зовсім інший світ, що

потрібно жити, а не приміряти на себе ролі книжкових щастунчиків.

Інший варіант — книги, над якими сльози струмками, після яких відчуваєш себе добрим і чистим. Страждання — це катарсис. Читач проходить з героєм тернистий шлях і радіє, що витримав і переміг. Зрештою — читач завжди перемагає. Якщо автор зумів примусити постраждати читача разом із героями, він — майстер.

Марія Матіос досягла справжньої майстерності. Це не іронія. Їй вдалося дати читачам те, чого вони спрагли. Ні — не відчуття щастя, а розуміння страждання. Її Даруся — образ майже біблійний. Вона ніби спокутує гріхи всього села. Варіант Христа та його Голоти. Тут є й ті, хто плює в обличчя, і ті, хто сльози й руки витирає, і ті, хто хрест нести допомагає. Причому авторка чітко ділить свої симпатії між героями й не змінює ставлення до жодного з них протягом всього твору. Ніякої двоякості чи шансів на виправлення.

Зважте, авторка пішла на ризик. Заради українського читача вона, фактично, відмовилася від його колеґ за кордоном. Навряд чи хтось із перекладачів ризикне вникати в нетрі діалектів. А якщо й візьметься, української колоритності там вже не буде, особливо — у лайках. «А чи тобі, нензо леста і курво остатна, мозіль не зробився на отій твоїй поморщеній штуці після весілля у Ріжні тої неділі, коли підфількувала ногами на сіні коло цимбаліста, аж смереки ся жмурили з устиду, не то, що люде?».

Нічого не вдієш. Щось треба принести на жертву популярності. А книга, справді, стала дуже популярною. Завдяки таланту, пастельності, жіночності. Бо Матіос і в цьому творі залишилася жінкою. Лише жінка могла змусити героїнь бути аж такими відвертими: «То скажу вам, кумко, що так ті маскалі файно наших жінок просили, що легше було їм дати, як відказати. І що ви думаєте — ми давали потрохи, бо свій так файно не запросить».

— Що правда — то правда. І мене не один просив, але таки упросив лиш один...»

Чоловічі образи трохи розмиті, але досягти аж такої досконалості майже нікому не вдавалося. Врешті, можна на цьому не акцентувати, бо загалом книга написана добре. Настільки, що тепер залишається сподіватися, що авторка зможе не повторитися, не повернутися, а піти далі.

КІ

КЕВІЖКА РОКУ, 2004: НОМІНАЦІЯ «ХРЕСТОМАТІЯ»

VERBA MAGISTRI

Книжки мають власну долю, і це — логічно. Але коли певні книжки впливають на твою власну долю, хай навіть на фахову, логіка починає нагадувати містику. Перший том серії «Київська бібліотека давнього українського письменства. Студії». («Історія української літератури. Том VI» М. Грушевського) у червні 1995 року з нагоди захисту кандидатської дисертації мені подарував чл.-кор. НАН України Олекса Васильович Мишанич, який готував книжку до друку. І ось тепер, коли його вже немає з нами, я пишу про одну з останніх підготованих ним книжок. Це збірка наукових праць видатного філолога-славіста, літературознавця й філософа Дмитра Чижевського (110-річчя від дня народження якого було 4 квітня).



Тетяна
РЯЗАНЦЕВА

Із Д.Чижевським мене також «познайомив» Олекса Васильович. Коли потребувала консультації з питань українського бароко, той порадив прочитати розділ «Барок» з «Історії української літератури», а нині праця увійшла до збірника **Український літературний барок** — найсвіжішого, четвертого тому серії.

Уперше опублікований у Празі 1942 року (як частина «Наукової бібліотеки», проекту видавництва Ю.Тищенка) «Барок» не втратив своєї наукової ваги. Із багатьох поглядів цей твір можна вважати хрестоматійним. Звичайно, це не «все, що вам треба знати про українське літературне бароко», але досить яскрава панорамна візія «всього» в компактному вигляді. У цілком бароковому дусі професор Чижевський поєднує лаконічність форми з глибиною думки.

Крім цього промовистого твору, до нового видання праць Д.Чижевського ввійшли багато інших його розвідок із питань давньої української культури, різним чином пов'язаних із феноменом Бароко. Першу частину книги відкривають нариси «Український літературний Барок» (на превеликий жаль, незавершеною автором), де чимало уваги приділено творчій спадщині Г.Сковороди, котрого дослідник вважав останнім великим українським поетом цієї доби. Окремі розділи, наприклад, «Невідомий український поет 18-го віку» (про творчість С.Тодорського) або «Рештки підручника поезики Сковороди», де йдеться про питання автентичності та самого факту існування деяких творів українського митця, читаються достоту як інтелектуальний детектив, стиль якого дозволяє увиявити не лише науковий характер висвітлюваних проблем, але й запальний характер самого автора.

У другій частині збірки можемо познайомитися з розвідками глобального культурологічного спрямування, де вчений торкається питань культурно-істо-

ричної періодизації й значення сімнадцятого сторіччя в духовній історії України, розглядає естетичні особливості барокової літератури. Далі перспектива звучується на користь уваги до конкретних проблем (російськомовні статті «К проблемам литературы Барокко у славян» та «Барокко в русской литературе»), ідей («Антична література в старій Україні») та постатей («Забутий віршик Івана Мазепи», «Михайло Сергійович Грушевський як історик літератури») і навіть артефактів, які, однак, мають прямий стосунок до сфери духовного («Бібліотека Феофана Прокоповича»).

Взагалі композиція книжки змушує пригадати один із найважливіших принципів естетики Бароко: «навчати, зворушувати і розважати» — ці функції притаманні їй повною мірою. З понад двох сотень різнопланових українознавчих студій Чижевського, тут представлено саме ті, що можуть стати в пригоді не тільки високочоломи фахівцям, але насамперед тим, хто лиш готується приєднатися до них: студентам і аспірантам-філологам і навіть, думається, допитливим учням старших класів (Богу дякувати, у нас є такі діти!). Не зайвою стане збірка для викладачів української мови й літератури, та й просто для широкого кола більш-менш підготованих читачів. Бо автор має видатний талант розповідати доступно про дуже складні речі, і попри всю дошкульність зауважень, нікого не «тисне» своїм енциклопедизмом. Його творча манера — запрошення до «бенкету духовного» (і хоч десь на задньому плані для філологів-новачків та зарозумілих невігласів блимає напис: «багато запрошених, та мало обраних»), поруч вимальовується не менш виразне: «спробуй ще!»).



Не дивно, відтак, що Дмитро Чижевський зажив слави як один із найкращих викладачів Гайдельберзького (і не тільки) університету. Він був, «мабуть, одним з останніх професорів, про якого ще довгі роки кружлятимуть оповідання й анекдоти». Про творчий доробок Чижевського як історика давньої української літератури і про, сказати б, пригоди інтерпретації цього доробку в Україні змістовно розповідається в передмові О. В. Мишанича. Колоритну біографію науковця відтворено в спогадах його давнього друга П.Феденка і професора Гейдельберзького університету А.Вінченза, якими вдало завершується «Українське літературне бароко». Стримано-інформативна передмова, академічне «похвальне слово» П.Феденка й шанобливо-гумористична оповідь А. Вінченза окреслюють постать настільки цікаву й неординарну, що на думку спадає не піднесений образ «людини доби Відродження» (що нею Чижевський, безперечно, був!), а скоріше, низка персонажів гофманівського стибу. Втім, хист варити розкішну гречану кашу й тонке відчуття різниці між нашим і німецьким салом, відзначене в спогадах вкупі з усім іншим, не залишають сумнівів, що професор Чижевський був справжнім українцем душою й тілом.

Насамкінець, кілька слів про єдиний НЕ бароковий елемент книги — її оформлення. Стримана кольорова гама — ознака серії — в даному випадку

цілковито доречна й налаштовує на спокійну наукову працю. Для особливо допитливих чи фахово зацікавлених є вичерпна біобібліографічна довідка й інформація про авторів спогадів. Єдина крапля дьогтю в цій діжці літературознавчого меду — прикрі недогляди в «Покажчикові імен і назв» (розходження з текстами самих статей в написанні деяких, здебільшого англійських, прізвищ і заголовків), що дуже дивує у видавничому проекті такого рівня. А втім, як казав ще триста років тому наш видатний поет доби Бароко Лазар Баранович: солодке в присутності гіркого лише солодшим видається.

Кр

Дмитро ЧИЖЕВСЬКИЙ. Українське літературне бароко: Вибр. праці з давньої літератури. Сер. «Київська бібліотека давнього українського письменства. Студії». — К.: Обереги, 576 с. (о)

МІСЦЕ П'ЄСИ — У ТЕАТРИ

Сучасній українській драматургії набридло чекати на театральне втілення: тепер вона займається його активними пошуками. Підтримку надає видавництво «Смолоскип», приміром, виданням антології молодого драматургії «У пошуку театру».

Дарина КУПКО

Це друга презентація нової української драми. 1998 року завдяки «Смолоскипу» накладом у тисячу примірників побачила світ збірка «У чеканні театру», яка нині є книжковим раритетом. Туди ввійшли одинадцять авторів із чотирнадцятьма п'єсами, багато з яких таки знайшли свою сцену, режисера й акторів.

Із огляду на це драматургічна лабораторія «Центру Леся Курбаса» спільно зі «Смолоскипом» оголосили конкурс, результатом якого стала нова антологія «У пошуку театру». В журі працювали Богдан Жоддак, член Національної спілки письменників та Національної спілки кінематографістів України, Володимир Судьїн, професор, заслужений діяч мистецтв України, та Мар'яна Шаповал, кандидат філологічних наук. Безпосередні «надруковані герої» — одинадцять молодих прибічників драматичної літератури: Анна Багряна, Ігор Бондар-Терещенко, Артем Вишневський, Олег Миколайчук-Низовець, Неда Неждана, Світлана Новицька, Юрій



Паскар, Олександра Погребінська, Олексій Росич, Надія Симчич та гурт «Бурсаки». І шістнадцять їхніх творів, котрі варіюються від історичної трагедії до студентського капусника, від соціальної комедії до драми абсурду, від п'єси-притчі до дитячої казки.

За Богданом Жоддаком, сучасна українська драматургія «заявляє про себе потужно, нахобно й самовпевнено, як їй і належить». Ярослав Верещак, голова Гільдії драматургів України, з приводу появи антології відзначив існування значної «армії українських драматургів», а Василь Фальварочний, голова відділення драматургів Спілки письменників України, констатує, що поряд із модерною грою з формою подекуди бракує «закоріненості в українську душу». Самі ж автори сподіваються на вдале театральне життя їхніх творів, адже справжній сенс драматургії розкривається лише в постановках.

У пошуку театру. Антологія молодого драматургії. — К.: Смолоскип, 546 с. (о)
(Рецензії див. також: Кр ч.2 '2004)

ЧЕРЕПКИ НА ДОТИК

Найбільша помилка людства — голосити над розсипаним камінням і роздирати речення до крові, намагаючись переконати себе, що крихітні черепки його життя зростаються, а волення до порожнечі ще комусь потрібне. Олег КРИШТОПА вирішує цю проблему по-своєму: шляхом постійного акцентування на самотності, порпання в тріснутих цеглинках життя колишнього/теперішнього, занурення в простір рутини.

Ольга ДЕРКАЧОВА

Комплекс переживань, думок, людей, монологів, діалогів часом занадто моралізаторський, а іноді з відчуттям нестерпності щоденного прокидання-втечі від одноманітних снів, страху несправжності предметів навколо. Спрямовано-реальними видаються лише амфора та друкарська машинка перепакаліпичного віку, бо вони, як і ти, зі своєїрідного нізвідки. Проте торкання першої лише зайвий раз підтверджує, що світ нагадує «купку неправильної форми черепків», а машинка, «рани якої кровоточать, стогне, благає про допомогу, просить евтаназії», провокує й витягає з тебе садо-мазохістичні мрії і потяги.

А черепки переплутані, змішані, їх вивчення додає лише глибшого незнання про себе. Борсання в потоці асоціацій і злив зі

зморшок, названих твоїми днями, породжує лише міт про те, що можна створити літературу, бо не твориться те, що вже було апріорі, навіть під акомпанемент «екстравагантного читача». Бо життя, навіть таке однаково-індеферентне, як у тебе, багато складніше за складники твоєї кави, багато яскравіше за ржаві патьоки в немитій раковині («Саме час прокидатися, час, позіхаючи, йти випорожнитися, потім помитися. Потім випити чашечку кави, дуже розведеної, холоднуватої, схожої на помій»).

Причина всього — страх нереалізації «невитраченої любові», що зупиняє слово до найріднішого; всюдисущої несправжності, яка нагадує смак поганої кави; самотності, що видається авторові завжди потворно-одноманітним чудовиськом.

Олег КРИШТОПА. Мистецтво схиляти черепок. — Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 72 с. (о)



РЕФЛЕКСІЇ

КРИТИКА

ЗМІНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ЛАНДШАФТУ

ДАЙДЕСТ

Філософ **Михайло МІНАКОВ** ставить діагноз українській інтелектуальній еліті: «Говорячи про інтелектуалів, нам доводиться завжди мати на увазі певне внутрішнє роздвоєння цієї спільноти на виробників-університаріїв та розповсюджувачів-журналістів... Інтелекція чи «універсальні інтелектуали» сартрівсько-чеховського стибу зникли... Саме тому література втрачає впливовість, а університет набирає значущості у політичному процесі».

МЕДИАКОМІ
ГРОМАДСЬКО
ПЕДАГОГІЧНО
ТРИКІВНИК

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ

СУМНІ ПЕРСПЕКТИВИ ЄВРОПИ

Марина ГҀНДОЛЬФ з Німеччини пише про резонанс, спричинений у цій країні виходом німецького перекладу **Останньої території Юрія АНДРУХОВИЧА** у потужному видавництві «Suhrkamp» (за 9 місяців продано 7 тис. копій). «Цей метод слід було б зарахувати до категорії наркотиків, котрі сприяють розширенню свідомості», — пишуть тамті критики про книжку й доходять несподіваного висновку: «Радянський Союз продовжує сьогодні існувати... посеред міста Кьольна... Несподіване єднання пролетарів усіх країн відбувається біля каси дешевих супермаркетів... Наївно сподіватися, що Схід поступово перетвориться на Захід, як це бачиться ідеологам об'єднаної Європи. Набагато ймовірніше «осхіднення Заходу».

КК
КНИЖКОВИЙ
ПІКС

ЧИТАЧ-ШАРОВИК

Українські читачі не звикли купувати книжки на презентаціях. До такого сумного висновку доходить експерт «Книжки року» **Олександра КОВАЛЬ** після презентаційного туру резонансної книжки **Нерви ланцюга** (Л.: Лексикон): «У Чернівцях ми продали близько 200 примірників, в Харкові — 50, в Івано-Франківську — 30, у Сумах — 2. Кожен за ціною 5 гривень. Якби книжка мала нормальну ціну, гадаю, що за всю подорож ми продали б не більше 50-70 книжок».

КНИЖКОВИЙ
ЛІВІД

ДЕПУТАТ-КНИГОФОБ

Журнал повідомляє, що «закриття магазинів ЗАТ «Чернівківка» здійснене його головним акціонером, колишнім народним депутатом-банкіром Є.Ананком».

ВАЛЕНТИН БАРЗИНСЬКИЙ: ЯКЩО ЛЮДИНА ПОПЕРЕДЖЕНА — ВОНА ОЗБРОЄНА

Поява книжкової серії, що складається з десятка романів і належить перу одного автора — завжди подія. А якщо додати, що жанровий вимір серії «Центуріон» — політичний детектив, за мотивами якого вже заплановано зйомки багатосерійного пригодницького фільму, якщо згадати, що автор — розвідник з тридцятирічним досвідом, полковник, який побував у тривалих та короткочасних відрядженнях у тридцять п'яти країнах світу, то інтерес читачів до цієї події виглядатиме цілком природно. Отже, перше питання **Валентину БАРЗИНСЬКОМУ** про «його університети»...



В.Б.: — Вже вісім років, як я вийшов у відставку. Думаю, що все можливе «по службі» зробив. Отримання, аналіз, препарування, реалізація інформації, — ось ті сфери, у яких я працював. Тому для мене природно й зараз займатися інформацією та новітніми технологіями. Маючи за спиною інженерну освіту, закінчив також кілька спеціальних навчальних закладів.

Кр.: — Чому Вас навчали в цих закладах? Що Ви вмієте як представник досить екзотичної професії розвідника? Стріляти, керувати різними марками автотомашин, розмовляти на фарсі, видобувати інформацію якимись особливими методами?

В.Б.: — Окрім того, що ви згадали, ми ретельно вивчали країнознавство, займалися мовною та економічною підготовкою, оперативною психологією. Нам викладали видатні спеціалісти, яких мало хто знає. Я багато працював у Афганістані, Пакистані, Ірані, Турції, тому з особливою цікавістю ставлюся до політичних та економічних процесів, які відбуваються саме в цьому регіоні. Можна стверджувати, що нині ми спостерігаємо зіткнення двох цивілізацій, а цей регіон — ніби водорозділ, що ділить світ навпіл.

Кр.: — У Вас типова слов'янська зовнішність. Яким же чином ви вели зовнішню розвідку саме у країнах Сходу?

В.Б.: — Якщо йдеться про нелегальну розвідку, то звісно, підшукують людей відповідної зовнішності. Я ж приїздив у ці країни як персона, яка з точки зору розвідки, прямо не проявляється. З іншого боку, майже за чотири роки роботи в Афганістані, компетентні служби інших держав мали усі можливості сфотографувати мене та з'ясувати про мою особу все, що їх цікавило в межах того, що змогли. Мистецтво розвідника полягає не в тому, щоб сховати свою зовнішність, а в тому, щоб отримати необхідну інформацію та ефективно її використати. Коли

робота йде на партнерському рівні, то навіть спецслужби іншої країни тобі допомагатимуть.

Кр.: — Що ж спонукало Вас написати детективну серію?

В.Б.: — Я очолюю «Системний інформаційно-аналітичний центр» — СІАЦ, який займається роботами у сфері технологій енергоінформаційного характеру. Створивши лабораторні установки, провівши досліди та експерименти, знайшовши практичне застосування цим технологіям, наші вчені та фахівці дійшли висновку, що вони можуть бути використані проти людства. Звідси наше сьогоднішнє завдання — не віддавати «ключа», хоча інтерес до цих технологій дуже високий і з боку внутрішніх, і з боку зовнішніх «інвесторів». Книги є нашою спробою донести деякі знання, які ми маємо, до якнайширших верств. Бо якщо людина попереджена, то вона озброєна.

Кр.: — Йдеться про якісь нові види зброї, яку можуть використовувати терористи?

В.Б.: — І про це зокрема. Такі види зброї, як біотропна, біологічна чи психотронна, сьогодні постають як загроза всій Землі. Відомо, що Україна нині на першому місці в Європі по епідеміям СНІДу та сухот. Тут нас випереджає тільки Африка. Виникає питання: як з цим боротися? Чи знають наші люди, що герпес — сьомий та восьмий — вже вільно блукає територією України? Це ті «дрібні хижачки», що поступово знищують нашу імунну систему. Вона стає дедалі слабшою, а ми піддаємось вірусним атакам, які відбуваються щосекунди, щомиті, на усіх рівнях. Друге, що спонукало до написання цих книжок, це положення України між Сходом та Заходом. Ми є своєрідним буфе-

ром, який має дуже велике значення для подальшої долі всього світу. Ця територія може використовуватися як своєрідний полігон. Внаслідок ослабленої імунної системи після Чорнобильської катастрофи тут ефективно проводити випробування біологічної зброї — або ж використовувати її як плацдарм для терористичних акцій. Тому в книгах, які вже написані — сьогодні йде праця над одинадцятю, — цим питанням приділяється особлива увага. Кожному виду зброї, що міг би застосовуватися на нашій території, або використати Україну як плацдарм для підготовки й проведення терористичних акцій, присвячено окрему книгу. Ці книжки — свого роду попередження, моделювання варіантів чи ситуацій, з якими ми можемо зіткнутися в майбутньому. Не хочу брати на себе роль Кассандри, але речі, про які ми говорили, вже, на жаль, підтверджуються. Не завжди це приємно визнавати, але це так. І хочеться, щоб це розуміло якомога більше людей...

Кр.: — Чому ж для донесення такої важливої (у державному плані) інформації Ви обрали пригодницький жанр? Чи не доцільніше й не ефективніше було б викласти таку інформацію в наукових монографіях чи аналітичних записках Уряду?

В.Б.: — Даруйте, але тих, кого потрібно, ми інформуємо. Але на жаль, багато чиновників навіть не розуміють, про що йдеться, або не можуть прийняти відповідні рішення. Речі, про які читають вузькі спеціалісти, так і залишаються у вузьких колах. Широкі верстви населення про це не можуть дізнатися. Художню ж літературу читає значно численіша аудиторія. У книжках серії «Центуріон» показано, що є речі, про які ми хочемо попередити усіх. Дуже складним завданням було подати матеріал так, щоб він був і цікавим, і пізнавальним, і захоплюючим. Наскільки це вдалося зробити — судити не авторові. Проте, якщо взяти вузьке коло читачів — вчених або спеціалістів у галузі спецслужб, то ми «обкатали» книгу на них і знайшли порозуміння та зацікавленість. Нарешті, у книжках серії «Центуріон» зроблена спроба закласти основи того нового мислення та світогляду на основі розробок СІАЦ, яке, на наш погляд, повинно сповідувати населення, що живе на цій території, дати людям напрямок нетрадиційного бачення навколишнього світу, яке кожний може інтерпретувати по-своєму. ©



ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС "ЕКСПОЦЕНТР УКРАЇНИ"
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ВИРОБНИКІВ ПОЛІГРАФІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

ІВ МІЖНАРОДНА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА-ЯРМАРОК

19-22
ТРАВНЯ

КНИЖКОВИЙ
САД 2004

ЗА ПІДТРИМКИ ТА СПРИЯННЯ КОМІТЕТІВ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ,
МІНІСТЕРСТВА КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ,
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ,
КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ,
НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ,
АСАМБЛЕЇ ДІЛОВИХ КІЛ,
ПРОМІНВЕСТБАНКУ,
"ФОНДУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ СПІВПРАЦІ "УКРАЇНА - ХХІ СТОЛІТТЯ",
КНИГОТОРГОВЕЛЬНОЇ КОМПАНІЇ "ВИДАВНИЧИЙ ДІМ "САММІТ-КНИГА",
АСОЦІАЦІЇ ПІДТРИМКИ УКРАЇНСЬКОЇ ПОПУЛЯРНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ПАЛАЦ МИСТЕЦТВ "УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ"
УКРАЇНА, М. КИЇВ, ВУЛ. ХРЕЩАТИК, 2

ДАЙДЖЕСТ

КОНТРАКТИ
ПОМИЛКА РЕЗИДЕНТА

Юрій МАКАРОВ коментує сумно відоме інтерв'ю міністра фінансів **Миколи АЗАРОВА**, де той порівняв «національно стурбованих» українських видавців з виробниками порнографії: «Читаю й очам своїм не вірю. Коли людина вживає вислів «національно стурбовані» в лапках, це лише означає, що національні проблеми її не хвилюють. Не хвилюють — і добре, ми вільні люди у вільній країні. Проте коли проблеми національної культури не турбують першого заступника голови уряду, я... відмовляюся в це вірити». «В моїй країні для всіх має бути очевидно різниця між громадянином та резидентом», — завершує пан Макаров репліку під влучною назвою «Помилка резидента».

№ 24 ПОНЕДЕЛЬНИК

РЕАНІМАЦІЯ РОЗПОЧАЛАСЯ.
ТЕОРЕТИЧНО

Леонід ФІНКЕЛЬШТЕЙН: «Говорить о том, что делать с украинским книгоизданием, — слишком поздно. С ним уже все сделано... Сегодня можно говорить только о том — если речь идет о реанимации, — «что делать» для того, чтобы она началась».

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ

НІЦШЕ Й ОСТАП ВИШНЯ:
ДВА В ОДНОМУ

Ростислав СЕМКІВ — про збірку **Олександра БОЙЧЕНКА** *Щось на кшталт шапоку* (Івано-Франківськ: Лілея-НВ), лауреата «Книжки року 2003»: «Це збірка фантазм-новелок про різних авторів, поклика на довгими зимовими вечорами розважати студентів-гуманітаріїв... Це рубіжна книжка... таке гіперкритичне явище, як-от Бойченко, — це, радше, свідчення здорової реакції на кризу, ніж симптом її поглиблення. Ще кілька спазмів — і наше тихе болото прорве... Олександр Бойченко — це від початку не зміст, а стиль; і стиль у нього, я вам скажу, на правду блискучий... Нахабство, безперечно, належить до домінант Бойченкового стилю. Таке конструктивне, здорове нахабство, в цілком ніцшеанському дусі... Він уже встиг стати літературознавчим Остапом Вишнею».

РЕФЛЕКСІЇ

ПРОСВІТИТЕЛЬСЬКИЙ РОМАН

З'явився на світ перший сучасний молодіжний роман. І не стільки молодіжний (бо «молодь» останнім часом стає дедалі ширшого вікового діапазону), а підлітковий. **Анатолій ДНІСТРОВИЙ** набрався мужності й закрив (прикрив) досі чомусь непопулярну жанрову нішу в українській прозі. «Місто уповільненої дії» — сувора урбаністична картина з життя сучасних підлітків — чи не єдина спроба реанімації цього жанру після «Вуркаган». Відверто й без тіні патетики автор вивертає на світло життя середньостатичної міської молоді. Напівблатна романтика, де є грабіж, убивство, наркотики, секс і любов, і дружба — ось їх світ. Здається, вийти герою з цього кола неможливо, якби не стиль роману.

Сергій ЛАПКО

Не секрет, що українська література з огляду тягlosti стилів є неповною. Навіть зараз, у добу постмодерну, ми жахливо відстаємо від Європи на добрий десяток років, де вже визріває новий літературний стиль, література шукає нову якість. У нас досі навіть найпрогресивніші літерати називають себе постмодерністами — «Я постмодерніст, бо ми всі постмодерністи».

Як не дивно, і просвітительство досі є популярним стилем у нашої літературі, бо стиль цей теж досі не був завершений. Підтвердження цьому — роман А. Дністрового. «Місто уповільненої дії» — абсолютний просвітительський роман з незначними рисами реалізму.

Ідея роману — зло, вчинене людиною, рано чи пізно в тій чи іншій формі повернеться їй. «Хочу сказати, що навіть якщо ти, придурку, уникнеш суду, то це

не означатиме, що уникнеш кари. Зло — це така фішка, яка про себе може нагадати через багато років: важкою хворобою або несподіваною трагедією». Ідея цілісності й гармонійності світу, де зло, як і добро, мають зворотну дію, дуже популярна в добу просвітительства. У романі простежується ще одна близька до просвітительства світоглядна модель — ідея випробування людини життям, долею, богом — «Думаю про мертвого. Господи, яким лайном ти нас випробуєш».

Герої. За законами просвітительського стилю, герої не мають саморозвитку в сюжеті, вони змінюються, але в заздалегідь заданих автором межах.

Вася Булавка — «вузьколобий», якого тримають під крильцем родичі-депутати й начальники різних рангів. Мав повернутися в лоно сім'ї — вступив до Київського університету на юридичний.

КНИЖКА РОКУ 2004: НОМІНАЦІЇ «ГОЛОСИ»

ВЕРЛІБР — ЦЕ ГЕКСАМЕТР СЬОГОДНІ

Не думаю, що ця думка, навіть убрана таким от чином у дещо кумедні шати гасла, звучить парадоксально. Навпаки: парадокс полягає в тому, що ми цього досі, попри всю очевидність, чомусь не завважували. Може, тому, що в традиціях української поезії досі неусталеним залишається ставлення до цієї поетичної форми (а хочеться сказати «жанру» — по-моєму, жанрову структуру сучасного художнього тексту давно пора переглядати).



ІВАН АНДРУСЯК

Остаточно переконала мене, як каже Олег Соловей, у «притомности» такої дефініції стосовно верлібра нова книжка **Анатолія ДНІСТРОВИГО** *Покинуті міста*. Це, як на мене, найкраща наразі його поетична книжка (а може, й узагалі поки що найкраща — але про іпостась прозаїка окрема мова), — і цього досягається саме завдяки верлібру. Рецензуючи одну з попередніх Анатолієвих збірок, я вже завважував, що для його поетичної техніки верлібр природніший, органічніший — адже структурно текст поета зазвичай вибудовується з логічно виформульованих ритмічних «блоків», і силабо-тоніка нерідко мусить розламувати ці блоки по-живому на догоду лише кано-

нові. Натомість у верлібрах — «Покинуті міста» складаються виключно з них — ці «блоки» не каменіють, не відкладаються в мертву структуру, а навпаки — оживають, вібрують, накочуються, як хвилі, один за одним, подекуди й перекиваючи один одного. Саме так досягається дуже близький до гексаметрового ефект розміреного — на подих — інтелектуального потоку, що присмачений холодною, подекуди навіть безжалісною інтонацією філософа, а водночас оживлений глибоко «спресованим» усередині логіки надсадним переживанням, без котрого був би текст, але не було би власне поезії. Відтак читати «Покинуті міста» — це ніби намотувати живі нерви на холодний стержень живої логіки.

Друга симптоматична в контексті цієї книжки річ — аргументована спроба «реанімації» жанру поеми, доволі таки «неприємного» в сучасній поезії. Власне кажучи,

Циркуль — наркоман, який у будь-якому випадку мав би померти — його вбивають вірменські бандюки.

Бідон — має давню мрію: стати щасливим фермером. І він ним стане.

Мишка — себто «сіренька людина» — колишня блядь, яка тепер клеїть шпалери.

Рома — шукачка стабільності — що може бути стабільніше тупуватого здорованя-фермера?

Тюля — яблучко від яблуні недалеко падає — потенційний злодій і зек.

Можливо, Професор, але ж він відпочатку відчуває себе не у своїй тарілці в цій компанії. Він теж статичний, хоч ніби щось там у ньому змінюється й він втрачає інтерес до

колишнього життя. «Я більше не вузьколобий!» — це показник швидше не динаміки героя, а його «запрограмованості» автором, хоча, можна сказати, що це єдиний реалістичний герой.

Композиція роману проста й струнка. Зав'язка й фінал виглядають досить символічно. Очевидно, автор свідомо створює алюзії на класичні твори. Скажімо, опис природи в сцені з трупом. «Важкі сутінки осідають на занедбаний парк, в якому ледве видно стовбури дерев, що потопали у суцільній мряці, у невизначній синьо-чорно-

зеленій пелені із сивими пасмами; вологі важкі сутінки осідають на туманну річку, другий берег якої губиться у сизій безвісті...» — ну, чим не хрестоматійний уривок із «Fata morgana» М.Коцюбинського.

Як заявлено в анотації до книги, у романі має бути «груба, низька лексика у манері жорсткої прози». Можливо, у Західній Україні дійсно така рафінована, олітературнена «низька лексика», чи то автор у стилі просвітництва підбирає правильні слова, але ненормативна лексика героїв — складних підлітків і потенційних злочинців виглядає досить убого.

Та все це дрібниці. Роман А.Дністрового надзвичайно актуальний, живий захоплюючий і, головне, читабельний. Імпонує простота викладу, продуманість і чіткість сюжету — нічого зайвого. Текст читається дуже легко, попри «суворі урбаністичні картини», які давно стали прозою життя. Головний недолік книги — повчальний роман у просвітительському стилі, але не варто в цьому звинувачувати письменника, це проблема всієї української літератури, автор просто логічно завершує в ній просвітительський стиль.

Анатолія ДНІСТРОВИЙ. Місто уповільненої дії. Сер. «Excerptis excipienda» — К.: 320 с. (п) (Рецензії див. також: Кр чч. 6,10,22'2003)

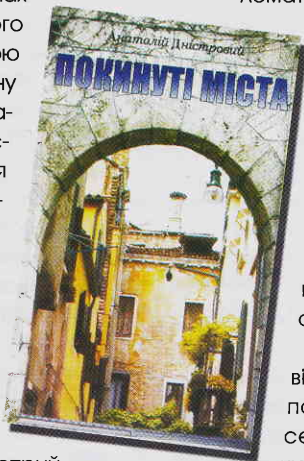
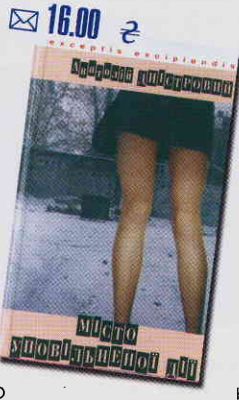
на рівні мітопоетичному потужну спробу такої «реанімації» вже зробив Василь Герасим'юк своєю «Єзавеллю». Саме поеми складають основу книжки Анатолія Дністрового — він розпрацьовує цей жанр уже на рівні соціопоетичному. І в поемах «гексаметрова» природа його верлібру розкривається повною мірою, витворюючи своєрідну динаміку, якщо можна так сказати, «інтелектуальної епічності». У Герасим'юка — для порівняння — ця «інтелектуальна епічність» має дещо іншу природу, своєрідного «протягу осяянь». Там вона менше зав'язана на ритмомелодію, а більше на семантиці образів, — у Дністрового ж надсадний «протяг» жорстких реалістичних шкідливих ув'язаний на першому рівні сприйняття саме «гексаметроїдом» ритмомелодію, і лише через нього відтак «умикаються» наступні, глибші рівні осмислення тексту.

Окремої студії заслуговує потужний соціальний струмінь збірки, — привертаю до нього увагу краще обізнаних у цій проблематиці дослідників. Також пильної уваги заслуговує старанно виведений автором образ міста (чи, радше, містечка), досі в

українській поезії розроблюваний лише «штрихпунктирно». Одним словом, «поживи» для дослідника тут чимало, — приємно, що бодай іноді в нас з'являються книжки, цікаві читачеві гостротою й новизною проблематики, які водночас вимагають від дослідника певного «рівня адекватності». Тож тішу себе надією, що «Покинуті міста» хоч трохи простимулюють нашу зашкарублу в безпробудних «ібетешних рефлексуваннях» (нагадую, що слово «рефлексія» означає самокопання, і нічого більше) критику — підстави для цього в книжки є.

Нарешті, не можу не відзначити, що «Покинуті міста» побачили світ у аупівській серії «Зона Овідія», але не в київському «Факті», який «веде» цю серію, а у «Видавництві Сергія Пантюка» — новому й, вочевидь, багатообіцяючому «гравцеві» на «полі» видання сучасної української літератури. Це перша книжка, з якою видавництво виходить на всеукраїнський ринок, — побажаємо йому витримати «планку якості».

Анатолія ДНІСТРОВИЙ. Покинуті міста. — Хмельницький-Київ: Видавництво Сергія Пантюка, 64 с. (о)



ПРИВІД ДЛЯ ЩАСТЯ

Автор любовно-детективного роману **Культурний шар** (К.: Факт) **Юрій МАКАРОВ** припустив в інтерв'ю, що «бути жінкою — вже привід для щастя».

КРИТИКА

ПОРТРЕТ ДРІБНОБУРЖУАЗНОГО КРИТИКА

Культуролог **Андрія РЕПА**: «Дрібнобуржуазний критик автоматично перетворюється на «деконструктивіста», інакше й не можні — не буде «продаватися». Адже деконструкція — це аж ніяк не відповідальна і небезпечна критика ідеологій, а творча гра, нескінченне відсилання одного знака до іншого, лабіринт значень та інтерпретацій (такий собі спадеті-структуралізм а la Умберто Еко), польова філософія культури, за віросповіданням якої Бог, жінка, смерть, лайно — все це текст і дискурс... Лікувальна несерйозність іронії... цитатне мислення, що паразитує на «елітарних» дискурсах минулого, продаючи його зі «знижкою».



РЕКЛАМНА
ГОМЕОПАТІЯ

Журнал уміщує огляд рекламних технологій на російському книжковому ринку. «Дослідження свідчать, що результат шестимісячної рекламної кампанії може бути відчутний лише через рік. Чим це загрожує видавцям? Тим, що цикл продажу більшої частини видань становить 20 тижнів, або 5 місяців». Проте, найбільш «просунутих» російських книжників це не лякає: до прикладу подано проект **Галіна Кулікова** — «таке розкручування, принаймні на початковому (перший рік проекту) етапі, коштує видавцеві не менше \$100 тисяч при тому, що вихід у рейтингові шоу на радіо й телебаченні видавництво «ЕКСМО» здійснює сьогодні за бартерним принципом».

У стандартній шестимісячній рекламній кампанії зазвичай активну участь бере автор, зобов'язаний угодою не менше тижня на місяць перебувати «на людях» (автографи у книгарнях, прес-конференції, он-лайн інтернет-форуми); звичним стає передтиражний випуск книжки у полегшеному поліграфічному варіанті (до 2 тис. копій) для розсилання у ЗМІ. «Коли асортимент літератури зростає швидше, ніж покупки встигають визначитися з вибором, рекламна підтримка є серйозним орієнтиром при покупці книг», — вважають московські аналітики.

ВІКТОР ЛАКИЗЮК: ІСТОРІЯ РОЗВІДКИ — ЦЕ ПІДРУЧНИК ДЛЯ СУЧАСНИКІВ

К: — Вікторе Петровичу, я певен, що в деяких наших читачів одразу постане питання: чиї інтереси ви відстоюєте? СБУ чи Головного управління розвідки МО України, а можливо, — російської... ФСБ?

В.Л.: — Звичайно, все це не так. Ми не куплені ні ЦРУ, ні Моссадом, ні британською розвідкою, а ні навіть спецслужбами Мадагаскару. Я журналіст, якого здавна цікавила тема історії шпигунства, міжнародних інтриг. Свого часу першим моїм починанням у цій справі було створення журналу «З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ». Згодом виникла думка створити більш масове видання, яке б розповідало про історію спеціальних служб та їхню роль у формуванні дипломатичних та політичних рішень різних країн. Майже вся історія нашого суспільства — від біблійних часів до сьогодні — це боротьба на «невидимому фронті»: за впливи, за нові простори, за душі, якщо хочете, людей.

К: — Мабуть, чимало часу Вам знадобилося для реалізації задуму?

В.Л.: — Так. Все було непросто. Сьогодні важко переконати людей із грошима в тому, що широкому загалу буде цікаво читати щось, окрім загальнозвичаного «читва» — автомобілі, жінки, еротика тощо. Та все ж пощастило зацікавити інвесторів. Мені здається, що зараз заможні люди стають більш начитаними, більш освіченими, у них з'явився потяг до більш інтелектуального читання, до серйозної літератури: як художньої, так і історичної. Адже історія — це своєрідний підручник для сучасників. А надто історія спецслужб, яка акумулювала в собі мудрість віків. Може, це і занадто патосно, але погодьтеся, у цьому є рація.

К: — І все ж. У наш час — без «залізної завіси» між Сходом та Заходом, без боротьби двох соціальних, політичних систем — чи не вщух інтерес до теми розвідки, шпигунства?

В.Л.: — Колись Ян Флемінг написав роман «Діаманти навік». Якщо перефразова-

ти англійського письменника, можна стверджувати: шпигунство вічне. Воно існує, як я вже наголошував, із давніх-давен і буде існувати завжди. Зацікавлення історією розвідки ніколи не згасне, адже це — інтрига. А хто не полюбує інтриги, карколомних пригод, гостросюжетних оповідань? Тим паче, сьогодні у світі з'явився новий ворог — міжнародний тероризм. Питанням боротьби з цією хворобою XXI століття також будуть присвячені матеріали в нашому часописі.

К: — Ви декларуєте видання як журнал історичний, публіцистичний, а отже, і літературний. Торкнемося теми письменника й спецслужб... Чому, скажімо, найвідоміші англійські чи американські письменники не цуралися працювати на розвідку? І чи не відчували якогось морального дискомфорту Сомерсет Моєм або Ґрем Ґрін, коли ставали шпигунами?

В.Л.: — Сюди можна долучити ще й Даниеля Дефо, Редьярда Кіплінга, Джозефа Конрада, Ернеста Гемінґвея та багатьох інших. Нюанс у тому, що англійські та американські письменники — це ще й патріоти своїх країн. Тому, працюючи на розвідку, жодних моральних незручностей не відчували. Навпаки, вони це робили на емоційному піднесенні, не вступаючи в суперечку, конфлікт із власним сумлінням. Гемінґвей, наприклад, сам виявив ініціативу, запропонувавши свої послуги американській розвідці. А літературна творчість англійського шпигуна-аматора, криміналіста, колекціонера, мандрівника, шукача пригод, журналіста та письменника Вільяма Тафнела Ле Ке взагалі підштовхнула британський політичний істеблшмент на створення централізованої таємної служби. Автор чисельних утопічно-шпигунських романів 1909 року ініціював створення Бюро таємної служби Її Величності. Воно було розподілено на два департаменти — внутрішній, тобто контррозвідка, попе-

Сьогодні в Україні, як і загалом у світі, виходить величезна кількість езотерично-«сунічих», авто-жовто-гламурних видань. А от журналіст чи газет із поживою для мізків можна перерахувати на пальцях однієї руки. Відтак вихід у світ міжнародного журналу «У світі спецслужб» став подією для тих, хто прагне зануритися в історію через діяльність спеціальних служб світу, розвідувальних та контррозвідувальних органів. Адже спецслужби — такі собі держави в державах, покликані стояти на сторожі національних інтересів будь-якої країни. І сфера їхнього інтересу сягає всіх ділянок буття суспільства. Спецслужби покликані бути не тільки каральним органом, як дехто вважає, але й перебувати на вістрі гострих геополітичних, економічних та соціальних устремлень країни. Сьогодні нашим співрозмовником є шеф-редактор цього часопису, заслужений журналіст України Віктор ЛАКИЗЮК.



редник сучасної М-15, та зовнішній — розвідка, згодом — М-16, Сикрет Інтелідженс Сервіс.

Детальніше про це незабаром можна буде прочитати в часописі.

К: — Традиції шпигунського роману в Англії такі ж міцні та непохитні, як і сама Британська імперія?

В.Л.: — Взагалі першість тут належить американцям (Фенімор Купер, роман «Шпигун»). Але пізніше британці надолужили відставання в цьому жанрі. Спочатку Редьяр Кіплінґ в «Кімі», а потім такі майстри шпигунського роману початку ХХ століття, як Е.Філіпп Опенгейм, Роберт Ерскін Чілдерс та Джон Бучан довели жанр до досконалості, примусивши своєю приклядом звернутися до шпигунської тематики навіть літературного батька Великого Шерлока Холмса, сера Артура Конан Дойла та двох інших англійських класиків літератури — Джозефа Конрада та Сомерсета Моєма, людину, до речі, надзвичайно близької до розвідки. 1917 року Моєму довелося побувати в Росії. У той час він був агентом британської розвідки й поїхав до «країни снігів», аби розробити план — не дати змоги вийти цій країні з Першої світової війни та попередити узурпацію влади більшовиками. Місія Моєма, як говорив він сам, «закінчилась повним фіаском», але письменнику вдалось «отримати де-що цінне для себе». Зібраного матеріалу вистачило не тільки на збірник оповідань «Ешендон, або Британський агент», але й на деякі інші твори.

К: — Думаю, якби зазирнути в недавнє минуле радянських письменників, на світ з'явилось би чимало сенсацій. Багато мітичів були пов'язані зі спецслужбами...

В.Л.: — Розвідниками, правда фронтівими, було чимало відомих радянських письменників. Це — Герой Радянського Союзу Володимир Карпов, автор популярного свого часу роману «Зірка» (дві однойменні екранізації) Еммануїл Каза-

**ФІЛОСОФСЬКІ
НАУКИ.
СОЦІОЛОГІЯ.
ПСИХОЛОГІЯ****БЕХ Іван**

Виховання особистості. У 2 кн. — К.: Либідь, 2003, (п)
Кн. 1: **Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади.** — 278 с.
Кн. 2: **Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади.** — 342 с.

ВАСИЛЬЧУК Анатолій

Функціональна анатомія інформаційно-енергетичних каналів тонкоматеріальних тіл людини. — Л.: Каменяр, 2003, 376 с.; 34 арк. іл., 3000 пр.(п)

ВЕРШИНІН Г.Д.,

ВЕРШИНІНА Е.М.
Инновационные парадигмы общественной мысли XXI века. — Х.: ИД «Райдер», 2003, 218 с., 500 экз.(п)

ДАНИЛЕНКО Оксана

Социологическое измерение конфликта / Харк. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна. — Х., 2003, 244 с., 300 экз.(о)

ДОРОФЕЕВ Борис

Размышления о человеческом обществе. — Донецк: Юго-Восток, 2003, 529 с., 100 экз.(о)

Энциклопедія постмодернізму / За ред. Ч.Вінквіста та В.Тейлора; Пер. з англ. В.Шовкун; Наук. ред. пер. О.Шевченко. — К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003, 503 с.(с)

Жінки у приватному секторі економіки України / О.М.Руднева, О.М.Пищуліна, О.О.Кочемировська, Н.О.Орлова. — К.: Східно-регіон. центр гуманіт. освіт. ініціатив, 2003, 154 с., 200 пр.(о)

Історія філософії: Підручник / В.Г.Кремень, В.С.Афанасенко, В.І.Волович та ін. — Х.: Прапор, 2003, 767 с., 5000 пр.(п)

**КАТОЛИК Галина,
КОРНИЄНКО Ігор**

Техногенні катастрофи: психологічна допомога очевидцям та постраждалим: Наук.-метод. зб. / 2-ге вид., доповн. — Л.: Червона Калина, 2003, 124 с., 1000 пр.(о)

КОРЖЕНІВСЬКИЙ А.С.

Проблема людини в філософії: (Навч. посіб.) — Кам'янець-Подільський: Абетка, 2003, 111 с., 150 пр.(о)

КОРЧАК Януш

На самоті з Богом: Молитви тих, котрі не моляться / Пер. з пол. О.Ірванця. — К.: Дух і Літера, 2003, 66 с.(о)

КРУШЕЛЬНИЦЬКА Я.В.

Фізіологія і психологія праці: Підручник / Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2003, 367 с., 700 пр.(о)

МАКСИМОВА Т.С.

Регіональний розвиток (аналіз і прогнозування) / Східноукр. нац. ун-т ім. В.Даля. — Луганськ, 2003, 303 с.; іл., 300 пр.(о)

Мости братерства: Матеріали етнофоруму єврорегіону «Буг», 12-13 листоп. 2002 р., м.Луцьк / Волин. обл. від-ня т-ва «Україна-Світ»; Упоряд. В.Денисюк. — Луцьк: Надстир'я, 2003, 118 с., 500 пр.(о)

НЕМЕЦ Людмила

Устойчивое развитие: социально-географические аспекты (на примере Украины). — К.: Факт, 2003, 383 с.; іл., 400 экз.(п)

**НОСЕНКО Е.А.,
КОВРИГА Н.В.**

Емоційний інтелект: концептуалізація феномену, основні функції / Дніпропетр. нац. ун-т. — К.: Вища шк., 2003, 126 с.(о)

ОРБАН-ЛЕМБРИК Л.Е.

Соціальна психологія: Посібник. Сер. «Альма-матер», — К.: Акад-демпідав, 2003, 446 с.(п)

ПОПОВ М.В.

Аксіологія і медицина: (Проблема цінностей і медицина). — К.: Видавцев ПАРАПАН, 2003, 282 с., 500 пр.(о)

ПОТУШНЯК Федір

Я і безконечність: Нариси історії філософії Закарпаття / Упоряд., приміт. та післямова Р.Офіцинського. — Ужгород: Іражда, 2003, 129 с., 1000 пр.(о)

РОМЕНЕЦ Владимир

Жизнь и смерть: постижение разумом и верой. — К.: Либідь, 2003, 230 с.(п)

САВЧУК Сергій

Юридична соціологія: Предмет та місце в системі юридичних наук / Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. — Чернівці: Рута, 2003, 238 с., 300 пр.(п)

СЕМИГІНА Тетяна

Соціальна політика у глобальному вимірі / Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад., Школа соціал. роботи ім. В.І.Полтавця. — К.: Пульсари, 2003, 251 с., 500 пр.(о)

СИЧИВИЦА Олег

Моральная ответственность ученого и общественно-исторический процесс. — Донецк: Юго-Восток, 2003, 243 с., 200 экз.(п)

Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі / Держ. центр. соц. служб для молоді; Держ. департамент України з питань виконання покарань. — К., 2003, 220 с., 3000 пр.(о)

ТУ Лилян

Как заработать первый миллион / Пер. с англ. С.Тригуб. — К.: София, 2003, 171 с., 3000 экз.(п)

**ХОДАНИЧ П.М.,
ХОДАНИЧ Л.П.**

Етика і естетика: Курс лекцій / Ужгород, держ. ін-т інформатики, економіки і права. — Ужгород: Гражда, 2003, 123 с., 500 пр.(о)

ЧОПРА Дипак

Семь духовных законов для родителей: Руководство для достижения успеха и реализации всех возможностей ваших детей / Пер. с англ. Н.Шпет. — К.: София, 2003, 157 с., 3000 экз.(п)

**РЕЛІГІЯ.
ТЕОЛОГІЯ. АТЕІЗМ****БЕЛАЯ Тамара,
БЕЛЫЙ Александр**

Тайная Доктрина дней Апокалипсиса. — К.: Ника-Центр; Москва: Старклайт, 2003, 301 с.(о)

ЗИНЧЕНКО Арсен

Ієрархи Української Церкви: митрополит Микола Борецький, архієпископ Костянтин Кротевич, митрополит Іван Павловський. — К.: Укр. Видавн. Спілка, 2003, 154 с., 500 пр.(о)



₴ 7.50
✉

ІВАНЧО Іштван
Воскресіння / Пер. з угор. о. Л.Пушкеш. Сер. «кона і Літургія». — Л.: Свічадо, 2003, 54 с.(о)

Молитвенник. Сер. «Домаш. библиотека». — Х.: Фолио, 2003, 286 с., 4000 экз.(п)

РАДЧЕНКО Стефан
Современная энциклопедия практической магии. — Донецк: ООО ПКФ «БАО», 2004, 414 с., 15000 экз.(п)

СЕЙЛА Харольд Дж.
Соприкасаюсь с Богом / Пер. с англ. В.Литвиненко. Сер. «Актуально сегодня». — Черкасы: Смирна, 2003, 224 с., 5000 экз.(п)

100 законов из Талмуда: Из кн. О.Платонова «Терновый венец России: Загадки сион. протоколов» / Межрегион. Акад. упр. персоналом. — К.: МАУП, 2003, 88 с., 3000 экз.(о)

ЧАБАН Олена
Небесні дзвони: Худож.-біогр. повість. — Луцьк: Надстир'я, 2003, 70 с., 500 пр.(о)
Жіттепис митрополита Луцького і Волинського Ніфонта.

ЧОПРА Дипак
Как познать Всевышнего: Путешествие души в поисках истины / 2-е изд., перераб. — Х.: Клуб Семейн. Досуга, 2003, 319 с., 6000 экз.(п)

ІСТОРІЧНІ НАУКИ

АВДАСЕВ Валерій
Трудовое Братство Н.Н.Неплюева. Его история и наследие / Сум. обл. обществ. орг. «Центр соц.-гуманіт. розвитку «Рідний край», Іст.-краєведч. департамент РІО «АС-Медиа». Сер. «Сумщина в именах». — Суми: РІО «АС-Медиа», 2003, 60 с.; іл.(о)

АНИСИМОВ Александр
Киевский потоп: Куренев. трагедия 13 марта 1961 г. — К.: ООО «Курч», 2003, 98 с.(о)

БИЧКОВА Л.В.
Колористична культура античного світу: Навч.-метод. посіб. — К.: Вища шк., 2003, 135 с.(о)

БОРОВЕНСКИЙ Василий
История Алчевска: Ист.-докум. произведения / 2-е изд., перераб. — Алчевск: ДГМИ, 2003, 250 с., 160 экз.(п)

**ВАГМАН Илья,
ВУКИНА Наталья,
МИРОШНИК Валентина**
100 знаменитых тиранов / Авт. и руководитель проекта Д.Та-

КНИЖНИКОВЕ ПАВУТИННЯ

болкин; худож.-оформитель Л.Д.Киркач. Сер. «100 знаменитых». — Х.: Фолио, 2003, 510 с., 10000 экз.(п)

ВАСИЛЕНКО Николай
Воспоминания. Ч.3: Дерптский университет (1885—1890 гг.): Неизвест. странички дневника. — К.: Пульсари, 2003, 117 с., 300 пр.(о)

ГАВРИЛЮК Василь
Я — син «ворога народу»: Худож.-докум. повість. — Луцьк: Ініціал, 2003, 287 с., 500 пр.(о)

Глухів: На зламі тисячоліть: Іст.-краєзнав. нарис / В.Белашов, С.Жукова, Ю.Коваленко та ін.; За ред. М.Деркача та В.Шейка; Глухів, дж. іст.-культ. заповідник. — Сумы: РІО «АС-Медиа», 2002, 95 с.(о)

ГРИГОРЬЕВ Д.Н.
Востребованные временем. Династия Харитоненко / Сум. обл. обществ. орг. «Центр соц.-гуман-т. розвитку «Рідний край», Іст.-краєведч. департамент РІО «АС-Медиа». Сер. «Сумщина в іменах». — Сумы: РІО «АС-Медиа», 2003, 71 с.: ил.(о)

Історія України ХХ століття: Навч.-метод. посіб. / І.М.Профiс, Р.С.Цвінько, Є.І.Горбан та ін. — Чернівці: Зелена Буковина, 2003, 222 с., 1000 пр.(о)

КАРПИНЕЦЬ Іван
Белз і Белжчина під Австрією (1772—1918) / За ред. С.Давимуки. — Л.: Євросвіт, 2003, 134 с.(о)

КОВАЛЬЧУК Станіслав, КОВАЛЬЧУК Альбертина
Славута: минуле і сучасне. — К.: ВАТ «Вид-во «Київ. правда», 2003, 267 с.; 16 арк. іл. — 1000 пр.(п)



€ 35.00

КОНКВЕСТ Роберт
Роздуми над сплюндрованим сторіччям / Пер. з англ. О.Мокровольський. — К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003, 373 с.(о)

ЛАНОВИК Б.Д., ЛАЗАРОВИЧ М.В.
Ілюстрована історія України: Корот. курс лекцій. — Тернопіль: Джура, 2003, 427 с.(о)

ЛАНОВИК Б.Д., ЛАЗАРОВИЧ М.В.
Історія України: Навч. посіб. / 2-ге вид., переробл. і доповн. — К.: Знання-Прес, 2003, 733 с., 4000 пр.(о)

ЛИТВИНОВ Владимир
Коричневое «ожерелье»: Документ повествование о жертвах нацистских преследований граждан бывшего СССР. Кн.3. — К.: Абрис, 2003, 859 с., 1000 пр.(о)

ЛОТОЦЬКИЙ Георгій
Козацькі могили: Музейний літопис / Держ. іст-меморіал. заповідник «Поле Берестець битви». — Рівне: Волин. обереги, 2003, 83 с., 2000 пр.(п)

МЕЛЬНИКОВА Алла
Русские монетныеклады рубежа XVI-XVII веков / Гост. ист. музей (Москва). — К.: ЮОНА-МОНЕТА, 2003, 196 с., 500 экз.(п)

МИРОШНИЧЕНКО І.Е.
Люди твої, Старобельщина: (Іст.-попул. изд.). — Луганск: ОАО «ЛОТ», 2003, — 286 с., 2000 экз.(о)

МИЦЮК Олександр
Нариси з соціально-господарської історії б(увшої) Угорської нині Підкарпатської Русі / Факсимільне видання за виданнями: Т.1. — Ужгород: Новина, 1936; Т.2. — Прага: Друкарня РГрдлічки, 1938. — Ужгород: ВАТ «Закарпаття», 2003, 1100 пр.(футляр)
Т.1: До другої чверті XVI в. (з 13 малюнками). — Х + 246 с.
Т.2: Доба феодально-кріпацька (від другої чверті XVI в. до половини XIX), (з 18 малюнками). — ХЛ + 392 с.

На межі неймовірного: До 85-річчя з дня народж. М.Г.Маслюка та 100-річчя присвоєння Жмеринці статусу міста / Упоряд. В.О.Співак. — Луцьк: Надстир'я, 2003, 79 с., 2000 пр.(о)

Михайло Маслюк — народний умілець, мікромініатюрист, досконалий механік і лірик, музикант і поет.

Нариси історії Закарпаття. Т.3. (1946—1991) / Редкол.: І.М.Різак (голова) та ін. — Ужгород: Госпрозрахунк. РВВ упр. у справах преси та інформ., 2003, 646 с., 1000 пр.(п)

НЕТУДИХАТА Тетяна
І плакали у січні квіти: Пам'яті відомого укр. політика Олександра Ємця. — К.: МП «Леся», 2003, 255 с., 1000 пр.(с)

Переяславська рада: історичне значення та політичні наслідки: (Матер-али наук.-практ. конф.) / Упоряд. М.Т.Товкайло — К.: ВЦ «Просвіта», 2003, 168 с., 3000 пр.(о)

СВАТКО Ярослав
Євген Коновалець — творець ОУН / 2-ге вид., доповн. випр. — Л.: Галиц. видавн. спілка, 2003, 63 с., 1000 пр.(о)

СВАТКО Ярослав
Місія Бандери / 2-ге вид., доповн. і випр. — Л.: Галиц. видавн. спілка, 2003, 65 с.: іл., 1250 пр.(о)

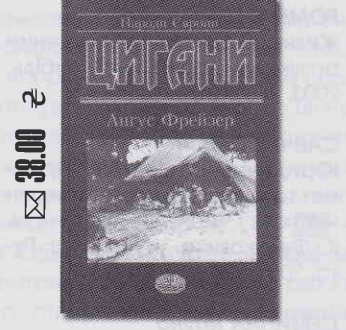
СЕРГІЙЧУК Володимир
Трагедія Волині: причина й перебіг польсько-українського конфлікту в роки Другої світової війни. — К.: Укр. Видавн. Спілка, 2003, 138 с., 5000 пр.(о)

ТЕРНЕР Джек
Дикость и дикая природа / Киев. экол.-культ. центр. Сер. «Охрана дикой природы»; Вып.34. — К.: Логос, 2003, 71 с., 500 экз.(о)

ТУРЧЕНКО Федір, ТУРЧЕНКО Галина
Південна Україна: модернізація, світова війна, революція (кінець XIX ст. — 1921 р.): іст. нариси. — К.: Генеза, 2003, 302 с., 3000 пр.(п)

Українські традиції / Упоряд. О.В.Ковалевський. Сер. «Перлини укр. культури». — Х.: Фолио, 2003, 573 с., 4000 пр.(п)

ФРАНЧУК Г.М., ІСАЄНКО В.М.
Урбоєкологія: Навч. посіб. / Нац. авіац. ун-т. — К., 2003, 135 с., 200 пр.(о)



€ 38.00

ФРЕЙЗЕР
Цигани: Пер. з англ. Сер. «Народи Європи». — К.: ВД «Всесвіт», 2003, 358 с., 1000 пр.(п) (Рецензії див.: Кр ч. 14, 22, 23'2003)

ЧУПРИНА Василь, ЧУПРИНА Зоя
Хмельниччина, 1648—1657 pp.: Визвол. війна укр. народу під проводом Б.Хмельницького. — Л.: Світ, 2003, 176 с., 2000 пр.(п)

ШАВШИН Владимир
Каменная летопись Севастополя. — Севастополь: К.: ДС Стрим, 2003, 319 с.: XVI с. ил., 3000 экз.(п)

Юнаки з огненної печі / Харків. правозахисна група; Упоряд. В.В.Овсієнко. — Х.: Фолио, 2003, 143 с., 500 пр.(о)

Автобіографічні розповіді колишніх політв'язнів та учасників руху опору тоталітарному режимові післясталінського періоду.

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Актуальные проблемы устойчивого развития / В.А.Акимов, Е.В.Бригун, М.Ю.Ватагин и др.; Под общ. ред. И.В.Недина, Е.И.Сухина. — К.: О-во «Знание» Украины, 2003, 429 с., 300 экз.(о)

БАБЕНКО Н.І., ЖАРКОВА Л.В., ЛОМАКИНА Н.П.
Інтегрований курс підготовки продавця непродовольчих товарів: Підручник. В 2 кн. Кн. 1. — К.: Грамота, 2003, 351 с., 12000 пр.(п)

Банківська статистика: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / А.В.Головач, В.Б.Захожай, Н.А.Головач, Г.Г.Трофімова; Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2003, 161 с., 720 пр.(о)

ВАЧЕВСЬКИЙ М.В., СКОТНИЙ В.Г., ВАЧЕВСЬКИЙ О.М.
Промисловий маркетинг: Основи теорії і практики. — Дрогобич: НВЦ «Камеяр», 2002, 253 с., 2000 пр.(о)

Гроші та кредит: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / М.І.Мирун (керівник), М.І.Савлук, І.М.Лазенко та ін.; Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2002, 124 с., 4500 пр.(о)

Державний фінансовий контроль: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Н.С.Вітвицька, І.Ю.Чумакова, М.М.Коцупатрий, М.Т.Фенченко; Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2003, 407 с., 1700 пр.(о)

ДЖОГА Р.Т., СВІРКО С.В., СІНЕЛЬНИК Л.М.
Бухгалтерський облік у бюджет-

них установках: Підручник / Київ. нац. екон. ун-т; За ред. Р.Т.Джогі. — К., 2003, 483 с., 1500 пр.(о)

Економіка і підприємство: стан та перспективи: Зб. наук. пр. / Київ. нац. торг.-екоп. ун-т. — К., 2003, 279 с., 250 пр.(о)

Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / В.М.Гець, В.П.Александрова, Т.І.Артьомава та ін.; За ред. В.М.Гейця; Ін-т економіч. прогнозування НАНУ. — К.: Фен-кс, 2003, 1006 с., 1000 пр.(п)

ЗАГОРСЬКИЙ В.С., КОПИЛЮК О.І., МЕДВЕДУК С.В.
Центральний банк і грошово-кредитна політика: Навч.-метод. посіб. — Л.: Вид-во Львів. комерц. акад., 2003, 179 с., 300 пр.(о)

Інвестування: Навч. посіб. / В.М.Гриньова, В.О.Коюда, Т.І.Лейко, О.П.Коюда; Харк. держ. екон. ун-т. — Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003, 319 с., 800 пр.(о)

КАЛЬЧЕНКО А.Г.
Логістика: Підручник / Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2003, 284 с., 700 пр.(о)

КЕРБ Л.П.
Основи охорони праці: Навч. посіб. / Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2003, 215 с., 4500 пр.(о)

КИРИЛЛОВ Сергей
Облигации предприятий. — Х.: ИД «Фактор», 2003, 290 с., 5000 экз.(о)

Комплексные оценки в системе рейтингового управления предприятием / А.П.Белый, Ю.Г.Лысенко, А.А.Мадых, К.Г.Макаров; Донец. нац. ун-т. — Донецк: Юго-Восток, 2003, 117 с., 200 экз.(о)

Корпоративное управление крупным промышленным комплексом: Учеб. пособие / Ю.Г.Лысенко, В.Н.Андриенко, Т.Ю.Беликова и др.; Под общ. ред. Ю.Г.Лысенко, В.Н.Андриенко. — Донецк: ООО «Юго-Восток, Лтд», 2003, 243 с., 300 экз.(о)

КРИВЦУН Л.А.
Корпоративні на фондовому ринку України. — Х.: НТУ «ХПІ», 2003, 431 с., 300 пр.(п)

КРЫЖНЫЙ Г.К.
Стратегический технологический менеджмент: Учеб. пособие / НТУ «ХПИ». — Х., 2003, 447 с., 300 экз.(п)

ЛЕПА Н.Н.
Методы и модели стратегического управления предприятием / Ин-т экономики промышленности НАНУ. — Донецк: Юго-Восток, 2002, 185 с., 350 экз.(о)

ЛЫСЕНКО Ю.Г., ИВАНОВ Н.Н., МИНЦ А.Ю.
Нейронные сети и генетические алгоритмы: Учеб. пособие / Донец. нац. ун-т. — Донецк: ООО «Юго-Восток, Лтд», 2003, 230 с., 150 экз.(о)

МАРЮТА А.Н., СМИРНОВ С.А., ДОБРОВОЛЬСКИЙ А.А.
Случайные процессы и управление в производственно-экономических системах / Днепропетр. нац. ун-т, Ин-т экономики. — Днепропетровск: Наука и образование, 2003, 223 с., 500 экз.(о)

МАШИНА Н.И.
Математические методы в экономике: Учеб.-метод. пособие / Донец. екон. гуманит. ин-т. — Донецк: Юго-Восток, 2003, 148 с., 300 экз.(о)

НЕЧАЕВ Г.И., БАБУШКИН Г.Ф.
Управление грузовой и коммерческой работой и грузозедение / Восточноукр. нац. ун-т им. В.Дала. — Луганск, 2002, 567 с., 300 экз.(п)

НИКОЛАЙЧУК В.Е., БЕЛЯВЦЕВ М.И.
Промышленный маркетинг: (Учеб. пособие). — Донецк: ООО ПКФ «БАО», 2004, 383 с., 15000 экз.(п)

НОВАК С.О.
Робота на електронних контрольно-касовий апаратах різних типів: Навч. посіб. для проф.-техн. навч. закладів / За ред. Л.Д.Кришчівської. — К.: Вікторія, 2003, 159 с., 16500 пр.(п)

ОРЛОВСЬКА Юлія
Інвестиційне забезпечення регіонального розвитку: проблеми та стратегічні перспективи / Придніпров. держ. акад. буд-ва архітектури. — Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2003, 251 с., 300 пр.(о)

Отмывание грязных денег: Междунар. и нац. системы противодействия / А.И.Рымарук, Ю.М.Лысенков, В.В.Капустин, С.А.Синявский; Под ред. А.И.Рымарука. — К.: Юстиниан, 2003, 543 с., 2000 экз.(п)

ПЕРОВИЧ Л.М., ПЕРОВИЧ Л.А.,

ГУБАР Ю.П.
Кадастр нерухомості. — Л.: Вид-во «Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2003, 119 с., 300 пр.(п)

Проблеми економічної кібернетики: Тез. доп. VIII Всеукр. наук.-метод. конф., присвяч. 35-річчю каф. екон. кібернетики Донец. нац. ун-ту, 6—8 жовт. 2003 р. м. Алушта. — Донецк: Юго-Восток, 2003, 276 с., 300 пр.(о)

ПУХОВКИНА М.Ф., ОСТАПШИН Т.П., БІЛОШАПКА В.С.
Центральний банк і грошово-кредитна політика: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2003, 178 с., 2000 пр.(о)

Ресторанне господарство: туристична індустрія / Київ. нац. торг.-екоп. ун-т. — К., 2003, 301 с., 250 пр.(о)

РУДЯК Юлія
Утримання з заробітної плати: податки, збори, внески, стягнення. — Х.: Фактор, 2003, 343 с., 5000 пр.(о)

САВЕЛЬЄВ Є.В., МЕЛЬНИК В.В., ЧЕБОТАР С.І.
Українсько-польські економічні відносини у контексті стратегічного партнерства. — Тернопіль: Екон. думка, 2003, 338 с., 500 пр.(о)

Товарознавство непродовольчих товарів: Опор. конспект лекцій. Ч.3: **Товари господарського призначення.** — Л.: Вид-во Львів. комерц. акад., 2003, 127 с., 150 пр.(о)

УДОВИЧЕНКО В.
Новітні моделі соціально-економічного розвитку міст в умовах формування ринкових відносин та громадянського суспільства / Укр. Акад. держ. упр. при Президенті України. — К., 2003, 340 с., 1000 пр.(о)

ПОЛІГРАФІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

САВА В.І.
Художньо-технічне оформлення книги. (Навч. вид.). — Л.: Оріяна-Нова, 2003, 167 с., 1100 пр.(о)

ПОЛІТИКА

АГАТОВ Марк
Прем'єр Куницін и его команда: Журналист. расследования. — Симферополь.: Днепро-

петровск: РВВ ОП ДКД, 2003, 183 с., 1000 экз.(п)

ВАКУЛИНЧУК Николай
Неофашизм: экономическая система, глобализация. — К.: Оріяни, 2003, 327 с.(о)

МІХНОВСЬКИЙ Микола
Самостійна Україна / Ред. Р.Коваль. — К.: Діокор, 2003, 77 с.(о)

Політологія: Підручник / А.Колодій, Л.Климанська, Я.Косміна, В.Харченко. 2-ге вид., переробл. та доповн. — К.: Ельга: Ніка-Центр, 2003, 664 с.(п)

ОСВІТА. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

БАЯНОВСЬКА Марія, ДЕМКО Ганна
Формування громадянської зрілості учнів професійно-технічних закладів освіти / Закарпат. ін-т післядиплом. пед. освіти. — Ужгород: МПП «Гражда», 2003, 103 с., 500 пр.(о)

ЄРЕМЕНКО О.В.
Теорія і методика розвитку музичного сприймання в учнів основної школи: Метод. посіб. / Сум. держ. пед. ун-т ім. А.С.Макаренка. — Суми, 2003, 143 с., 200 пр.(о)

Кам'янець-Подільський державний університет: минуле і сьогодення. — Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2003, 407 с., 1000 пр.(п)

КЛОВАК Г.Т.
Основи педагогічних досліджень: Навч. посіб. — Чернігів: Чернігів. держ. центр наук.-техн. і екон. інформ., 2003, 259 с., 300 пр.(о)

Консультування сім'ї: Метод. поради для консультування батьків: дитина в сім'ї. Ч.2 / Держ. центр. соц. служб для молоді, Держ. ком. України у справах сім'ї та молоді; За ред. В.Г.Постового. — К.: ДЦССМ, 2003, 303 с., 3000 пр.(о)

ЛАБУТІН Сергій
Лицар сучасної освіти / Під заг. ред. А.С.Теплицького. — Дніпропетровськ: Гамалія, 2003, 115 с., 200 пр.(о)
Про Криворізьку філію МАУП.

ЛЯХ В.В., ЛАЗАРЄВ М.О.
Творче використання казок в

КНИЖКОВЕ ПРАЦТІВНИЦТВО
екологічному вихованні школярів: Метод. посіб. / Сум. держ. пед. ун-т ім. А.С.Макаренка. — Суми, 2003, 119 с., 150 пр.(о)

МАЛЯРЧУК А.А.
Обстеження мовлення дітей: Дидакт. матеріал. — К.: Літера, 2003, 103 с.(п)

Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Удосконалення підготовки фахівців», 26—28 трав. 2003 р. / Одес. держ. акад. буд-ва та арх-тектури. — Одеса: Астропринт, 2003, 273 с., 125 пр.(о)

Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: Навч. посіб. / С.У.Гончаренко, П.М.Олійник, В.К.Федорченко; За ред. С.У.Гончаренка, П.М.Олійника. — К.: Вища шк., 2003, 323 с., 1000 пр.(п)

Методи совершенствования фундаментального образования в школах и вузах: Материалы IX Междунар. науч.-метод. конф. / Севастоп. нац. техн. ун-т и др.; Науч. ред. Ю.М.Рудов. — Севастополь, 2003, 107 с., 60 экз.(о)

Педагогичні науки: Зб. наук. пр. Ч.2 / Сум. держ. пед. ун-т ім. А.С.Макаренка; Редкол.: М.О.Лазарев (відп. ред.) та ін. — Суми, 2002, 175 с., 100 пр.(о)

ПОГОРІЛА Ірина
Становлення виховних систем гімназій у контексті життєтворчості особистості: Практико-оріент. посіб. / Ін-т пробл. виховання АПН України. — К.: Пульсари, 2003, 227 с., 500 пр.(о)

Проблеми початкової ланки освіти в контексті розвитку світових педагогічних тенденцій: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / Прикарпат. ун-т ім. В.Стефаника та ін.; Редкол.: В.І.Кононенко (голова) та ін. — К.: Хмельницький; Івано-Франківськ: ПЛАЙ, 2003, 197 с., 100 пр.(о)

СОЛОВЕЦЬ М.І., ДЕМЧУК В.С.
Виховна робота у вищому навчальному закладі: Навч. посіб. — К.: Ленвіт, 2003, 257 с.(п)

СПИЦІН Є.С.
Методика організації науково-дослідної роботи студентів у вищому закладі освіти: Навч. посіб. / Київ. нац. лінгвіст. ун-т. — К., 2003, 120 с., 300 пр.(о)

Стан і перспективи розвитку професійно-технічної освіти в Україні: Зб. док. і матеріалів / Верхов. Рада України. Ком. з питань науки і осв-ти. — К.: Парламент. вид-во, 2003, 171 с., 2000 пр.(о)

Студент Києва — 2002: Зб. робіт фіналістів в конкурсі 2002 року / Громад. фонд Святого Андрія Первозванного. — К.: Довіра, 2003, 82 с., 500 пр.(о)

Сучасний український ліцей: Навч. посіб. / За ред. О.Мішукова. — К.: Плеяди, 2003, 210 с., 300 пр.(о)

Сучасні тенденції комп'ютеризації процесу навчання іноземним мовам: Зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. В.Даля. — Луганськ, 2003, 127 с., 100 пр.(о)

Теория и практика обучения иностранных студентов в современных условиях: Тез. докл. Междунар. науч.-практ. конф., 3—5 сент. 2003 г. / Донец. нац. ун-т. Междунар. ф-т; Отв. за вып. А.И.Билоброва. — Донецк: Юго-Восток, 2003, 110 с., 100 экз.(о)

ТРУБАВИНА І.М.
Консультавання сім'ї: Наук.-метод. матеріали для соц. працівників, соц. педагогів, студ. вищ. навч. закладів. Ч.1 / Держ. центр. соц. служб для молоді, Держ. ком. України у справах сім'ї та молоді; За ред. В.Г.Постового. — К.: ДЦССМ, 2003, 87 с. — 3000 пр.(о)

ТРУБАВИНА І.М.
Соціальний супровід неблагополучної сім'ї: (Наук.-метод. матеріали) / Держ. центр. соц. служб для молоді, Держ. ком. України у справах сім'ї та молоді. — К.: ДЦССМ, 2003, 85 с., 3000 пр.(о)

Усне і письмове мовлення школярів: Моніторинг якості освіти, 5—11 класи: (Навч.-метод. посіб.) / Авт.-укладачі: Т.О.Харахоріна, В.С.Адаменко. — Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2004, 476 с., 15000 пр.(о)

ЯКУБОВСКИ Марек
Математическое моделирование профессиональной деятельности учителя / Под. ред. И.М.Козловской. — Л.: Евросвіт, 2003, 427 с., 500 экз.(п)

КУЛЬТУРА

Збірник робіт переможців Другого конкурсу на кращу науково-дослідну роботу серед об-

ласних універсальних наукових бібліотек України / Нац. парламент. б-ка України; Уклад.: Т.Богушта ін. — К., 2003, 131 с., 100 пр.(о)

ЧАЧКО Ада
Современная библиотека в процессе трансформаций. — К., 2003, 140 с.(о)

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ. КНИЖКОВА СПРАВА

Інформаційні технології в журналістиці: вітчизняний і світовий досвід: Зб. робіт магістрів і спеціалістів. Вип. 1 / Київ. нац. ун-т ім. Т.Г.Шевченка; Ін-т журналістики. — К.: ПВП «За друга», 2003, 195 с., 100 пр.(о)

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

БОЙКО Леонід
Подвижник духу: Док. факти з життя Бориса Антоненка-Давидовича. — К.: Пульсари, 2003, 391 с., 1000 пр.(о)

Великий сучасний українсько-російський і російсько-український словник-довідник: 80000 слів і виразів сучас. укр. та рос. мови / Уклад.: О.В.Грушевський, Г.М.Коляда. — Донецк: ООО ПКФ «БАО», 2003, 672 с., 15000 экз.(п)

ВОЛОШИНА Марія
О Максе, о Коктебеле, о себе: Воспоминания. Письма / Сост., предисл., подгот. текстов и примеч. В.Купченко. Сер. «Образы былого»; Вып. 1. — Феодосия; Москва: ИД «Коктебель», 2003, 366 с.; 32 с. ил. — 2000 экз.(п)

ДОНЕЦЬ Л.С.
Із спостережень над лексико-граматичною семантикою української мови: Навч. посіб. / Укр. держ. мор. техн. ун-т ім. адмірала Макарова. — Миколаїв: УДМУ, 2003, 115 с., 250 пр.(о)

ЗАГНІТКО А.П., ДАНИЛЮК І.Г.
Українське ділове мовлення: професійне і непрофесійне спілкування. — Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2004, 476 с., 15000 экз.(п)

Закарпатці — лауреати Національної премії України ім. Т.Г.Шевченка / Упорядкув. та пер. ред. О.Д.Скунць. — Ужгород: МПП «Гражда», 2003, 146 с., 1500 пр.(о)

КОЧЕРГАН М.П.
Загальне мовознавство: Під-

ручник. Сер. «Альма-матер», — К.: ВЦ «Академія», 2003, 463 с.(п)

ЛУЧИК А.А.
Російсько-український та українсько-російський словник еквівалентів слова / НАНУ. Укр. мов.-інформ. фонд. Сер. «Словники України». — К.: Довіра, 2003, 495 с., 500 пр.(о)

ПОЛІЩУК Володимир
Художня проза Михайла Старицького: проблематика й особливості поетики романів і повістей письменника. — Черкаси: Брама, 2003, 375 с., 350 пр.(о)

ПОЛЬОВИЙ Ренат
Кобзар в моєму житті. — К.: Діокор, 2003, 101 с., 1000 пр.(о)

Посібник з української мови / Донец. держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. — Донецьк, 2002, 191 с., 150 пр.(о)

РАДЕВИЧЬ-ВИННИЦЬКИЙ Ярослав, ІВАНИШИН Василь
Мова і нація: Тези про місце і роль мови в нац. відродженні України / 5-те вид. — Кам'янець-Подільський: Абетка, 2003, 121 с.(о)

СВІДЕР Полікарп
Рід + родовід, покоління у українському художньому слові: Літ.-публіцист. нарис. Ч.1. / Кам'янець-Подільський. держ. ун-т. — Кам'янець-Подільський, 2003, 140 с., 200 пр.(о)

Серебряный век: диалог культур: Сб. науч. ст. по материалам Междунар. науч. конф., посвящ. памяти проф. С.П.Ильёва / Одес. нац. ун-т ім. І.І.Мечникова; Отв. ред. Н.М.Раковская. — О.: Астропринт, 2003, 358 с., 150 экз.(о)

Словник фразеологізмів української мови / Уклад.: В.М.Білоноженко та ін.; Відп. ред. В.О.Винник. Сер. «Словники України». — К.: Наук. думка, 2003, 1097 с., 1000 пр.(п)

Словник-довідник з культури мовлення: Навч. посіб. / Кам'янець-Подільський. держ. пед. ун-т; Упоряд. П.Є.Ткачук. — Кам'янець-Подільський, 2003, 123 с., 300 пр.(о)

Сопоставительная грамматика русского и украинского языков / Г.Д.Басова, А.В.Качура, А.В.Кихно и др.; Отв. ред. Н.Г.Озерова; Ин-т языковедения им. А.А.Потебни НАНУ. — К.: Наук. думка, 2003, 534 с., 400 экз.(п)

УЖЧЕНКО В.Д.
Східноукраїнська фразеологія / Луган. нац. пед. ун-т ім. Т.Шевченка — Луганськ: Альма-матер, 2003, 362 с., 100 пр.(о)

ЧАБАНЕНКО Віктор
Славистичні студії (Зв'язки, постаті, оцінки) / Запоріж. держ. ун-т. — Запоріжжя, 2003, 202 с.(о)

ШКОЛЯРЕНКО В.І.
Динаміка розвитку фразеологічної системи німецької мови 19-20 століття / Сум. держ. пед. ун-т ім. А.С.Макаренка. — Суми, 2003, 323 с., 300 пр.(о)

БАРКА Василь
Жовтий князь: Роман / Передм. М.Жулинського. — К.: ВАТ «Видво «Київ. правда», 2003, 319 с., 5000 пр.(п)

**ХУДОЖНЯ
ЛІТЕРАТУРА.
ФОЛЬКЛОР**

БАРКА Василь
Поетія; Жовтий князь: Повесть. Сер. «Бібліотека школяра». — К.: Наук. думка, 2003, 299 с., 5000 пр.(о)

БОРОВО Микола
Різдво весни: Лірич. триптих: Поетія. — К.: Генеза, 2003, 95 с., 1000 пр.(о)

БРОВЧЕНКО Володимир
За сивими курганами: Поетія. — К.: Веселка, 2003, 94 с.(о)

БРОВЧЕНКО Володимир
Презентація з молитво: Поетія. — К.: Молодь, 2003, 95 с., 1000 пр.(о)

ВЕГЕРА-ПРЕДЧЕНКО Надія
Іду до вас..: Поетія. — Біла Церква: ВАТ «Білоцерків. друк.», 2003, 141 с., 1000 пр.(о)

ВЕРГІЛІЙ
Енеїда / Ін-т літ-ри ім. Т.Шевченка НАНУ; Пер. з лат. М.Й.Білика; Передм. і прим. Й.У.Кобова; Худож.-ілюстр. М.Л.Курдюмов; Худож.-оформлювач.: Б.П.Бублик, В.А.Мурликін. Сер. «Б-ка світ. літ-ри». — Х.: Фоліо, 2003, 350 с., 2500 пр.(п)

ВЕРН Жуль
Замок у Карпатах: Пригод.-фантаст. повість / Пер. з фр. М.Шудрі. Сер. «Серця скоряються коханню». — К.: Крилиця, 2003, 93 с., 5000 пр.(о)

ГАРМАТЮК Анатолій
Нескорений сміх: Політ. сати-

ра: (Співомовки на теми рад. системи). — Вінниця: ПП «О.Власюк», 2003, 75 с.(о)

ГЕТЕ Йоганн Вольфганг
Фауст: Трагедія / Ін-т літ-ри ім. Т.Шевченка НАНУ; Пер. з нім. М.Лукаша; Передм. і прим. Б.Шалагінова; Худож.-ілюстр. Є.Вдовиченко; Худож.-оформлювач Б.П.Бублик. Сер. «Б-ка світ. літ-ри». — Х.: Фоліо, 2003, 400 с., 2500 пр.(п)

ГРИЦАЙ Микола
Поетія Сіверського принца: Вірші різних років: 1969—2002 рр.). — Х.: Регіон-інформ, 2003, 77 с., 1000 пр.(о)

ДЖЕРОМ К.ДЖЕРОМ
Трое в одному човні (як не рахувати собаки): Повесть; Оповідання / 3 англ. пер. Ю.Лісняк, Р.Доценко. — К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003, 370 с.(о)

ДЗЮБА Оксана
Срібний вітер: Поетія. — К.: Веселка, 2003, 109 с., 1000 пр.(о)

До тебе, світе..: Укр. літ-ра Берестейщини: Проза. Поетія. Публіцистика / Уклад. і ред. зб. А.Цвид. — К.: Укр. Центр духов. культури, 2003, 543 с., 500 пр.(о)

ДОРОШ Олена
Освідчуюсь в любові: Поетія. — Вінниця: ПП «О.Власюк», 2003, 102 с.(о)

ДОРОШ Олена
Ще й досі болить..: Поетія. — Вінниця: ПП «О.Власюк», 2003, 48 с.(о)

ЗАБІЯКА-БОГУНСЬКА Ганна
Сповіді на перехресті тисячоліть..: Твори. — К.: Стилос, 2003, 94 с.; 24 с. іл.(о)

ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ Павло
Безслідний Лукас: Роман / Іл. І.І.Яхіна; Худож.-оформлювач Д.В.Панченко. Сер. «Література». — Х.: Фоліо, 2003, 398 с., 5000 пр.(п)

ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ Павло
Євпраксія: Роман / Худож.-оформлювач І.В.Осіпов. Сер. «Література». — Х.: Фоліо, 2003, 351 с.(о)

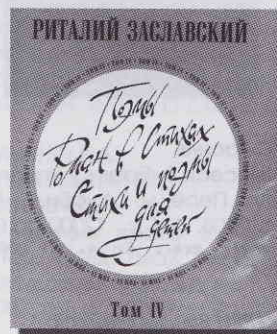
ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ Павло
Роксолана: Роман у 2 кн. / Худож.-оформлювач І.В.Осіпов. Сер. «Література». — Х.: Фоліо, 2003, 5000 пр.(о)
Кн.1. **Вознесіння.** — 382 с.
Кн.2. **Страсті.** — 382 с.

ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ Павло
Смерть у Києві: Роман / Худож.-

ілюстр. Є.В.Вдовиченко; Худож.-оформлювач І.В.Осіпов. Сер. «Література». — Х.: Фоліо, 2003, 603 с., 5000 пр.(п)

ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ Павло
Юлія, або запрошення до са-мовбивства: Роман / Худож.-оформлювач І.В.Осіпов. Сер. «Література». — Х.: Фоліо, 2003, 351 с., 5000 пр.(о)

ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ Павло
Я, Богдан: Сповідь у славі: Роман / Худож.-оформлювачі: Б.П.Бублик, І.В.Осіпов. Сер. «Література». — Х.: Фоліо, 2003, 8000 пр.(о)
Ч.1: Гл. 1—23. — 382 с.
Ч.2: Гл. 24—38. — 381 с.



ЗАСЛАВСКИЙ Риталий
Т.4: Поэмы. Роман в стихах. Стихи и поэзия для детей / Отв. за вып. Ю.В.Ковальский. — К.: Журн. «Радуга», 2003, 269 с., 500 экз.(с)

ЗБАНАЦЬКИЙ Юрій
Хвилі: Роман; **Єдина:** Повесть / Вступ. сл. Ю.Д.Бедзика. Сер. «Б-ка Шевченківського комітету». — К.: Україна, 2003, 639 с.; порт., 5000 пр.(п)

КВІТЧАСТА Катерина
Ой, Україно — плакучо вербо: Зб. поетій. — Суми: Корпункт, 2003, 48 с., 500 пр.(о)

КОВАЛЕНКО Надія
Плакаю я любов до краю рідного: Поетія. — К.: Транспорт України, 2003, 90 с., 200 пр.(о)
КОСТЫРЯ Иван
Думы о Диком Поле: Думы, легенды, были. — Донецк: Каштан, 2003, 855 с., 100 экз.(о)

КОСТЫРЯ Иван
Думы о Донецком Кряже: Думы, легенды, были. — Донецк: Каштан, 2003, 855 с., 100 экз.(о)

КОПОТІЄНКО Ігор
Нас, українців, убивали лише за те, що ми брахіцефали: Поетія. — Дніпропетровськ: Пороги, 2003, 36 с., 600 пр.(о)

КОЦЮБИНСЬКИЙ Михайло
Вибрані твори: Оповідання, новели, повісті: Для серед. та ст. шк. віку / Упорядкув., передм. та прим. Ю.Кузнецова, Н.Левчик. Сер. «Нова Шк. б-ка». — К.: Генеза, 2003, 363 с., 5000 пр.(п)

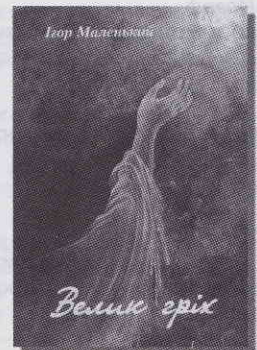
КРАВЧЕНКО-ДУБОВСКАЯ Зинаида
Моє измерение: Стихотворения. — Дніпропетровськ: Поліграфіст, 2003, 70 с. (текст укр., рос.) (о)

КУРКОВ Андрій
Ігри по-дорослому: Політ. детектив: У 2 т. / Пер. з рос. Л.А.Герасимчука. Сер. «Нова проза». — К.: Грамота, 2003, 3000 пр.(о) (Рецензії див.: Кр ч. 2Г'2003)
Т.1. — 471 с.
Т.2. — 559 с.

ЛИСТОПАД Антоніна
Зняті з хреста: Парастас-33: Поетія. Сер. «Поет. сторінки». — К.: Крилиця, 2003, 143 с., 1000 пр.(о)

ЛУПІЙ Олень
Гармонія: Лірика. Публіцист. поезія. — К.: ВЦ «Просвіта», 2003, 124 с.(о)

МАКСИМЕЙКО Олександра
Мизинівка: Лірика. — К.: Укр. Центр духов. культури, 2003, 204 с., 300 пр.(о)



МАЛЕНЬКИЙ Ігор
Велик гріх: Вірш., поетія в прозі, переклади / Худож. оформл. А.Саєнка та О.Терпак. — К.: Факт, 2003, 527 с., 2000 пр.(п)

НАБОКОВ Владимир
Лолита: Роман; Рассказы. Худож.-оформитель Б.Бублик; Рис. на переплете С.Овчаренко; Фронтиспис Т.Зеленченко. Сер. «Рандеву». — Х.: Фоліо, 2003, 431 с., 6000 экз.(о)

НЕНОВ Іван
Разпръснати по света (Розкидані по землі): Роман. — Одеса:

КНИЖНИКОВЕ ПАВУТІННЯ

Маяк, 2003, 361 с., 1000 пр. (Болгар. та укр. мовами) (п)

ПАВЛОВСКАЯ Людмила
Любови земной ориентир: Поезиї. — Житомир: Полісся, 2003, 106 с., 500 экз.(о)

ПАЛАМАРЧУК Виталий
Миг Вселенной: Стихи 1984-1985 годов. — К.: За друга, 2003, 118 с., 200 экз.(о)

ПАЛАМАРЧУК Виталий
Теория счастья, или Мятущийся человек: Стихи 1986—1991 годов. — К.: За друга, 2003, 92 с., 200 экз.(о)

Поезія: Ліна Костенко. Олександр Олесь. Василь Симоненко. Василь Стус / 2-ге вид., доповн. Сер. «Б-ка школяра». — К.: Наук. думка, 2003, 271 с., 5000 пр.(о)

ПОКЛАД Наталка
Всього-на-всього життя: Поезії-посвяти. — Вінниця: ПП «О.Власюк», 2003, 113 с., 500 пр.(о)

ПОЛТАВСЬКА Надія
Джерело надії. Щирість: Лірич.-поет. альбом. — К.: ВПФ Україн-ТЕІ, 2003, 176 с., 1000 пр.(о)

РАДУШИНСЬКА Оксана
Сповідь дощу: (Поезії, етюди). — Хмельницький: НВП «Евр-ка» ТОВ, 2003, 67 с., 300 пр.(о)

РОТ Йозеф
Гебреї у мандрах / 3 нім. пер. І.Андрущенко. — К.: Видавн. фірма «Ю», 2003, 84 с.(о)

САВЧИНСЬКА-ЛАТИК Теодор
Квітка в росі: Поезія. — Л.: Каменяр, 2003, 77 с.(о)

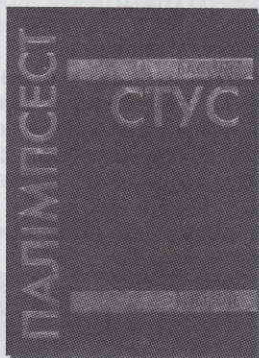
СВІТЛИЧНА Ганна
Іній: Поезії: (Зі старих зошитів). — Дніпропетровськ: Пороги, 2003, 77 с., 300 пр.(о)



СЛАБОШПИЦЬКИЙ Михайло
Поет із пекла (Годось Осьмач-

ка). — К.: Ярославів вал: Вид-во М.П.Коць, 2003, 367 с.(п) (Рецензії див.: Кр ч.10, 15, 23'2003)

СЛОНЕВСКИЙ Александр
Воспоминания о любви: Рассказы, повесть. — Дніпропетровськ: Поліграфіст, 2003, 143 с., 200 экз.(о)



СТУС Василь
Палімпсест: Вибране / Упоряд. Д.Стус; Передм. І.Дзюби. — К.: Факт, 2003, 431 с., 12000 пр.(п) (Рецензії див.: Кр ч. 17'2003, 2'2004)

ТЕККЕРЕЙ Вільям Мейкліс
Ярмарок суети: Роман без героя / Пер. з англ. О.Сенюк; Передм. та приміт. К.Шахової; Іл. А.Чайки; Худож.-оформлювач Б.Бублик. Сер. «Б-ка світ. літ-ри». — Х.: Фоліо, 2003, 607 с., 2500 пр.(п)

УАЙЛЬД Оскар
Баллада Редінгської тюрми; Сфинкс: Поэма / Пер. с англ. А.Дейча. Предисл. Л.Танюка. — К.: КМЦ «Поэзия», 2003, 50 с., 500 экз.(о)

Українська класична драматургія / І.П.Котляревський, І.К.Карпенко-Карий, М.П.Кропивницький, М.П.Старицький. — Дніпропетровськ: Січ, 2003, 403 с.; 8 арк. іл., 3000 пр.(п)

ФЕСЕНКО Наталія
Жінка при надії: Поезії. — Суми: ВАТ «Сум. обл. друк. «Вид-во «Козац. вал», 2003, 96 с., 1000 пр.(о)

ФІЦДЖЕРАЛЬД Френсіс Скотт
Великий Гетсбі; Ніч лагідна: Романи / Ін-т літ-ри ім. Т.Шевченка НАНУ; Пер. з англ. М.Пінчевського; Передм. і прим. Т.Денисової; Худож.-оформлювач Л.Д.Киркач. Сер. «Б-ка світ. літ-ри». — Х.: Фоліо, 2003, 397 с., 2500 пр.(п)

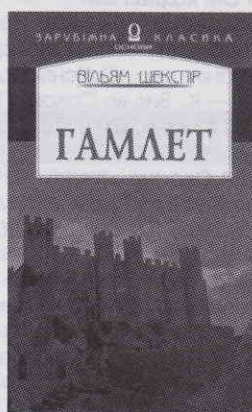
ЧЕМЕРИС Ольга
А вже весна: Поезія. — Л.: Каменяр, 2003, 110 с., 500 пр.(о)

ЧІЛАЧАВА Рауль
А more, more, ore...: Поезії,

маргіналії, есе / Худож. Ж.Присяжна. — К.: Юг, 2003, 167 с.(о)

ШЕВЧЕНКО Тарас
Повне зібрання творів. У 12 т. / НАН України. Ін-т літ-ри ім. Т.Г.Шевченка; Редкол.: М.Г.Жулинський (голова) та ін. — К.: Наук. думка, 2001, 7000 пр.(с) Т.5: Щоденник. Автобіографія. Статті. Археологічні нотатки. «Букварь южнорусский». Записи народної творчості. — 2003, 493 с.

ШЕВЧУК Валерій
Темна музика сосон: Роман; Сад житейський думок, трудів та почуттів: Автобіогр. замітки. — К.: Акцент, 2003, 445 с.(п)

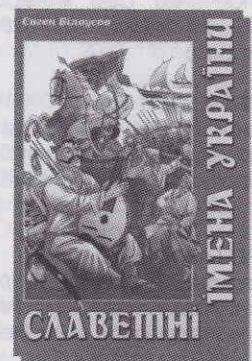


ШЕКСПІР Вільям
Гамлет, принц данський / 3 англ. пер. Л.Гребінка. — К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003, 198 с.(о)

ШКЛЯР Василь
Ключ: Роман / 2-ге вид., випр. — Л.: Кальварія, 2003, 207 с.(п)

ШКОВИРА Юрій
Таке життя... Спогади. — Дніпропетровськ: Поліграфіст, 2003, 122 с., 200 пр.(о)

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА



БІЛОУСОВ Євген
Славетні імена України: Для дітей серед. шк. віку. Кн.1 / Передм. П.Мовчана. — К.: ВЦ

«Просвіта», 2003, 208 с., 5000 пр.(п)

Все мы песни перепели: Детский песенник / Сост. Т.Б.Бахмет. — Х.: Фолио, 2003, 286 с., 5000 экз.(п)

ГАЙ Джон
Античний світ. Сер. «Давні цивілізації». — Х.: Ранок, 2003, 64 с., 5500 пр.(п)

ГОФМАН Ернст Теодор Амадей
Казки: Для мол. та серед. шк. віку / 3 нім. пер. Є.Попович. Сер. «Хрестоматія школяра». — К.: Школа, 2003, 140 с., 10000 пр.(п)

ГРИНВЕЙ Ширли, ГИНСОН Колин
Богатства нових континентів. Сер. «Великие первопроходцы». — Х.: Ранок, 2003, 64 с.(п)

Дивовижне у світі тварин. Сер. «Це цікаво». — Х.: Мост: Торнадо, 2003, 206 с.(п)

DISNEY'S Walt
Білосніжка: Для дітей дошк. та мол. шк. віку. Сер. «Класика Уолта Діснея». — К.: Казка, 2003, 112 с., 10000 пр.(п)

ДРЮ Девід, КЛЕР Джон Д.
Америка до Колумба / Пер. з англ. Є.М.Брославської. Сер. «Давні цивілізації». — Х.: Ранок, 2003, 66 с.(п)

КІПЛІНГ Редьярд
Казки: Для мол. та серед. шк. віку / Передм. Б.Й.Чайковського. Сер. «Хрестоматія школяра». — К.: Школа, 2003, 156 с., 10000 пр.(п)

МИХАЙЛЕНКО Микола
Історія України в питаннях і загадках, відповідях і відгадках. — К.: КМЦ «Поэзия», 2003, 124 с., 500 пр.(о)



РОЛІНГ Дж.К.
Гаррі Поттер і келих вогню / 3 англ. пер. В.Морозов та С.Андрухович; За ред. І.Малковича та О.Негребецького. —

19,00 €

К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2003, 671 с.(п)

Скарбниця улюблених казок та історій. Сер. «Кращий подарунок». — К.: ВІРА; Х.: Торнадо, 2003, 88 с.(п)

МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Вічне місто Київ: Фотокнига / Авт. вступ. ст. В.А.Скуратівський; Авт. підтекстів Д.В.Малаков; Відп. за вип. Е.Я.Уманцева. — К.: ТОВ «Спалах», 2003, 160 с.(п)

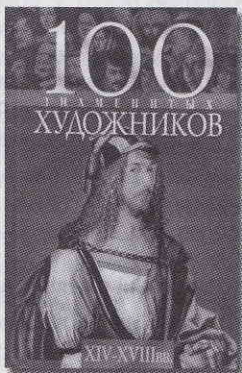
ІВАНІВ Віктор
Малярство / Європ. ун-т. — К., 2003, 36 с.(о)

Історія української архітектури / Ю.С.Асеев, В.В.Вечерський, О.М.Годованюк та ін.; За ред. В.І.Тимофійенка; Укр. акад. архітектури. — К.: Техніка, 2003, 471 с., 2100 пр.(п)

Київ: Альбом / Упоряд. А.Прибега. — К.: Мистецтво, 2003, 111 с.: іл. Вступ. ст., текстівки, укр., англ., нім., рос., фр. — 4000 пр.(п)

Луцьк. Житлово-комунальне господарство: Інформ. вид. / Голов. ред. В.Федосюк. — Луцьк: Ініціал, 2003, 48 с., 1000 пр.(о)

НЕКРАСОВ Олександр
Життя в музиці / Донец. держ. муз. акад. ім. С.С.Прокоф'єва. — К.: Донецьк, 2003, 211 с., 300 пр.(о)



СКЛЯРЕНКО Валентина, ІОВЛЕВА Татьяна, МАЦ Валентина
100 знаменитых художников XIV—XVIII вв. Сер. «100 знаменитых». — Х.: Фолио, 2003, 510 с., 10000 экз.(п)

СОКОЛЮК Людмила
Графіка бойчуків. — Х.: Нью-Йорк: Вид. часопису «Бе-

резіль»: Вид-во М.П.Коць, 2002, 223 с., 1000 пр. (укр. та англ. мовами) (п)

ХАНКО Віталій
Словник мистців Полтавщини. — Полтава: ВАТ «Вид-во «Полтава», 2002, 230 с., 700 пр.(п)

ЦАЛАЙ-ЯКИМЕНКО Олександра
Київська школа музики XVII століття / Наук. т-во ім. Шевченка; Відп. ред.: Н.Герасимова-Персидська та ін. *Українознавча б-ка НТШ*; Число 16. — К.; Л.: Полтава, 2002, 499 с.: іл.; 6 арк. іл. (с)

ЛІТЕРАТУРА УНІВЕРСАЛЬНОГО ЗМІСТУ

Анатолій Корнілович Шидловський / НАНУ. Ін-т електродинаміки; Уклад. Л.Ф.Пережест. Сер. «Бібліогр. вчених України». — К., 2003, 100 с., 210 пр.(о)

Гуманітарні науки і сучасність: 36. наук. пр. / Київ. нац. торг.-екон. унів-т. — К., 2003, 222 с., 250 пр.(о)

Літопис вищих навчальних закладів. Випускники КПІ / Редкол.: В.В.Болгов та ін. — К.: Укр. видавн. консорціум, 2003, 239 с., 5000 пр.(п)

Науково-дослідний центр періодики (1993—2003 рр.): У 2 т. / НАНУ. ЛНБ ім. В.Стефаніка. НДЦ періодики; Уклад. М.М.Романюк; Відп. ред. Л.В.Сніцарчук. — Л., 2003, 300 пр.(п)
Т.1: Наукова діяльність: Показч. видань. — 330 с.
Т.2: Постаті: Бібліогр. показч. — 675 с.

СОССА Ростислав
Картографічні твори на території України 1945—2000 рр.: Бібліогр. показч. Сер. «Укр. картографія: історія, стан, перспективи». — К.: ДНВП «Картографія», 2002, 399 с., 500 пр.(о)

Сучасні технології виробництва в розвитку економічної інтеграції та підприємництва: Матеріали I Укр.-Пол. наук. конф., 16—18 жовт. 2003 р., смт. Сатанів / Технол. ун-т Поділля (м. Хмельницький), Краків. політехн. ун-т ім. Т.Костюшки. — Хмельницький: ТУП, 2003, 257 с., 220 пр.(о)

Формування активної життєвої позиції молодого громадянина України — Наук.-допоміж. бібліогр. показч. / Київ. нац. екон. ун-т; Упоряд.: Л.О.Поно-

маренко та ін. — К., 2002, 141 с., 400 пр.(о)

НОТНІ ВИДАННЯ

Українські сороміцькі пісні / Упоряд., передм., прим. М.М.Красикова; Худож.-оформлювач Л.Д.Киркач. Сер. «Перлини укр. культури». — Х.: Фоліо, 2003, 287 с., 5000 пр.(п)

ДЕРЖАВА І ПРАВО. ПРИРОДНИ НАУКИ

БАТАНОВ Олександр
Конституційно-правовий статус територіальних громад в Україні / Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАНУ; За заг. ред. В.П.Погорілка. — К.: ВД «Ін Юре», 2003, 511 с.(о)

БАЧИНІН В.А., ЖУРАВСЬКИЙ В.С., ПАНОВ М.І.
Філософія права: Підручник / Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. — К.: ВД «Ін Юре», 2003, 468 с., 10000 пр.(п)

Брак и семья в Соединенных Штатах Америки / Пер. с англ. В.С.Релич. Сер. «Иностр. законодательство». — Херсон: ОЛДИ-плюс, 2003, 84 с.(о)

БУРАК Володимир
Трудові спори: порядок вирішення в Україні. — К.: Т-во «Знання», КОО, 2003, 382 с.(п)

ВЕНЕДИКОВ В.С., ІНШИН М.І.
Організаційно-правові засади проходження служби в органах внутрішніх справ України: Наук.-практ. посіб. / Нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2002, 164 с.(о)

ВЕНЕДИКОВ В.С., ІНШИН М.І.
Статус працівників органів внутрішніх справ України як державних службовців: Наук.-практ. посіб. / Нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2003, 186 с., 300 пр.(о)

ВЕНЕДИКОВ В.С., ІНШИН М.І.
Юридична відповідальність працівників ОВС України: Наук.-практ. посіб. / Нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2003, 267 с., 500 пр.(п)

ВОЛГА Василь
Україні — європейський закон про зброю. — К.: Нора-Друк, 2003, 88 с., 5000 пр.(о)

Город, регион, государство: проблемы распределения полномочий: Сб. науч. тр. / Ин-т экон.-прав. исслед.; Редкол.: В.К.Мамутов (отв. ред.). — Донецк: ООО «Юго-Восток, ЛТД», 2003, 433 с., 300 экз.(п)

Город, регион, государство: проблемы распределения полномочий: Материалы III междунар. науч.-практ. конф., г. Донецк, 24—26 апр. / Ин-т экон.-прав. исслед.; Редкол.: В.К.Мамутов (отв. ред.). — Донецк: ООО «Юго-Восток, ЛТД», 2003, 223 с., 300 экз.(о)

Громадянське суспільство і політика органів місцевого самоврядування (проблеми теорії і практики): Матеріали наук.-практ. укр.-пол. конф. (Львів, 4-5 берез. 2002 р.) / Відп. ред. Б.Ковальчук. — Л.: Добрович. громад. фонд ім. Князя Осмо-мисла; Наук. т-во ім. Шевченка, 2003, 415 с., 300 пр.(о)

Житлове право України: Навч. посіб. / І.А.Бірюков, В.С.Гопанчук, Ю.О.Зайка та ін.; За ред. В.С.Гопанчука, Ю.О.Зайки. — К.: Істина, 2003, 207 с., 5000 пр.(п)

ЖОРІН Ф.Л.
Юридична відповідальність за правопорушення у сфері економіки: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2003, 209 с., 1000 пр.(о)

Законодавство України про банкрутство та судової практика / Упоряд. Б.М.Поляков. — К.: ВД «Ін Юре», 2003, 663 с.(п)

Збірник законів про місцеве самоврядування. — Луганськ: ВАТ «Луган. обл. друк.», 2003, 407 с., 3000 пр.(о)

Збірник роз'яснень Вищого господарського суду України / Вищ. господар. суд України; Упоряд.: В.С.Москаленко, В.П.Селіваненко; Відп. ред. Д.М.Притика. 2-ге вид., доп. та переробл. — К.: ВД «Ін Юре», 2003, 386 с.(п)

Інституційні перетворення як передумова ефективного використання ресурсного потенціалу регіону: Матеріали щоріч. загально-інститут. наук.-практ. конф., 24 квіт. 2003 р. / Укр. Акад. держ. упр. при Президентіві України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. — Одеса, 2003, 457 с., 300 пр.(о)

КОРОТЕНКО А.І.
Психіатрія на роздоріжжі: Україна. 1990—2001 рр. — К.: Сфера, 2003, 119 с., 1000 пр.(о)

ЛАЗНИКОВ А.Н.
Современная стенография. — М.: ООО «Изд-во «АСТ»; Донецк: Сталкер, 2003, 269 с.(п)

МЕРЕЖКО А.А.
Коллизионное право США. — К.: Юстиниан, 2003, 135 с., 1000 экз.(о)

Наслідки і перспективи приватизації в Україні: Матеріали парламент. слухань у Верховній Раді України, 26 лют. 2003 р. / Верховна Рада України. — К.: Парламент. вид-во, 2003, 167 с., 1000 пр.(о)

НАСТЮК Василь
Норми митного права: теорія і практика застосування / Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. — Х.: Факт, 2003, 215 с., 500 пр.(п)

Нормативно-правове забезпечення діяльності центрів соціальних служб для молоді / Держ. центр. соц. служб для молоді, Держ. ком. України у справах сім'ї та молоді; Упоряд. С.В.Товстухова та ін. — К.: ДЦССМ, 2003, 3000 пр.(о)
Ч.1: Організаційна діяльність. Робота з кадрами та державна служба. Фінансово-господарська діяльність. — 760 с., 3000 пр.
Ч.2: Правові документи України щодо реалізації соціальних програм, стосовно різних категорій дітей, молоді та сімей, центрами соціальних служб для молоді. — 398 с., 4000 пр.

Організація діяльності державного службовця: Навч. посіб. — Чернівці: Прут, 2002, 146 с., 200 пр.(о)

Основи правового регулювання аудиторської діяльності в Україні: Практ. посіб. / Уклад. Т.В.Куреза; За заг. ред. О.Ю.Редька. — К.: Інформ.-аналіт. та метод. центр аудиту в Україні «СТАТУС», 2003, 118 с., 500 пр.(о)

ПАВЛОВ М.П.
Процессы и судьбы: Воспоминания и размышления воен. прокурора / 5-е изд., испр. и доп. — К.: Логос, 2003, 315 с., 120 экз.(п).

ПОНИКАРОВ В.Д., АНДРЕЙЧЕНКО Ж.О.
Хозяйственное законодатель-

ство: Учеб.-метод. пособие для самост. изуч. дисциплины / Харьк. гос. экон. ун-т. — Х.: ИД «ИНЖЭК», 2003, 127 с., 2500 экз.(о)

Практичний коментар до нової редакції Закону України «Про охорону праці» / Під ред. Л.О.Мельничук. — Ф.: Форт, 2003, 72 с., 1000 пр.(о)

Розвиток української правової системи за роки незалежності: Тези доп. і наук. повідомл. Міжнар. студент. наук. конф. за підсумками наук.-дослід. роботи за 2002-2003 навч. р. / Нац. юрид. акад. України ім.Я.Мудрого; Редкол.: М.І.Панов (голова) та ін. — Х., 2003, 208 с., 250 пр.(о)

РУДЕНКО М.В.
Прокурор у господарському судочинстві: Навч. посіб. — К.: ВД «Ін Юре», 2003, 379 с.(п)

СТРАХОВ М.М.
Історія держави і права зарубіжних країн: Підручник / Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого, Акад. прав. наук України. 2-ге вид., переробл. та доповн. — К.: ВД «Ін Юре», 2003, 583 с.(п)

ТЕРЛЮК І.Я.
Історія українського права від найдавніших часів до XVIII століття: Навч. посіб. / Львів. ін-т внутр. справ при НАВС України, НДІ мас. комунікації. — Л., 2003, 154 с., 500 пр.(о)

Фінансово-правовая доктрина постсоциалистического государства. Вып.1: Науч. докл. и сообщения Междунар. науч. конф., 22-24 сент. 2003 г. / Отв. за вып. П.С.Почуркинский. — Черновцы: Рута, 2003, 360 с., 200 экз.(о)

ФУРСА С.Я., ДРАГНЕВИЧ Л.Ю., ФУРСА Є.І.
Настільна книга нотаріуса. Сімейні відносини в нотаріальному процесі. — К.: ВД «Ін Юре», 2003, 351 с.(п)

Хрестоматія з історії держави і права України: Навч. посіб. / Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого; За ред. В.Д.Гончаренка. — К.: ВД «Ін Юре», 2003, 796 с.(п)

Цивільне право України: Академіч. курс. У 2 т. / Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАНУ; За заг. ред. Я.М.Шевченко. — К.: ВД «Ін Юре», 2003 (п)
Т.1: Загальна частина: Підручник. — 518 с.
Т.2: Особлива частина: Підручник. — 406 с.(п)

ЮРОВСКИЙ Борис
Пенсионная реформа в Украине. — Х.: ООО Центр «Консульт», 2003, 298 с., 990 экз.(о)

ВІЙСЬКОВА СПРАВА

Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. / Ю.С.Скобло, Т.Б.Соколовська, Д.І.Мазоренко та ін. — К.: Кондор, 2003, 421 с.(п)

Технології соціальної роботи з військовослужбовцями: Інформ.-метод. зб. / Держ. центр. соц. служб для молоді, Держ. ком. України у справах сім'ї та молоді, Голов. упр. вихов. роботи М-ва оборони України. — К., 2003, 332 с., 2000 пр.(о)

НАУКА.
НАУКОЗНАВСТВО.
ІНФОРМАТИКА.
КІБЕРНЕТИКА

КАПИТОНОВА Юлия, ЛЕТИЧЕВСКИЙ Александр
Парадигмы и идеи академика В.М.Глушкова. — К.: Наук. думка, 2003, 455 с., 1000 экз.(п)

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ
В ЦІЛОМУ

МАКАРОВ В.В.
Основы защиты воздушного бассейна: Учеб. пособие / Севастополь. нац. техн. ун-т. — Севастополь: Изд-во СевНТУ, 2003, 281 с., 300 экз.(п)

РУДЬ Микола
Полювання з половецькими птахами від найдавніших часів. — К.: АТ «Книга», 2003, 143 с., 1000 пр.(п)

ФІЗИКО-
МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

БАБАК В.П., БІЛОЦЬКИЙ А.Я.
Детерміновані сигнали і спектри: Навч. посіб. — К.: Техніка, 2003, 455 с., 1000 пр.(п)

ВАЛЄЄВ К.Г., ДЖАЛЛАДОВА І.А.
Операційне числення та його застосування / Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2003, 295 с., 300 пр.(о)

Вплив накового доробку Г.Воронного на сучасну науку / НАНУ. Ін-т математики; Ред.: Г.Сита і А.Юрачківський. Пр. Ін-ту мате-

матики НАНУ; Т.48. — К.: Ін-т математики, 2003, 235 с., 400 пр.(о)

Конституційні та функціональні матеріали: Навч. посіб. У 2 ч. Ч.1: **Основи фізики твердого тіла. Конструкційні матеріали / В.П.Бабак, Д.Ф.Байса, В.М.Різак, С.Ф.Філоненко.** — К.: Техніка, 2003, 342 с., 1000 пр.(п)

ЛИПОВИК В.В., МАКСИМОВ О.В.
Елементи лінійної алгебри: Навч. посіб. / Криворізь. техн. ун-т. — Кривий Ріг: Видавн. дім, 2003, 127 с., 250 пр.(о)

МАЦЕВИТИЙ Ю.М.
Обратные задачи теплопроводности. В 2 т. Т.2: **Приложения.** — К.: Наук. думка, 2003, 391 с., 500 пр.(п)

ПАК В.В., НОСЕНКО Ю.Л.
Вища математика: Підручник. — Донецк: Сталкер, 2003, 495 с.(п)

ПИЛИПЕНКО М.І., РОГОЖИН В.О., РОЗЕНФЕЛЬД Л.Г.
Магнітнорезонансні зображення: Фізичні принципи, поняття, термінологія / Ін-т мед. радіології ім. С.П.Григор'єва АМНУ, Харк. держ. мед. ун-т. — Х., 2003, 217 с.(о)

Прикладные задачи математики и механики XII науч. конф. ученых Украины, России, Беларуси; г.Севастополь, 15—21 сент. 2003 г. / Севастополь. нац. техн. ун-т і др.; Науч. ред. Ю.М.Рудов. — Севастополь: Изд-во СевНТУ, 2003, 252 с., 100 экз.(о)

ПРИХОДЬКО Александр
Компьютерные технологии в аэродинамике и теплообмене. — К.: Наук. думка, 2003, 379 с., 500 пр.(п)

САМОЙЛЕНКО А.М., КРИВОШЕЯ С.А., ПЕРЕСТЮК М.О.
Диференціальні рівняння в задачах: Навч. посіб. — К.: Либідь, 2003, 502 с.(п)

ТУРЧИН В.М.
Теорія ймовірностей: Основні поняття, приклади, задачі: Навч. посіб. Сер. «Унів. б-ка». — К.: Вид-во А.С.К., 2004, 208 с., 3000 пр.(п)

Підготувала головний бібліограф науково-бібліографічного відділу Національної парламентської бібліотеки України
Галина ВОЛЯНСЬКА

кевич, письменник, із якого Юліан Семьонов писав свого «майора Вихора», Овідій Горчаков та інші. А взагалі робота на зовнішню розвідку та внутрішні органи (тобто доноси на своїх товаришів по перу, чим з різних мотивацій займалися наші письменники) — речі різні з точки зору сенсу та моралі. Не можна плутати роботу на П'яте (ідеологічне) управління КДБ та на зовнішню розвідку. До речі, на своїх «стукаки» не тільки наші письменники, але й, наприклад, такі знаменитості, як Орвел.

Кр: — Великий Орвел?.. Важко повірити...

В.Л.: — Справа в тому, що він був за-пеклим антикомуністом — у цьому і полягає причина його неадекватної, як на письменника, поведінки. Він свідомо працював проти комуністів. Якщо його колега був лівих поглядів, Орвел на нього терміново доносив «за покликом серця» (!).

Кр: — Давайте поверне-
мось до нашого сьогоден-
ня. Останнім часом ук-
раїнські спецслужби були
причетними до кількох по-
літичних скандалів. Маю
на увазі таємниче вбив-
ство журналіста Гонгад-
зе, «касетний скандал»,
ініційований майором
Мельниченком та нещодавній демарш
генерал-майора Кравченка. Як ви оці-
нюєте ці події: від майора до генерал-
майора?

В.Л.: — Мій принцип — не говорити
та не писати про те, чого не знаю. Я не
тримав у руках «справу Гонгадзе», не
мав можливості проаналізувати магніто-
фонні плівки, записані, буцімто, Мельни-
ченком, і, тим більше, не міг залізти в душу
Кравченка...

Кр: — Де Ви берете історії, сенсації,
таємниці для часопису? Адже без вели-
кої «редакційної полиці» неможливо ви-
давати подібний часопис. Чи вистачить у
редакції цікавих матеріалів?

В.Л.: — Насправді, все не так важко.
Тема розвідки займає мене давно. Зби-
раю книги про діяльність спецслужб. Чи-
мало цікавої інформації можна знайти в
наших та зарубіжних ЗМІ, в Інтернеті. А ще —
документи із архівів. Інформацію просто
потрібно вміти знаходити, читати поміж
рядків. Ми тісно співпрацюємо з архівами
СБУ, російської ФСБ, архівами університетів
США та інших країн.

До редакційного портфеля надхо-
дять надзвичайно цікаві матеріали. Нап-
риклад, уже з наступних чисел ми буде-
мо друкувати ексклюзивні, ніким ніколи
не друковані речі — документальну

повість польського розвідника Генріка
Босака «Вербувальник» та художньо-до-
кументальний роман англійського пись-
менника Ендрю Мортон про відомого
«крота» ЦРУ та британської СІС у Голов-
ному розвідувальному управлінні Генш-
табу Радянської Армії Олега Пеньковс-
кого.

А ще — матеріали про махновського
контррозвідника, співробітника Одеської
губок Лева Зінковського-Задова; доку-
менти з фондів Російського державного
військового архіву про добре знану опе-
рацію радянських спецслужб «Трест»
(цей матеріал теж побудований на досі
невідомих документах); розповідь про
засновників румунської Сігуранци та
військової розвідки, що на-
родилася в Україні та
Росії, багато інших
цікавих, неординар-
них, рідкісних доку-
ментів.

Працює й «людсь-
кий фактор». Серед
наших співробітників та
авторів — чимало за-
цікавлених, компетент-
них людей: заступник
шеф-редактора Олек-
сандр Пшенніков, істори-
ки, журналісти та ветера-
ни спецслужб — Леся Ко-
шель, Володимир Горак,
Олександр Машкін, Воло-
димир Степаненко, Вік-
торія Галузинська, Віталій Вежнін, Олек-
сандр Колпакіді, Сергій Куліда, Андрій
Баженов, Олександр Говоров, Андрій
Соловійов... До речі, якщо хтось із читачів
чи журналістів володіє цікавою інфор-
мацією й згоден поділитися з нею з широ-
ким загалом, ми запрошуємо до
співпраці.

Кр: — Цікаво, а чи реагують ук-
раїнські спецслужби на Вашу ді-
яльність? Адже щось когось може не
власнотувати у друкованих вами ма-
теріалах...

В.Л.: — Взагалі можна мати, при ба-
жанні, закиди, як кажуть, і до ліхтаря. Я
просто не даю для цього приводу. Наш
принцип: що відоме, то — наше. Ми на-
магаємося не шукати «проколи» в діяль-
ності спецслужб, не шукаємо компро-
мат, не займаємось PR-ом, це робота
журналістів видань, які заробляють на цьо-
му чималі гроші. Ми лише аналізуємо
доступну нам інформацію, зберігаючи
нейтральне до неї ставлення. Хоча читач
завжди може знайти в нашому часописі
матеріали «про» і «contra». І в цьому, на мій
погляд, найбільша цінність журналу «У
світі спецслужб».

Вів розмову

Володимир ДАНИЛІВ

... Напередодні Великодня в
лавреата Шевченківської премії Ва-
силя СЛАПЧУКА народився син
Дмитро. Вітаємо з первістком!

... У Києві відбувся закритий
прем'єрний показ чергового епо-
хального фільму «Пристрасті
Христові», — він був покликаний
дати добро широкому українсько-
му прокату. Першими глядачами-диску-
тантами були офіційні й напівофіційні
«публічні люди» та священниками, чие
«благословенням» на доступ до мас
фільм і отримав.

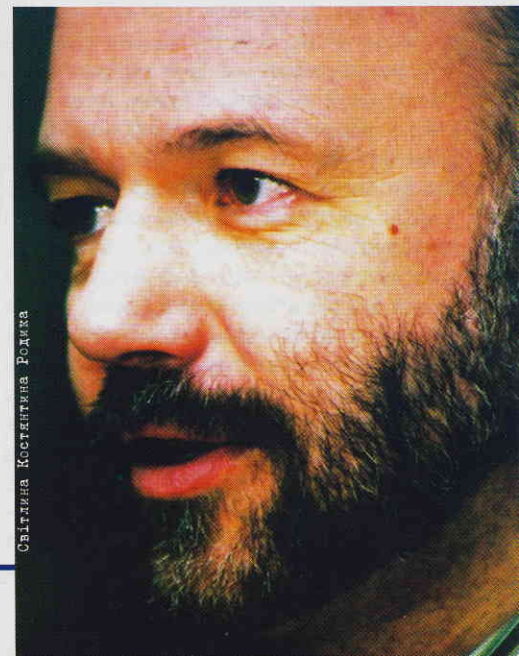
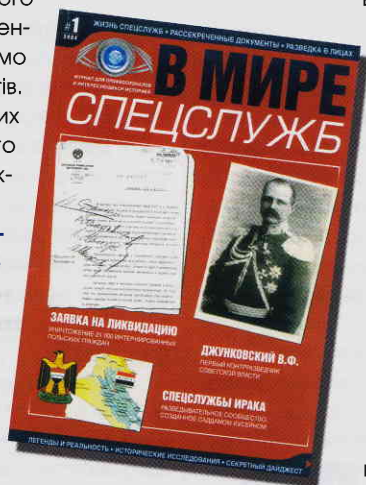
... У передачі на Першому так звано-
му Національному ТВ-каналі АНДРУХО-
ВИЧ презентував майбутню появу ново-
го роману, у якому головними героями
будуть два українських націоналісти:
один з походження єврей, другий —
москаль. Скільки часу потрібно на його
закінчення — не повідомлялося.

... «Народний» літконкурс «Коро-
нація слова» днями планує оголосити пе-
реможців чергових романних перегонів.
Хто зна, чи не зазвучить яке новітнє ім'я,
або ж чи не вигулькне яке старе...

... У вінницькій пресі розгорнулася
кампанія цькування скульптора Анатолія
Бурдейного як автора пам'ятника Васи-
лю СТУСУ. Деякі місцеві громадяни вва-
жають скульптуру занадто модерною й
висловлюють категоричну думку щодо
необхідності демонтажу пам'ятника
Поетові.

... Світла пам'ять Миколі Даниловичу
РУДЕНКО... Поет і дисидент похований 5
квітня на Байковому цвинтарі неподалік
могил Василя Стуса, Юрія Литвина, Івана
Світличного, Сергія Набоки, його посп-
равника Олексі Тихого.

... Вітаємо з Днем народження літе-
ратів і критиків Ірину ЖИЛЕНКО, Павла
ПІРНИКА, Віталія ГЛАДКОГО, Ярослава
ДЗИРУ, Володимира КОБЗАРЯ, Романа
КУДЛИКА, Степана ПІНЧУКА, Андрія КУР-
КОВА! Творчої наснаги!



Світлана Костянтина Руденко

ДИТЯЧЕ СВЯТО

ПРОТОЄВАНГЕЛІЄ ВІД ЛЬЮЇСА

Ірландський письменник *Клайв Стейплз Льюїс* — науковець-медієвіст, богослов, котрий постійно пробував віру «на зуб», або ж на вістря власного пера. Виникали романи, есеї з химерними назвами: «Бог на лаві підсудних», «Що нам робити з Ісусом Христом?» тощо. 1933-го року К.С.Льюїс, Ч.Вільямс та Дж.Р.Р.Толкієн засновують літературний гурток «Інклінґи», проте це не єдина причина, чому прізвища Льюїса й Толкієна (а тепер і Джоан Ролінґ) можна зустріти поряд на сайтах в інтернеті. Усі ці автори створюють цілі історії цивілізацій і втілюють їх у багатотомових циклах.

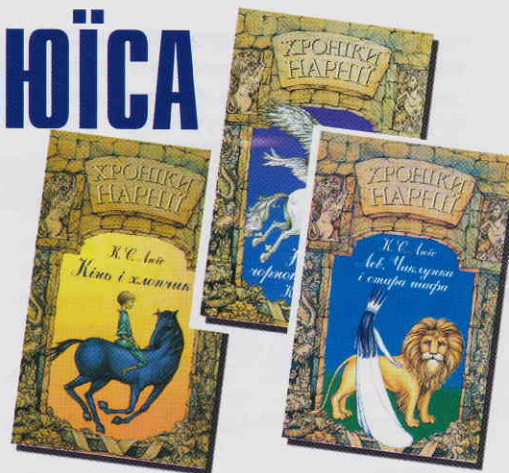
Нонна-Анна СТЕФАНОВА

Хроніки Нарнії Льюїс задумав і написав як своєрідне протоевангеліє. Це не просто «варіації на тему», де фабулу наслідуваного твору (тут Біблії) легко впізнати чи передбачити. Кожну «Хроніку» можна читати як окрему історію — інтригуюча детективна зав'язка, стрімкий розвиток подій, часом страшна кульмінація й несподіваний, щасливий фінал. Біблійні алюзії (герої-прототипи, аура всеприсутності божественного) вплетено в оповідь. Чимало фраз із «Хронік» є кумедними афоризмами, проте не мають прямого перегуку із християнством, наприклад: «Те, що ви чуєте і бачите, багато в чому залежить від того, де ви стоїте, а також від того, що ви за людина».

«Спочатку було Слово» — таким видається епіграфічне мотто найпершої

хроніки «Небіж чорнокнижника». Двоє дітлахів потрапляють у таємничий світ, де прекрасний лев Аслан піснею оживлює дивовижну країну Нарнію. У Нарнії живуть мудрі «речисті тварини», яких Аслан (паралель Господа) створив і наділив спромогою говорити, а не просто найменував, як Адам. Зло постає у вигляді чаклунки Джейдіс, котра володіє таємницею Руйнівного Слова: «Супроводжуване належним обрядом, воно могло знищити всі живі істоти за винятком того, хто його вимовив». Діти й дорослі, що потрапляють у Нарнію з нашого світу в перших хроніках, започатковують людський рід, стають королями й королевами. У наступних книгах пригоди трапляються з їхніми нащадками.

Героями хронік Льюїс обирає покинутих напризволяще дітей. «Самотня дитина шукає друга» — поширений старт літера-



турних казок. Так виникає Карлсон, так живе Пеппі та й Гаррі Поттер теж не виняток. Усі діти з «Хронік Нарнії» знаходять товариша серед подібних на себе, а потім, потрапляючи в біду, обов'язково зустрічають Аслана — наставника, порадника, вчителя. У другій хроніці лев, так само, як Христос, добровільно іде на смерть задля спасіння людей і воскресає, сповнюючи Древнє Передання: «коли замість зрадника на Камінний Стіл із власної волі підніметься невинний і віддасть себе у жертву, Стіл розпадеться і сама Смерть буде подолана».

Чому саме лев тут є втіленням християнського Бога? Читаємо Откровення Іоана

РЕФЛЕКЦІЇ

ЩО НІКОЛИ НЕ СТАРІЄ

Може, й добре, що сучасна міська дитина зазвичай має, окрім книжки, ще й телевізор і комп'ютер — серйозну альтернативу читанню. Адаже слухати важче, ніж дивитися, а читати важче, ніж слухати. Та все ж таки, щоби додалося не тільки років, але й знань, малеча повинна рости разом із книжками. Робити добрі книги — значить давати дітям можливість вибору, пам'ятаючи, що вони ростуть, тож не мають часу чекати. З іншого боку, народившись, добра дитяча книжка вже не вмирає, бо не може постаріти...

Маріанна КІЯНОВСЬКА

«Видавництво Старого Лева» подарувало наймолодшим кілька нестаріючих книжок. Насамперед — **Казки Старого Лева**, мудрого оповідача, який знає, що подобаються дітям. Упорядник книжки, «секретар Старого Лева» Лариса Андрієвська, керуючись інтуїцією доброго літерата, львовознавця і просто мами, запрошує дітлашню в щасливу казкову подорож. Письменники-львів'яни (стосістдесятирічна, однак дуже жвава дослідниця життя й звичаїв ґномиків-краснолюдків Марія Конопніцька, стоп'ятдесятирічний Іван Франко, інші стоп'ятдесяти-, стосорока-... — та й навіть зовсім тридцятирічні) розмовляють зі Старим Левом і з усіма, хто відкриває цю книжку й нашорощує вуха. І по довгій розмові в головах і серцях Левових слухачиків-читачів залишається багато

доброго.

У гарно, бо з великою любов'ю, зробленій антології статечних казок і казеняток-чеберяйчиків давніших і зовсім сучасних львівських казкарів є й знані Ігор та Ірина Калинці, Юрій Винничук, і видатний історик Іван Крип'якевич, про казкарювання якого мало хто здогадувався, і навіть такі, чії казки публікуються вперше. А оскільки Старий Лев поважає свого маленького читача й хоче привчати його до високої видавничої культури, «Казки Старого Лева» опоряджені цілком солідно — добротними примітками, в яких є «усе, про що захоче дізнатися читач цієї книжки»... Проте в них нічого немає про художника, теж львів'янина Сергія Храпова.



Ну але що тут скажеш? Чудові ілюстрації говорять самі за себе. Цій місткій книжці з дуже елегантною твердою палітуркою можна зробити чи не єдиний закид: сюди увійшли, поруч із щонайкращими, і «всього лише непогано» тексти, тобто визначальною була все ж таки їх «львівськість».

Однак, можливо, це вже справа смаку. Бо навіть найвередливіший і найвибагливіший читач знайде поміж тридцяти чотирьох старолевівських казок кілька канадцять оповідок «тільки для себе».

Зимова книжечка (теж від «Видавництва Старого Лева») дуже відрізняється від попередньої. Насамперед тим, що пахне снігом. Від першої і до останньої сторінки вона розповідає про зиму, і то не буденну зиму великого й гамірного міста, а про зиму справжню, знайому з дитинства: дідморозяно-завірюшену, з шубами і грубами, зайцями під ялинками, вовками і білченятами, а її добрі гості — Миколай і Різдво, Новий Рік, і Щедрий Вечір. Ця книжечка пахне зимовими святами — і святом узагалі, в ній багато свіжого, чистого повітря, в якому літають сніжинки та ангели... На її сторінках опинилися кільканадцять справді хрестоматійних віршів, причому більшість із них «призабулися» в радянські часи чи то з цілком зро-

го міста, а про зиму справжню, знайому з дитинства: дідморозяно-завірюшену, з шубами і грубами, зайцями під ялинками, вовками і білченятами, а її добрі гості — Миколай і Різдво, Новий Рік, і Щедрий Вечір. Ця книжечка пахне зимовими святами — і святом узагалі, в ній багато свіжого, чистого повітря, в якому літають сніжинки та ангели... На її сторінках опинилися кільканадцять справді хрестоматійних віршів, причому більшість із них «призабулися» в радянські часи чи то з цілком зро-

Богослова (5:5): «А один із старців промовив до мене: «Не плач! Ось лев, що з племені Юдиного, корінь Давидів, переміг так, що може розгорнути книгу, і зламати сім печатей її». Проте, окрім біблійної паралелі, цей образ дитячої християнської казки ще й цікава грань у загальному дискурсі теологічних проблем, що цікавили Льюїса: численні відтинки між полюсами Добра і Зла, незбагненна неоднозначність Бога. У третій хроніці «Кінь і хлопчик» лев Аслан рятує дівчинку від смерті, проте ранить її кігтями: «Твоя спина після зустрічі зі мною виглядала так само, як спина рабині твоєї мачухи після батога. Ти напоїла дівчину сонним зіллям і втекла, а її потім відшмагали. Тепер ти знаєш, що вона відчувала». І бачиться мені, що головне надзавдання цього протоевангелія — не просто переказати біблійну історію у спрощеній казковій формі, але й засіяти в податливу дитячу душу безмежну віру в Бога, котрий ніколи не покине й не покарає без вини.

Загальний наклад «Хронік Нарнії» у світі вже перевищив 100 мільйонів примірників. Завдяки релігійному видавництву «Свічадо» при Монастирі монахів студитів у Львові свою лепту внесла й Україна.

Кт

Клякс Степан ЛЬВІС. Кінь і хлопчик; Лев, Чаклунка і стара мафа; Небез чорноножижниця Сер. «Хроніки Нарнії». — ..: Свічадо, І67 + І52 + І68 с. (о.)

зумілих ідеологічних міркувань, чи тому, що були добрими, чистішими, справжнішими, кращими — і чеснішими, ніж новорічна пісенька про червононогого Діда Мороза.

Не тільки батьки, а й Наталя Забіла, Марійка Підгірянка, Олекса Стефанович, Роман Завадович, Антін Лотоцький були б раді знову стати дітьми й погортати цю неймовірно теплу «Зимову книжечку», що її намалювала надзвичайно «доросла» художниця Світлана Хміль. Бо ж, якщо вже казати всю-превсю правду, батьки недовго читають цю книжечку своїм кирпатим і веснянкуватим: діти на льоту запам'ятовують прості, розумні, ритмічні, гарно заримовані й дуже природно візуалізовані тексти. Це один з тих небагатьох збірників віршів для дітей (з-поміж виданого в нерадянській Україні на думку спадають хіба що «Улюблені вірші» й «Абетка» А-БА-БИ), який приходить назавжди і стає справжнім дитячим святом на багато-багато не тільки зимових вечорів. Читання зі сином чи донею «Зимової книжечки» виявиться колись для них одною з найщасливіших спогадів їх дитинства. Зрештою, дідусі й бабусі також не зможуть проминути цю книжечку: вона нагадає їм, як самі вони були онуками й онучками. Бо ця книжка причаровує, запам'ятовується — і вже не минає.

Кт

Казки Старого Лева; Зимової книжечка. Л.: Видавництво Старого Лева, ЗІ0 + ЗІ0 с. (п) (Рецензії див. також: Кт, ч. 20'2003)

ЧОМУ ПІДСНІЖНИК НАЗИВАЄТЬСЯ ПІДСНІЖНИКОМ

Досить часто, впорядковуючи дитячі книжки, укладачі забувають, що, з-поміж усього іншого, дитяча книжка мусить виховувати гарний смак, формувати відчуття прекрасного. Відтак, ігнорування саме естетичної функції здатне погсувати, і то досить суттєво, будь-який гарний задум.

Катерина БОРИСЕНКО

На жаль, не став тут винятком і «трик-нижний» проект дрогобицького видавництва «Коло» та фундації «Малі бойки» — **Дарунок різдвяної казки, Весняний благовіст** і **Цвіт папороті**. Упорядники, вочевидь, мали чудову ідею ввести дітей у світ народних звичаїв, пов'язаних із циклом зимових, весняних та літніх свят. Але при цьому левову частку книжок займають далеко не найкращі вірші Олександра Олеся, Уляни Кравченко, Ганни Черінь, або ж оповідь псується банальними назвами на кшталт «Казки Франкового краю» чи «великодньою драматургією» Михайла Вереса.

До того ж, при більш пильному знайомстві виявляємо ще цілу низку недоліків, яких варто було б уникнути. Наприклад, якщо вже шановна упорядниця Сніжана Новак має таку любов до новозавітних апокрифів (і тут немає нічого протиприродного), то чому ж вона не витлумачує діткам бодай побіжно, що це таке і чим власне апокрифи різняться від біблійних історій. Бо тоді в юних головах виникає плутанина, і діти гадають, нібито зі Святого Письма, приміром, можна дізнатися, чому підсніжник називається підсніжником. Тут, до речі, можна було би зазначити, що чи не найбільшу добірку апокрифів (три томи) маємо завдяки старанням Івана Франка.

Також, витлумачуючи природу свят, упорядники взагалі не розмежовують їх християнську й поганську основу. Особливо це проявляється в збірці «Цвіт папо-

роті», назва якої промовляє сама за себе. Як відомо, Івана Купала — одне з найкрасивіших (у сенсі обрядовості), а водночас одне з найсуперечливіших наших свят. Адже тут чи не найдужче відстежується саме поганський первень, тому в книжці доречно було б принаймні згадати про день літнього сонцестояння, бога Ярила, про символіку вогню й вінка, а відтак — про різдво Івана Христителя і взаємопроникнення двох традицій.

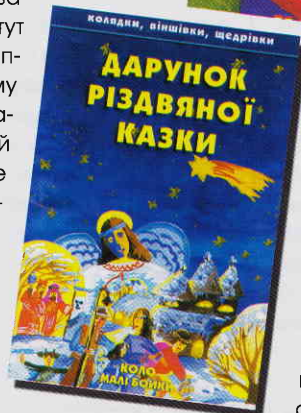
У збірці «Весняний благовіст», витлумачуючи графічну символіку писанок, знову ж таки «перемішуются» християнські та поганські значення. Складається враження, що упорядники уникають згадки про наші поганські часи, — але ж це тисячолітня культура, найкраще з якої згодом було адаптоване християнством у складі національну специфіку відзначення загальнохристиянських свят, тобто, вирізняє нас із-поміж інших народів.

Однак має серія один суттєвий позитив — художнє оформлення, в основу якого покладено дитячі малюнки. Адже світ, побачений очима дитини, завжди світлий і неповторний, а водночас — глибокий. Бо діти нерідко помічають головне: те, на що ми, дорослі, в силу своєї «звиклості зі світом», уже забуваємо звертати увагу.

Попри певні недоліки, книжки серії все ж несуть свою часточку добра до тендітних малечих душ. І якщо в невеликому містечку з'являється видавництво, котре опікується дітлахами, — значить... живемо.

Кт

Весняний благовіст: гаївки, леєнди, вірші;
Цвіт папороті: вірші, оповідання, ігри;
Дарунок Різдвяної казки: колядки, вірші, щодрізки. — Дрогобич: Коло, Малі бойки, 38+30+34 с. (о.).



РЕФЛЕКСІЇ

ОБЕРЕЖНО: ВІРУС НЕНАВИСТИ!

Існують видання, читаючи які, не можеш побороити здивування. Ніби написані (або відредаговані) та видані вони нещодавно, написані зрозумілою мовою, але зміст... Інколи зміст таких книжок викликає іронічну посмішку, інколи здивування, а інколи й сором.

Юрій ПАНЧЕНКО

От і зараз, тримаючи книгу **Павла ШТЕПА Московство**, відчуваю подібне. Перш за все в голову лізе питання: «На кого розраховане подібне видання?». Подібні книги масово з'являлися на світанку незалежності, а згодом, і це закономірно, були витиснені справді науковими аналітичними роботами.

Так що ж це за прибулець із минулого? Видавнича фірма «Відродження» (не плутати із однойменним фондом) за фінансової допомоги «друзів із Америки і Канади» зробило четверте видання цієї книги, що вперше вийшла 1968 року в Торонто. Щоправда, в анотації вказано, що, заради актуалізації книги, із неї були виключені ті матеріали, що не витримали випробування часом. Отже, ця книга розрахована на сучасного читача. Завданням книги автор «з

позицій патріота України» бачить у «пізнанні Московства» (авторський термін, яким він позначає російський менталітет) як у засобі перемоги над ним. Пізнати ворога — значить перемогти його.

Вивчення російського менталітету, як і дослідження україно-російських стосунків є надзвичайно актуальними темами, яким вже присвячено ряд високоякісних видань. Однак, чи може «Московство» бути включене до цього кола. Аж ніяк. Подамо лише назви певних глав книги. Глава III «Ледарство і волоцюзтво московина», глава IV «Безвласність і злодійство московина», глава V «Безбожництво і розпуста московина», глава VI «Жорстокість московина». Може, досить?



А таких глав у трактаті двадцять одна. Вже по назвах зрозуміло, що очікувати на присутність у книзі такої речі, як толерантність, не слід, ще менше слід очікувати об'єктивності та аналізу.

Слід нагадати, що будь-яке наукове видання, а «Московство» претендує саме на такий статус, у своїх розробках виходить із позицій критичного аналізу джерел та їх безпристрасного порівняння. Жодна із цих якостей біля «Московства» й близько не валялася. Кожна із глав книги являє собою набір цитат, часто силомиць вирваних із тексту, які мають проілюструвати кожен ярлик, поставлений автором у назві глави. Гадаю, що немає сенсу описувати всі авторські сентенції. Дискутувати можна із аргументами, а не із пафосними гаслами, і, до речі, переконувати

НА СУСІДНЬОМУ РИНКУ

ГАЛЬМУЙ, ІНФОРМАЦІЙНИЙ ТРОГЛОДИТЕ!

Найрідкісний у наші дні різновид власності, головний дефіцит епохи капіталізму — не стільці або комп'ютерні програми, а контроль над власним часом. Це те, чого бракує навіть олігархам чи монархам. Цьому парадоксу норвезький соціолог **Томас Хюланд ЕРІКСЕН** присвятив книгу «Тиранія моменту. Час в епоху інформації», тут автор висловлює побоювання, що ми незабаром станемо рабами технологій, які впроваджувалися, аби зробити нас вільнішими.

Ігор КРУЧИК

Нечуване прискорення, інформаційний тайфун почалися буквально на наших очах. Пан Еріксен виявляє неабияку спостережливність, коли стверджує, що ХХІ сторіччя починалося не 2000 року, не в 2001, а приблизно в 1991. Він відзначає три епохальних події, що призвели до глобальних наслідків саме тоді: розпад Радянського Союзу, війни на Балканах і комерціалізація Інтернету («входження грошей у кіберпростір»).

Еріксен розглядає важливий аспект історії останнього сторіччя — швидкість і навіть «прискорення» (хто ще пам'ятає один із термінів горбачовської перебудови?). Зараз — час комп'ютерів, Інтернету, багатоканального телебачення, електронної пошти... При цьому відправникові інформації катастрофічно не вистачає уваги інших, а одержувачу — часу для осмислення найпалкіших та найважливіших послань.

Еріксен говорить про «тиранію часу над простором». Відстані зникають, а якщо відда-

лене вже поруч, то близькість як така перестав існувати. Людина втрачає здатність відчувати красу миті, тому що думає вже про наступну. «Швидкість — наркотик, що викликає залежність», — досить афористично проголошує дослідник.

Повільне витісняється швидким, — вважає норвезький соціолог. Прискорення у випусках новин, модах, тенденціях у суспільстві та культурі призвело до політики без ідеології, у якій домінують «ініціатива», створення іміджу й коментар до суспільної думки, а не уважне обмірковування та уявлення про моделі суспільства. Головним капіталом політиків стають не ідеї або здатність бачити ціле, а уміння виступати у ЗМІ. Демократія перетворюється на «мильну оперу», нестерпну легкість маніпуляції суспільною думкою.

Еріксен критикує спеціаліста в галузі комп'ютерних технологій Бенте Соллі, що



висловила ряд нестандартних думок про якість інформації в інтернет-виданнях. На її погляд, інтернет-журналісти змушені працювати так швидко, що в них не залишається часу на перевірку джерел. Тому тепер це проблема читачів. Нехай вони самі відповідають за фактичні помилки в тексті. «Коли я чую таке, я не знаю, сміятися або плакати. Невже вона дійсно вважає, що я повинний їхати у Косово і рахувати вбитих, розкривати неправду НАТО про албанські поховання? Невже я повинний брати інтерв'ю в спадкового принца, з'ясовуючи, що він дійсно думає про монархію?».

Томас Еріксен пропонує повернути «правильний тип часу». Яким дивом? Здогадатися неважко: жити без поспіху. Майстерність життя, на його думку, полягає в тому, щоб зуміти захиститися від 99,99% непотрібної інформації, що нам пропонують. «Мета освіченої людини в економічно розвинутій країні повинна полягати в тому, щоб послухати якнайменше доповідей, подивитися якнайменше

краще теж аргументами, бо гаслами наш народ вже ситий.

Характерно, що автор спирається на свідчення іноземців, деякі з яких також, заодно, у чорних фарбах описували й українців, щоправда, останнє автор пропускає. Це, напевно, і є «позиції патріота України», про які мова йшла вище. Патріотизм, який вимагає піднесення свого власного обов'язково за рахунок приниження когось.

На підставі проведеного в книзі «аналізу» автор робить чітке розмежування європейської України та азійської Росії, для наочності порівнюючи їх як «Христа з антихристом, християнство із сатанизмом, релігію з безбожництвом, добро зі злом...» Автор навіть пояснює причини подібного розмежування — на відміну від українців, російський етнос являє собою нечистий слов'янський етнос, «зіпсований» культурно нижчими фіно-уграми та татарами (можна подумати, що український етнос не змішаний із тими ж татарами, фіно-уграми, а ще й фракійцями, балтами тощо). Як-що попередні авторські «дослідження» можна було приймати за хуторянський націоналізм низької якості, то останні висновки — це вже расизм — річ абсолютно неприйнятна в сучасному суспільстві. Ад-

фільмів і бути володарем мінімальної кількості книг».

Звичайно, у цьому знову криється парадокс. Назвемо його «синдромом чукотського туриста», який не міг у Парижі відшукати громадську вбиральню. Не можна сказати, що він страждав через надлишок інформації. Скоріше, від її нестачі: він не знав, як і ДЕ шукати. Можна сказати, що «99,99% непотрібної інформації» для такого шукача — це Лувр, Монмартр, вежа Ейфеля та інше, тому що ці об'єкти лише заважали людині знайти потрібний WC.

Але як відрізнити істотне від несуттєвого, інформацію від дезінформації, насіння від половини? Рівень освіти, досвід, довіра до власного смаку, здоровий глузд і консерватизм і раніше допомагали людині зорієнтуватися в ситуаціях дуже й дуже заплутаних. Так, власне, щодня вирішуючи їх, людина й стає сама собою, неповторною індивідуальністю.

«В інформаційному суспільстві не бракує інформації. Людина, яка не спроможна фільтрувати її, відкидати непотрібну, розгубиться й потоне в нулях і одиницях». І твердить Еріксен. Отже, найбільший дефіцит для того, хто живе в епоху інформації? надійні фільтри. Вони створюються смаком, моральними цінностями, інтересами й інтуїцією. До речі, надбати ці фільтри можна тільки повільно. Їх не купиш за гроші, так само, як, скажімо, гречність або талант.

Ситуація ця норвезького соціолога лякає. Але людина, що застала ще еру СРСР, дивиться на ці речі інакше. Ми жили, по суті,

же у світі не існує «чистих» етносів, як і вищих та нижчих народів.

Якби мова йшла про це конкретне видання, то, можливо, сенсу писати про нього рецензію не було б. Ну, така собі книга, хтось посміється, хтось здивується. Подібні розробки — одна подібна до іншої, належать перу багатьох діаспорних дослідників 1940-х-1980-х років. Як вже було зазначено, перше видання «Московства» побачило світ у 1968 році, а тому подібні публікації можуть викликати лише інтерес історіографів — дослідників розвитку історичної науки.

Викликає дещо інше питання. Заради чого було видавцю випускати давно застарілу книгу? Історико-літературна пам'ятка — навряд чи. Можливо, відповідь у тому, що її видання було профінансовано американською діаспорою, яка прагне популяризувати в Україні свої наукові надбання та ідеологію? Те, що діаспора намагається вчити нас нашої історії, ні для кого вже не таємниця. Але зараз американські та канадські українці профінансували видання, яке підштовхує нас ненавидіти та ворогувати. Навіщо їм це? **Кт**

Павло ШТЕПА. *Московство: його походження, зміст, форми і історична тяглість.* — Дрогобич: Відродження, 410 с. (о)

у величезній комунальній квартирі, у давці й тісняві. Але при цьому за відсутності свободи преси, торгівлі, поїздок. Після 1991 року (за Еріксеном, на початку нової ери) ми відразу зрозуміли, у чому суть поліпшення. Тепер зникли цензори, ідеологічні й технічні митниці, залізна завіса.

Так, ми побачили, що капіталізм суперечливий, тому що потребує пуританської етики праці, але при цьому гедоністичної етики споживання. Деякі цим відкриттям шоквані, у них знову з'явилися рецидиви симпатії до соціалізму. Але хіба не суперечливе саме життя? Отримуючи свободу — дарунок Божий! — людина нерідко втрачає впевненість у собі.

Норвезький учений нагадує ув'язненого, що вийшов із буцагарні й лякається різноманіття світу: гарненьких дівчат, захоплюючих шоу, біржі праці. Коротше, із мільйонів варіантів свого майбутнього він не знає, якому ж віддати перевагу.

Як іронічно зауважує Еріксен, на смертному одрі навряд чи хтось буде шкодувати про те, що надіслав не досить електронних листів, провів занадто мало нарад, недодивився телесеріалів. Якщо запитати в людей, що для них дійсно важливо, то швидше за все вам дадуть таку відповідь: сім'я, спілкування з друзями та природою, розуміння сенсу життя. Тобто ключ до проблеми, що хвилює пана Еріксена, дуже простий: треба просто цінувати свободу. Радіти багатоманіттю вибору — і розуміти свої пріоритети. **Кт**

Томас Хілленд ЕРИКСЕН. *Тирания момента. Время в эпоху информации.* — Москва: Весь мир, 208 с. (о)

ЕКСКУРСИ ВІДОМОГО УКРАЇНЦЯ

РЕФЛЕКСІЇ

Пан Омелян Никоненко переконує нас, що ця книжка — «вищий етап історико-філософського синтезу... солідного автора». Профінансували цю збірку легенд і вигадок покійного штукаря українські доброхоти з діаспори, особливо панове Роман Пилип'як та Роман Кравчук.

Лесь ГЕРАСИМЧУК

У моїй хатній книгозбірні вже багато років стоїть на полиці «Річевий словник, знадібки» Павла ШТЕПИ, і по роботі, для розваги, я іноді гортаю ці сторінки кумедних позачасових лінгвістичних вигадок і химерій. Ця книжка з'явилась друком допіру за рік до смерті пана Штепи й дуже розважила мовознавців. А тепер от заходами пана Никоненка перевидано збірку статей з доби холодної війни.

Настільки велика була тоді напруга зіткнення наддержав, що з обох боків не гребали нічим, навіть якщо автор з якогось дива натоптав сім мішків гречаної вовни. Я маю на оці оповідки про те, як трипільці заснували українську націю й світову культуру, як навчили всіх читати й писати, орати й працювати. Навколо цього автор розташовує чудернацькі байки про світові ересі, вчення з різних галузей знань.

На такому тлі П. Штепа подає, як пожартував п. Никоненко, свій «історико-філософський синтез» з визначенням ворогів людства (масони і... ви самі знаєте хто) і жалями, що Гітлерові, мовляв, приписали забагато злочинів. Хто приписав? Звичайно, вороги людства... і України зокрема. Ну, зрозуміло, й клята Московщина, котра тих світових ворогів підтримувала з погляду російського націоналізму.

Можна, звичайно, такий синтез розглядати як кумедні чудасії, а можна привернути до аналізу його увагу фахівців з вивчення неспокоїної душі людської, котрій волати всяке хочеться, особливо під час протистояння світових надпотуг. **Кт**

Павло Штепа. *Мафія і Україна.* — Л.: Глобус, 408 с. (о)

ДВА ПОЛЮСИ БАШМЕТОЗНАВСТВА

«Він живе в іншому вимірі...» У різноманітних писаннях про митців такий вислів давно став трюїзмом. Спробувала покласти його за наріжний камінь «науково-популярного видання» — книжки про всесвітньо відомого альтиста Юрія Башмета львівська авторка Ірина ЧЕРНОВА-СТРОЙ. Наскільки вдало? Наскільки доцільно? Це вже питання риторичні.

Юрій ЧЕКАН

Базується книга на кількох опорах. Перша — чисельні цитати авторів різних і за спрямуванням, і за глибиною, і за талантом книжок. Ці цитати утворюють строкатий колаж: місцями — кумедний, часом — наукоподібний, згалом — беззмистовний. Очевидно, посилення на авторитети покликане надати книжці наукового забарвлення. Втім, існує проблема: будь-яка цитата працює тільки в тому випадку, якщо автор цитує ванню її, по-перше, розуміє, і, по-друге, використовує з визначеною метою — або ж підтвердити свою думку (для цього, як мінімум, треба її мати); або ж максимально точно відтворити аргументи опонента. Ані першого, ані другого в книзі пані Чернової-Строй не знайдеш.

Друга опора, що стала наріжною для

авторки — чисельні риторичні питання, що так і залишаються без відповідей. «Так в чом же неотразимая, магнетическая сила воздействия искусства Башмета-исполнителя? Как этот музыкант добивается столь поразительного совершенства?», — запитує час до часу добродійка Чернова. І залишає читача наодинці з цими питаннями — бо ж не можна вважати за відповіді третю використовану авторкою опору — її власні віватно-емоційно-патетичні міркування, що балансують на межі глибокодумних банальностей та квазінаукових теревенів. Прикладів — безліч. «Интерпретация в современном культурологическом контексте является одним из определяющих векторов философской рефлексии, в то время как



20.00 €

в музыкальном искусстве — это как бы извечная, «краеугольная», осевая проблема» (с.23); «В исполнительском творчестве Юрия Башмета духовная интенция не только определяет интерпретацию, но и входит в ее поэтику как внутренняя субстанция последнего» (с.29); «Чтобы стать всемирно известным музыкантом, нужно быть не только исполнителем экстра-класса, но и обладать исключительно яркой артистической индивидуальностью, быть личностью мощного творческого потенциала, энергии, смелости и ясности целеполагания» (с.41).

На кого розраховані наведені (і ще низка подібних) пасажі? На шанувальників таланту видатного альтиста? Їм не треба нагадувати про унікальність таланту Ю.Башмета: їх цікавить або ж аналіз цього феномена (тих читачів, які професійно займаються музичною культурологією, інтерпретологією, психологією творчості та виконавства), або ж «зовнішній бік» життя артиста (аматорів-меломанів, фанатів класичної музики). Якщо перша категорія потенційних читачів витвору

ЦИВІЛІЗАЦІЯ ДАВАНІВ

Даванами у стародавніх санскритських священних текстах називали істот, що кладуть своє життя на розвиток різноманітних технологій, які, на їх хибну думку, мають зробити всіх досконалими та щасливими. Книги «Магістраль человечества» Б.А.ТЮТІНА та «Цивілізація Богов» А.В.КАПАЦІЯ також пропонують технологічні рецепти «всеобщего счастья».

Вадим ДИШКАНТ

Що стосується матеріалістичних наук (фізики, хемії тощо), при бажанні нехай обговорюють професіональні «технарні». Особисто ж я не зміг втриматися, аби не прокоментувати бодай деякі висловлені авторами ідеї, що безпосередньо стосуються гуманітарних дисциплін — філософії, психології, етики, врешті, теології. Власне, «Магістраль человечества» більшою мірою розглядає саме суспільні проблеми людського буття, але як кожна утопія, що шукає якогось фундаменту для своїх фантазій (поряд із науковими розділами тут друкуються й фантастичні оповідання), змушена використовувати технічну лексику. Аби висловлені ідеї з приводу майбутнього людства не виглядали маніакальною маячнею мрійника, автор виводить формули «всемирного закона генерализационно-единого информационно-сотового взаимодействия», знайомить і з принципами дії «иолета атмосферного» ИОНАТ, що за виглядом (і принципом дії, напев-

но) нагадують «літаючу тарілку». Без ИОНАТ майбутньому людству «век счастья не видать» (це не цитата), оскільки, якщо вірити вченому, йому давно вже час підкорювати безмежні космічні простори. «Только полеты к другим Галактикам позволят глубже и объективнее познать жизнь, разум, вселенную», — формулює своє «вірую» апостол НТР, схрещеної з ідеєю духовним удосконаленням людства, Б.Тютін.

Я не є скептиком, який довіряє лише власним органам почуттів, тому до ідеї існування НЛО ставлюся без іронії. Іронію, а то й сарказм, викликає переконаність homo sapiens, що «предназначение человечества — распространять жизнь во Вселенной». Звідки пан Тютін узяв, що у Всесвіті немає життя? — перше запитання, яке підказує здоровий глузд. Утім, такому висновку уже не дивуватися після іншого пасажу: «Наличие незанятого пространства давало возможность человеку свободно передвигаться, не ущемляя других», — ідеться ж бо про «передвижения» ев-



ропейців у XVIII столітті безмежними просторами Америки. Корінні жителі цієї землі, схоже, навіть людьми не вважаються, оскільки їхнє винищення й вигнання з їхніх же споконвічних земель — навіть не «ущемление». Виникають й інші запитання, на які ні автор, ані видавці «евангелія» від Тютіна дати аргументовану відповідь навряд чи зможуть. Хто, коли і чому делегував далекому від досконалості людству таку відповідальну місію, як розповсюдження життя у Всесвіті? Очевидячки — Вселенський Розум, який фігурує на сторінках книги. Однак не зрозуміло, чому життя у Своему творінні Він не розповсюдив Сам? І на цьому запитання до фантаста Тютіна не вичерпуються.

Не знайомому з тонкощами теологічної науки читачеві може видатися, що автор «Магістралі человечества», оскільки він визнає існування Вищого Розуму, Божественної Воли, у своїх пророцтвах є мало не намісником Бога на Землі. Але хоча Тютін не скупиться на згадки про Бога, чим милостиво дозволяє йому існувати, це ще не означає, що він готовий йому підкоритися. Критично ставлячись до традиційних релігій, які, як можна зрозуміти з контексту книги, віджили свій вік, автор пропонує створити нову, планетарну, єдину для всіх людей релігію служіння істині. Неприязнь Тютіна до світових релігій можна зрозуміти — адже жоден із

І.Чернової-Строй не знайде в цій книзі для себе нічого цікавого, то друга — залюбки прочитає її здала процитованих тут «історій від Башмета», спогадів батька видатного музиканта та розповідей про співпрацю та спілкування Башмета зі С.Ріхтером, М.Мунтяном, В.Третьяковим, В.Співаковим, Г.Кремером...

Утім, історії та оповіді найкраще вислуховувати «з перших рук». Тому шанувальники таланту Башмета віддадуть перевагу його власній книзі **Вокзал мечты**, що вийшла в московському видавництві «Вагриус» паралельно з твором І.Чернової-Строй. І будуть при цьому абсолютно праві. По-перше, відсутність малозрозумілих «узагальнень» та «пояснень», недоречних наукоподібних цитат, гарна мова, освітлена трохи іронічною інтонацією, струнка новелістична композиція роблять книгу Башмета читабельною. По-друге, обсяг інформації про формування та становлення музиканта, про видатних партнерів та однодумців, про реалії музикантського життя — чи то в Московській консерваторії, чи то в гастрольних подорожах; про спілкування з чиновництвом Союзконцерту та Міністерства культури, про власні вподобання (як життєво-побутові, так і творчі) у книзі «Вокзал



мечты» на щабель вищий. По-третє, розповідь про життя «від першої особи» викликає довіру — зникає вибудований посередниками-інтерпретаторами та переповідачами мур.

І останнє. Обидві книжки супроводжуються додатками. У Чернової-Строй це список цитованих джерел, дискографія, репертуарний список (за 10 років) та перелік учнів Башмета; у Башмета — тільки список аудіозаписів та репертуар (за 30 років). Порівняння однакових додатків — дискографії та репертуару — викликає нові питання. Мова не про різний обсяг списків (так, репертуар Башмета-диригента в Чернової-Строй містить 54 позиції, а в Башмета — 136). Мова про абсолютну редакторську недбалість у книзі, виданій львівською «Пірамідою», — так, наприклад, п'ять згадувань знаменитої шубертівської сонати «Арпеджіоне» для альта та фортепіано на с.188 дають чотири (!) відмінних один від одного варіанти написання...

КЗ

Ірина ЧЕРНОВА-СТРОЙ. Дрий Башмет — грани собершенства. — Л.: Піраміда, 206 с. (п)
Дрий БАШМЕТ. Вокзал мечты. — М.: Вагриус, 270 с. (п)

пророків не ставив умовою духовного вдосконалення польоти до інших Галактик. Тож ця його ідея з точки зору святих та пророків усіх часів і народів виглядає маячною людини, охопленої бажанням взяти під свій контроль не лише одну планету, а й сусідні Галактики. Встановити єдину для всіх релігію (яка має привести людство до єдиного планетарного мислення) ніколи не вдасться, оскільки на цю планету завжди будуть приходити люди з різним рівнем свідомості.

Наукові фантазії Тютіна здатні зачарувати сентиментального читача своїм гуманним патосом — він цілком справедливо критикує людство за те, що воно, зосередившись на споживанні, тобто вдоволенні лише примітивних інстинктів, прощує шляхом деградації; він багато говорить про духовність, обіцяючи привести нас до гармонії з природою. Між тим критикована автором духовна деградація є логічним наслідком того ж таки бажання панувати світом, яке в даному випадку маскується під благородні ідеї розповсюдження життя у Всесвіті та гармонійної співпраці з природою. Алетити, як бачимо, вирости вже до міжпланетних масштабів, однак варто було б спитати у самої природи: чи вона готова підписати контракт про співпрацю, яка обернеться для неї ще більшою експансією людських амбіцій?

У цьому вінегреті з езотеричних ідей, нових і старих наукових спекуляцій (автор поєднує віру у Вселенський Розум із вірою в дарвінову теорію еволюції), можна знайти багато глобальних планів співпраці з приро-

дою. Чого варті назви розділів: «Наше будуще — неосфера» (так і хочеться відповісти «ваше будуще» — розчарування, страждання, біль та смерть).

Так само, як і «Магістраль человечества», «гуляй-полем» для анархістськи налаштованого розуму, що повірив у власну могутність і незалежність, є й «Цивілізація богів» — *прогноз развития науки и техники в 21 столетии*. Утопія (що навіть не знайшла видавця) трьома сотнями ідей та передбачень розписує поетапне встановлення майбутнього науково-технічного раю. Щоправда, лексика книги доступна далеко не кожному, що робить її дуже «науковою», хоча основний патос збагнути неважко: одухотворена етикою НТР, якою треба керувати (кому доручити цю місію?), приведе усіх до небаченого досі щастя й теж дозволить розповсюдити життя, тривалість якого залежатиме від нашого бажання, на інших планетах.

Подібні трактати інколи нагадують нові постмодерністські романи, автори яких, насміхаючись над зухвалістю людського розуму, стилізують гід наукові тексти фантазії про підкорення галактик, рецепти безсмертя смертних тощо. Однак, не знайшовши в цих книгах прикмет художньої стилізації, доброго гумору та здорового глузду, мусиш сприймати їх за наукові трактати. Проблема лише в тому, що не знаєш, за кого сприймати самих науковців.

КЗ

Борис ТЮТИН. Магістраль человечества. — К.: Європеїський Університет, 198 с. (о)
Капацій А.В. Цивілізація Богів. — К.: АВ-принт, 482 с. (п)



РАТУША

«Організатори «Книжки року» не тримають зла на «неугодних». Підтвердженням може слугувати факт про те, що цьогоріч серед переможців — видавництво, яке, за чутками, посварилося з «Книжником-review», і тому їх у цій акції начебто ігнорували»

Львівська газета

«Звичайно, мені приємно бути переможцем — навіть з тієї точки зору, що книжка краще продаватиметься, — зауважує Юрій Винничук, чия «Мальва Ланда» стала лідером «Книжки року 2003». — Шкода, що в нас наразі немає такого конкурсу (наприклад, як «Гонкурівська премія»), який за престижем дорівнював би «Книжці року», але оцінював насамперед авторів та їх тексти» (25.03.2004)

ПОСТУП

«В Росії є державне фінансування книжкових проєктів. Скажімо, той же головний редактор газети «Книжное обозрение» Гаврілов щодня на НТВ рекомендує «Книжку до сніданку»... В нас же нічого схожого наразі немає! У нас же все мусить тягнути Анатолій Толстоухов, причому не як державний службовець, а як почесний президент Фонду сприяння розвитку мистецтв. Цей факт може бути приємною характеристикою для Анатолія Володимировича, але це від'ємна характеристика для держави» (10.03.2004)



«Сама церемонія вручення нагород у Національній філармонії виглядала погано відрежисированим аматорством... Але водночас треба віддати належне організаторам — жодної альтернативи й досі ніхто не спромігся запропонувати» (2004, №3)

КЗ

ДОСИТЬ ГОВОРИТИ

ДО ЗІР КРІЗЬ ТЕРНЯ

Майбутнім редакторам від Бога — ІЗ*

Українська мова через ряд історичних обставин, а надто в останні 70 років перед незалежністю, розвивалася під тиском, який не давав їй розкрити на повну силу свої лексичні можливості. Це відбилося на офіційно канонізованій лексиці, яка «збагачувалась» на штучну (щоб не сказати мертву) лексику, без уваги на її практичну доцільність, на зразок хоч би й таких форм, як полоненик капіталу замість бранець капіталу або перелончатокрилий замість півкокрилий. Мові ж, щоб розвиватися, потрібен пошук, опертий не на мавпування чужих зразків, а на своїх словотворчих моделях. Розкайданена мовна стихія сучасності дає нам приклади словесних пошуків у мові окремих авторів. Дуже вдалою, хоч може й запозиченою, є форма наїв замість наївність, а ще багатіти духом замість одухотворитися.

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

НОВЕ ВИНО У СТАРІ МІХИ!

Знати можливості словотворчості рідної мови мають не лише Майстри Пера, а й Редактори. А можливості ці, практично, невичерпні.

РОЗДИРАЮЧИЙ ДУШУ КРИК чи РОЗДЕРИ-ДУШУ-КРИК?

Українська мовна стихія знає форми **вернигора**, **голиборода**, **чарузілля**, **ломикамінь** тощо, які на ділі заступають дієприкметникові форми **повертаючий гори**, **голячий борода**, **чаруюче зілля**, **той, що ломить камінь**. Форми ці цілком зрозумілі сучасникам, але, на жаль, вони, ніби законсервовані, не мають аналогій у сьогоднішній практиці. Чи це закономірно для нової доби, чи ми просто не вміємо користуватися залишеним нам у спадок багатством?

Мені здається, що друге ймовірніше. Модель, уживану предками, можна розумно застосувати і в нашій супермодерній часи. Спробую показати це на прикладі. Читаю: «**Роздираючі душу крики** жертв... і досі стоять в її вухах». А що, як висловитися так: «**Роздери-душу-крики** жертв... і досі стоять в її вухах»? Чи зміниться ефект впливу на читача? Як на мене — ні. Очевидно, що наведена модель може працювати в нових умовах, коли після дієслова стоїть не один, а два іменники, бо сказати **роздери-крик** замість **роздираючий крик** якось не випадає. Коли ж після дієсло-

ва ідуть аж два іменники, то предівська модель працює не гірше від нових запозичених.

Тому, я б у тексті «Не розраховуйте... на **поглинаюче увагу письмо**...», вдався б до новаторства або «стараторства»: «Не розраховуйте... на **поглинай-увагу-письмо**...» Коли таких прецедентів сучасні тексти матимуть більше, то читач звикне до цих нових (із старими дірамі) форм.

ПОВІТРЯНЕ ШАМПАНСЬКЕ чи ЛЕГКОБРИЗНЕ ШАМПАНСЬКЕ?

В одному перекладі з російської мови ріже око такий кавалок: «Шампанське пити з горлечка важко. Воно **повітряне**, кислувате». Якщо по-російськи **воздушный напиток** добре звучить у творах найкласніших класиків, то в нашій мові **повітряний напій** не вживано. Беру словник. Слово **воздушный**, коли йдеться про пиріг або тістечко, перекладено як **легкий**. Перекладач, очевидно, дивився у словник, але сказати про шампанське, що «воно **легке**, кислувате», він не наважився, бо слово **легке** сюди справді не ліпиться. Але й пара **повітряне шампанське**, на якій спинився перекладач, так само не віддає того, що хотів висловити автор оригіналу. Слово **повітряний** не віддає тих нюансів, які віддає слово **воздушный**. У такій ситуації перекладач або редактор мають виявити винахідливість. Треба покопатись у пам'яті. Існує слово **сонцебризний**, де друга частина **-бризний** може стати у пригоді. Додаймо її до слова **легкий**, яке тут теж частково

потрібне, і матимем **легкобризний** — епітет, що окреслює таке вино як шампанське краще, ніж **повітряний**. Отже, редагую перекладача, згадавши, що українці п'ють не з **горлечка** (**горлышка**), а **нахильцем**: «Шампанське пити нахильцем не з руки. Воно **легкобризне**, кислувате».

ПРОЗОРЛИВИЙ чи ПРОВИДЛИВИЙ?

Іноді на допомогу шукачу нових форм може прийти **забортна лексика**, тобто лексика, яка існувала в нашій мові, але не знати чому опинилася за бортом словників та літературної мови і, щиро кажучи, забулася, хоч вона відповідала й відповідає стандартам літературного мовлення і до того є органічно українська. До такої лексики належить слово **провидливий**, що відповідає канонізованим термам, не без впливу сусідніх мов, словам **передбачливий** і **прозорливий**. Слово це вживає Марко Вовчок у повісті «Три долі»: «Очі ж мої усе бачили добре — де ж **провидливість** моя непомилешна?». Слово **провидливість** не виникло саме по собі. Очевидно, існував прикметник **провидливий**, досі ніде не зафіксований, так само, як і **провидливість**. Брешу. У «Русько-німецькому словнику» його фіксує Желехівський. Але Грінченко зігнував **провидливість**, і це визначило його долю. Його нема ніде більше. А слово ж наше питоме. Існують же слова **провидець**, а також **провидіти**, яке значить **передбачати**, **прозирати**. Від слова **провидіти** й походить **провидливий**, а від нього **про-видливість**. Натомість у нашій мові запанувало слово **прозорливий** або **прозірливий**, яке має аналогів у російській та польській мовах. Своє ж оригінальне й неповторне **провидливий** ми забули. Тож чи не буде закономірним відродження цього слова як нової форми? Пише сучасний автор «Ніколи він... не був таким **прозорливим** у стосунках із жінками...» Автор пише так, як склалося історично через пасинкове становище нашої мови під окупантами. Чи ж не краще й оригінальніше буде звучати: «Ніколи він... не був таким **провидливим** у стосунках із жінками...»? На мій смак, краще.



Редактор-шукач нових форм має бути дослідником, і результати своїх досліджень використовувати у практиці. Тут допоможе глибоке почуття мови і розвинений мовний смак. Не можна пересичувати тексти новими формами, але не можна і нехтувати їх, коли цього вимагає текст. Пильне око Редактора не може допустити, щоб герої довірених йому творів **пили з горлечка** будь-які напої, а надто **повітряне шампанське**.

* Зберігаємо правопис автора

Малюнок Олександра Кустовського



ДОСТУПНИЙ, ЗРУЧНИЙ КАСТАНЕДА

НОМІНАЦІЇ «ОБРІЇ»

Видавництво «Фоліо» започаткувало нову серію під красномовною назвою «Свет истинь». Видання в ній книжки Карлоса КАСТАНЕДА є, безумовно, є вдалим комерційним ходом. Проте, чи оригінальним?

Клавдія СОХМЕТОВА

Чимала кількість анонімних (і не тільки) перекладів Кастанеда ще за тих часів, коли вони ходили руками в самвидаві, певно, є свідченням того, що й в невідредагованому як слід вигляді, і навіть англійською, він мав шалений попит.

Коли київське видавництво «Софія» видало Кастанеду російською, наклад пішов у люди, як у суху землю. Всотався. Скільки було перевидань, уже й не підрахувати. Певно, не лише вузьке коло «посвячених» чекало на нього. Специфічна важкуватість тексту подеколи навіть ставала тією родзинкою, що робить привабливішою красуню з ганджем, аніж без нього. Що ж до перекладів, то деякі з них справді вражали своєю поетикою, як от той, що належав Андрію Сідерському,

особі, бездоганно зорієнтованій у тематиці.

Нема приводів критикувати «Фоліо» за чергову версію перекладу — вона цілком пристойна. Проте, ані версія, ані оформлення не несуть якогось надзвичайних переваг над доробком «Софії». Принаймні, відеоряд, запропонований Владиславом Єрком, був більш вражаючим і адекватним змісту, аніж те, що можна побачити на обкладинці видання «Фоліо». Що й природно: видавництво на езотеричній літературі не спеціалізувалося, принаймні, донедавна.

Серія «Свет истинь» заснована щойно, 2004 року. Але, схоже, комерційні перспективи напрямку у «Фоліо» оцінили. Однак недооцінили спроможність і готовність сприйняти



Кастанеду в найповнішому обсязі. Дивує примітка, яку знаходиш на 21-й сторінці кастанедового тексту: редакція висловлює впевненість у тому, що друга частина книги становить інтерес лише для спеціалістів. На чому ґрунтується недовіра видавців до уважності й вдумливості широкого кола читачів? Досить сумнівним видається намір «не перенавантажити», підтримати курс на «легке читво», надати шанс поверхово «бути в курсі» — що то є за «путь познання (!) индейцев племени яки». Фолівське видання ґрунтується на мотиві, що в наші часи доробок Кастанеда — частина поп-культури, яку соромно не знати. А кишеньковий формат зробить це знайомство зручним.

Карлос КАСТАНЕДА. Учение дона Хуана; Особая реальность: Новые беседы с доном Хуаном. Сер. «Свет истинь». Х.: Фоліо, 254 с. (п)

КР

ДЛЯ ЛІНИВИХ ЕРУДИТІВ

Видавництво «Фоліо» знову потішило читачів новими цікавими книгами. Правда, російськомовними, але мовних бар'єрів для справжніх інтелектуалів не існує. А в тому, що «50 знаменитых бизнесменов XIX — нач. XX в.» і «50 знаменитых английских романов» саме для такої публіки, сумнівів не виникає. Хіба — трохи. Зовсім трохи.



Марія КРИШТОПА

Не буду акцентувати на бізнесменах. Тут усе зрозуміло: «*Эта книга рассказывает о профессиональной и личной судьбе «королей бизнеса», о том, как поднимались они к вершинам деловой карьеры, какими жизненными ценностями дорожили.*» Можна, звісно, посперечатися щодо добору за відомістю, але це буде лише приватна думка.

З романами цікавіше. Чимось це мені нагадало сусіда моєї бабусі, який колись, під час трансляції серіалу «Багаті теж плачуть», на останні копійки купив книгу-переклад і ходив по хатах читати хазяйкама... за пляшку. Усі були щасливі. Якби бідолаха не спився, купив би сьогодні й «50 знаменитых английских романов», щоб читати випускникам шкіл та студентам. А так доведеться останнім самим гаманцем трусити.

Зрештою — воно того варте, бо в цій книзі так детально переказано 50 англійських романів, що й читати не треба. Щоправда, переказано доволі оригінально: спочатку детально описуються деякі незначні події, а

наприкінці оповідач втомлюється й розповідає все дуже поверхово. Наприклад, читач дізнається про те, як Джен Ейр малює портрети (свій і суперниці) й порівнює їх. Але життя героїні в маєтку сестер описано кількома реченнями, а всі події після повернення Джен до коханого зводяться до: «*Выслушав эту страшную историю, Джен тут же отправляется к Рочестеру. И здесь наступает счастливый финал. Два любящих человека, пережившие столько несчастий и страданий, наконец соединяют свои судьбы, чтобы больше никогда не расставаться.*»

Книжка, без сумніву, цікава. Іноді читаєш про такі речі, що й розказати нікому — не повірять. Наприклад, як «Гобіт» створювався: «*Представим себе человека, сидящего ночью над чистым листом бумаги. Размышляя о чем-то постороннем, он неожиданно для себя выводит нелепую строчку: «В земле была нора, а в норе жил да был хоббит». Согласно одной из версий, именно эта*



фраза послужила Толкиену толчком для создания своего знаменитого романа. По признанию писателя, для него имена существительные всегда обростали какими-то рассказами. Вот и в случае с новым именем он решил, что неплохо было бы выяснить, что же представляют собой эти существа хоббиты и на что они могут быть способны».

А розповідати когось подробиці цих романів треба дуже обережно. Адже тут не лише переказують, а й дають оцінки. Тому читачеві вже не треба робити якісь висновки. Усе вже є. Однобоко, але де ви бачили безкоштовний сир? Звісно, насолоди від такого читва ви не отримаєте, але, панове, треба щось вибирати.

Крім того, тут маємо біографії письменників, аналіз текстів тощо. Купляйте. Це унікальна можливість прочитати всього Гаррі Потера за десять хвилин, а також хизуватися перед знайомими, що «проковтнули» Голдінга, Фішера, Гріна, Велса, Філдінга, Остен та ще багатьох авторів, шокувати всіх детальним переказом і чудовою пам'яттю. Вперед, читачі. Час — це гроші. Естетика залишається романтикам.

НОМІНАЦІЇ «ХРЕСТОМАТІЯ», «ПОСТАТІЇ»

КР

50 знаменитых английских романов; 50 знаменитых бизнесменов XIX — начала XX в. Сер. «100 знаменитых» — Х.: Фоліо, 510 + 510 с. (п)

ПЕРІОДИЧНЕ ЖИТТЯ

ЛІТЕРАТУРА В ПОЛІТИК-ХОЛЛІ

Провідною темою 12 числа київського культурологічного журналу «Политик-Халл» був сучасний Киргизстан. І ось що цікаво, обличчям цієї країни, а відтак і обличчям числа журналу, постав не політик, не артист, ані спортсмен, ані вчений. Тут ми можемо киргизцям тільки позаздрити: їхня країна на всіх світових аренах асоціюється насамперед із ПИСЬМЕННИКОМ — а саме з Чингізом Торекуловичем АЙТМАТОВИМ.



Ліза ЕЛЬНІЗЕШТ

В інтерв'ю Айтматов, сімдесятип'ятирічний стратег із планетарним мисленням, традиційно для себе переймається проблемою «*как вывести литературу с задворков базарной жизни*», задля чого таврує показове для пострадянських країн «*внутреннее замыкание, выпячивание этнического эгоизма, движение вспять*» і проголошує: «*что-то наподобие Европейского Союза в нашем регионе должно сложиться... Причём вместе с Россией, в первую очередь. Ибо Россия была и остается центром, энергоносителем евразийской цивилизации*».

Справжньою літературознавчою родзинкою дванадцятого числа є влучно-саркастична рецензія **Ольги МИХАЙЛОВОЇ** на **Ексгумацію міста Світлани ПОВАЛЯЄВОЇ**, яку не можна не зацітувати розлого. «*Выпяченный нонконформизм все равно оказывается конформизмом — только по отношению к своему кругу, тусовке... Она человек среды. И это гораздо более серьезное обвинение, чем прочие, которые можно было бы выдвинуть авторессе — в том, например, что инфантильность — это медицинский диагноз, а немытость из принципа так же дур-*

но пахнет, как и всякая другая... Судя по всему, автор «Эксгумации города» включает свою внимательность избирательно, только в тех случаях, когда это работает на ценности ее среды. Это тем более обидно, что на некоторых страницах книги наблюдательность ее просто феноменальна».

У цьому ж числі серед «крутих» мармиз української світської хроніки можна надібати обличчя **Любка ДЕРЕША** в компанії «коронаційних» поп-авторок **Лариси ДЕНИСЕНКО**, **Марини МЕДНІКОВОЇ** та іншої літелі.

Число 14 зваблює чималим інтерв'ю з **Василем ШКЛЯРОМ**, де той стверджує правдивість подій, описаних у **Елементалі**: «*В отличие от многих других книг, тут имена и собственные названия сохранены. В свое время, когда федералы охотились за семьей Дудаева, украинцы вывозили их за границу. Так мне посчастливилось познакомиться с женой опального президента. Госпожа Дудаева на всех нас производила необыкновенное впечатление*». Також Шкляр оголошує про шеріг містичних зникнень перекладачів свого роману **Ключ**: «*Причем это не какие-нибудь случайные люди, это*

были работники посольств, культурные атташе». І взагалі містика не дає вільно дихати письменників: «*Когда-то я писал рассказы, и когда брал из жизни интересный характер, могло получиться, что по сюжету дело шло к гибели героя. А потом так случилось и на самом деле: прототип, с которого я писал свой образ, умирал*».

Інтерв'юерка Шкляра **Клавдія СОХМЕТОВА** подала ще й власну рецензію на останній трилер письменника **Кров кажана** з цікавим описом його головної героїні «*Не зря все же бытует в Киеве слово «искусствоведьма», ведь Анастасия по образованию именно искусствовед... Тайны, которые ей пришлось познать, не объясняются жизнью — она будто встраивается в некую магическую фабулу*». Відтак і підсумком прочитання роману постає «*не разгадывание тайны убийства (хоть и это присутствует), но эстетическое удовольствие от переплетения путей-дорог, по которым поступает информация*».

Фотооприсутнилися тут представники літбомонду **Марина ГРИМИЧ** з чоловіком, експертом «Книжки року», нардепом **Ігорем ОСТАШЕМ**. К.Т.

ПЕРІОДИЧНЕ ЖИТТЯ

ХИМЕРИ БУДЕННОГО ПРИСМЕРКУ

«Радуга» розпочала публікувати оповідання **Андрія КУРКОВА**, об'єднані в цикл «*Игры по-взрослому*» із наскрізним персонажем — приватним детективом **Іваном Солнишкіним**. Курков не часто тішить читача саме оповіданнями — либонь, тому, що їх можна порівняти зі стриптизом, із оголенням текстової матриці власного «методу».

Костянтин РОДИК

«*Солнце освещало этот день часа три*»: у цій фразі — метафора творчості Куркова. Бо пише він, зазвичай, про сутінки буднів з їхніми непевними, іраціональними та лячними тінями, що своїми конфігураціями облаштовують класичну детективну мізансцену. І раптом — обов'язково! — прозирає сонце логіки, туман абсурду спливає з душі, лишаючи по собі нервово пересмикнутий усміх.

А реакція може бути тільки така: «Шустов». Бо як не потягнутися за рюмкою, коли став свідком ногоп-пригоди: зникає шеф-повар, а тебе запрошують на індивідуальний бенкет до його ресторату — така, мовляв, остання воля. І насамкінець виявляють-

ся, що екзотичні страви, якими ти ласував три вечори поспіль, мають у своїй рецептурі... кремований прах покійного — у такий спосіб старий забажав «з'єднатися» із сином, що ним і виявився Ваня Солнишкін, вихованець дитбудинку.

За своєю структурою оповідання дуже схожі на детективи Агати Крісті: нагромадження незбагнених закономірностей. Проте трупів, зазвичай, немає — життєлюб Курков їх не любить. Але це якийсь мутант-детектив, видозмінена природа котрого важко пояснити — хіба за допомогою сторонньої асоціації. Ув одному з оповідань є, здавалось б, «прохідна» репліка: «*Болеют болезнями, — пояснила Вера. — А неважно себя чувствуют всем те-*



7.00 €

лом или душой...» Оце, здається, воно: класичний детектив — це «хвороба», детектив Куркова — «недуга душі». Відповідає цьому й стилістика: такі собі мінідетективи у вигляді відеокліпу.

Кілька років тому, рецензуючи цілу збірку оповідань Куркова, я написав: «Коли б науковці легалізували таку дисципліну, як «Абсурд», то оповідання Куркова можна було б видавати

під назвою «Вступ до абсурду». Тепер подумалося: якщо абстрактний термін «абсурд» замінити на цілком конкретний літературознавчо-науковий бренд «Кафка», то творчість Андрія Куркова уже цілком надається для вивчення вітчизняних химер пострадянської масової свідомості. К.Т.

Андрій КУРКОВ. *Игры по-взрослому* // Радуга. 4.2'2004

СОЦІАЛІЗМ ІЗ ЛЮДСЬКИМ ОБЛИЧЧЯМ але тільки для арийдців

«Фашизм — це терористична диктатура найреакційніших кіл імперіалізму, не прикрита жодними законами панування монополістичної буржуазії», — вчили колись. «Фашизм — це найлютіший ворог соціалізму», — твердять донині українські та російські ліві партії. Фашистами в Україні деякі журналісти та політики називають членів блоку «Наша Україна», котрі мають націонал-демократичні чи ліберальні погляди.

Сергій ГРАБОВСЬКИЙ

Тож, за цією логікою, фашисти — інше ім'я лютих ворогів принципів соціальної справедливості, захисту прав трудящих та солідарності найманих працівників. Але варто згадати, що партія фюрера Адольфа Гітлера звалася Націонал-соціалістичною, та ще й робітничою. І називалася так не випадково.

Цього року в Санкт-Петербурзі з'явився перший том чотиритомовика докторів історичних наук **Олега ПЛЕНКОВА Третий Рейх. Соціалізм Гітлера**. Уже сама назва книги здатна, очевидно, шокувати багатьох із-поміж тих, хто досі дотримується традиційних поглядів на нацизм як на властиво праворадикальну диктатуру. Автор, утім, не вважає за інтелектуальні забобони й на величезному фактологічному матеріалі відстежує розвиток Німеччини доби Гітлера. Справді: нацистам удалося вивести країну зі всеосяжної глибокої економічної кризи, ліквідувати безробіття (яке на час формування уряду Гітлера сягало 40% працездатного населення), досягнути високих темпів зростання в промисловості й, нарешті, втілити в життя масштабні соціальні проекти й програми. Наслідком стало те, що рівень життя в Німеччині напередодні Другої світової війни був найвищим у Європі.

Автор аналізує недоліки та переваги ідеології й соціальної практики гітлерівського соціалізму. Показує, що в тодішній Німеччині здійснювалися прагматичні проекти в царині забезпечення нормальних умов праці, піднесення самоповаги робітника, народної освіти, масового спорту й туризму, медичного обслуговування тощо. Лише один приклад. Упродовж 1934—39 років практично на всіх підприємствах країни побудували ідеальні та буфети, де робітники могли харчуватися за помірними цінами. До Гітлера таких ідалень майже не було. Подібні заходи створили міцний фундамент нацистського режиму навіть у тяжкі воєнні роки. У нацистській Німеччині не було жодного спонтанного повстання проти влади; як не парадоксально на перший погляд, серед антифашистів

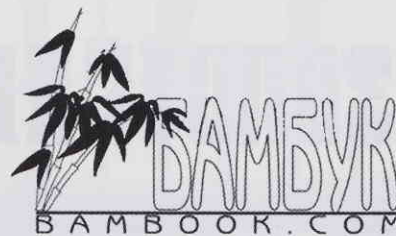
були представники кадрового офіцерства, інтелігенції, священницьких кіл, але не пролетаріату. Знов-таки, це не випадково. Упродовж Другої світової війни в Німеччині зберігся 8-годинний робочий день, хоча й стали правилом додатково оплачувати понаднормові роботи. Попри гучні заяви Гейббельса про тотальну війну, помітного скорочення виробництва товарів широкого вжитку не було аж до самого початку 1945 року.

Наводить Олег Пленков і цікаві приклади. Він описує, скажімо, професійне змагання в Німеччині й розповідає, що з 1936 року розгорнулося змагання за звання «зразкового націонал-соціалістичного підприємства» й за перехідні золоті прапори. Ці прапори переможцям змагання щороку на 1 травня — державне свято — вручав сам Адольф Гітлер.

Утім, гітлерівський соціалізм, крім справді активної й прогресивної (хоч як це не дивно звучить) соціальної політики, нероздільний із расовою утопією, із переслідуванням так званих «неповноцінних народів», передусім гебреїв, циган та слов'ян. Відтак автор книги демонструє методи, завдяки яким диктатори можуть маніпулювати змученими тривалою кризою народами, завойовувати симпатії найширших верств і приводить читача до висновку: тоталітарне правління може на певний час поліпшити життя більшості людей. Але тоталітарний соціалізм, різновидом якого свого часу був, поряд із більшовизмом, і гітлеризм, за своїм еством просякнутий агресивними та ксенофобськими устремліннями, що й веде його до катастрофи. Як і той народ, що вибрав соціальні гарантії замість свободи.

Отож, «Соціалізм Гітлера», безумовно, відкриє нові обшари українському читачеві. Шкода, що вітчизняні автори не займаються зараз проблематикою нацизму. А тим часом спокуса тоталітарного соціалізму набирає нових рис і барв, і розпізнати її в сучасному світі без фундаментальних досліджень на цю тему вельми нелегко.

О.В. ПЛЕНКОВ Третий Рейх. Соціалізм Гітлера. — Санкт-Петербург: Нева, 480 с. (п.)



ДАЙДЖЕСТ

ВІЯВЛЕНО НЕОПУБЛІКОВАНЕ ОПОВІДАННЯ КІПЛІНГА

Шанувальники Редьярда Кіплінга зможуть купити його нове оповідання, написане сто років тому й зовсім недавно виявлене в архівах письменника. Це продовження циклу так званих «шкільних» оповідань: три хлопчики виявляють, як брешуть дорослі, й вирішують провчити їх.

Нова книжка невелика — у ній усього 6 тис. слів. За життя Кіплінг відмовився від її публікації, бо вважав, що вона занадто слабка. Тепер шанувальники його творчості вирішили все ж винести це оповідання на суд читачів.

У МОГИЛИ ПЕТРАРКИ ЗНАЙШЛИ ЧУЖУ ГОЛОВУ

Патологоанатом, який проводив ексгумацію могили Франческо Петрарки, заявив про зникнення черепа великого поета.

Професор Віто Террібіле Вайль Марін із Падуанського університету розповів, що під час дослідження скелета Петрарки були взяті зразки ДНК із ребра й зуба. Дослідження показали, що череп належить іншій людині. Крім того, навіть візуальний аналіз дозволяє зробити такий висновок — Петрарка був кремезною людиною (більше 180 см), а череп належить людині, яка має скромніші розміри.

Ексгумація могили Петрарки почалася восени минулого року — задля відновлення фізичного вигляду великого поета. Крім того, експерти мали переконатися, чи дійсно «чорні слідопити» XVII століття вже розкривали склеп і відрубали «на сувеніри» праву руку поета. Дослідження мали завершитися до 700-річного ювілею поета, який Італія буде святкувати в липні 2004 року.

МІНІСТР КУЛЬТУРИ ЛАТВІЇ СКАСУВАЛА ДНІ РОСІЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

У 2003 р. міністри культури Латвії та Росії Інгунта Рібена та Михайло Швидкой підписали програму співробітництва, згідно з якою в 2004 р. у Латвії мали бути проведені Дні Російської культури, а в 2006 р. у Росії — Дні культури Латвії. Але, підписуючи програму, міністри не знали, що латвійський уряд піде у відставку, а в крісло Рібени сяде мистецтвознавець Хелена Демакова. Своє керівництво мистецтвом вона почала із заяви, що не прийме посла Белорусі у Латвії доти, доки в сусідній країні буде при владі президент Лукашенко.

Нове «досягнення» Демакової — відмова проведення в 2004 р. Днів російської культури в Латвії через відсутність коштів.

КНИЖКА РОКУ, 2004: НОМІНАЦІЯ «ПОСТАТІ»

ЗОЛОТІ КЛЮЧИКИ

Це вам, люди, не подарункові глясові картони. Ті краще поставити під шкло кабінетної книжкової шафи поряд із грамотами й кубками; і тоді всього клопоту — час до часу витирати пилюгу з палітурки, аби не соромно було від відвідувачів. Тут інша біда: книжкою «Ніна Матвієнко. Ой виорю нивку широкою» з передмовою Романа Дідули, упорядкуванням Валентини Кузик і художнім оформленням Петра Гончара, виданою Українським культурним центром «Музей Івана Гончара» за сприяння голови КМДА пана Омельченка та Почесного пивного президента пана Слободяна, користуватимуться часто.



Олена ЧЕКАН

Від неунікної експлуатації книжка помнеться чи й поламається. Бо не годиться солідні фоліанти майже на 600 сторінок збирати під тонкою обкладинкою. Хоча на вигляд зроблено охайно і з видумкою. Значну частину видання займає пісенна збірка, в якій — популярні народні пісні, авторські твори в перекладенні для жіночого тріо або хору. Узята ж до рук, книжка якась дуже важка — бо при тонкій обкладинці має всередині досить цупкий папір. Тому така вага і якась незбалансованість. Як і незбалансованість усередині — та, зрештою, чи потрібна такому виданню виваженість? Це ж як спонтанна імпровізація — із вкрапленнями вербальних текстів мелодій, малюнків, знімок — яких слухати не переслухати, дивитися не передивитися...

Та такі придивимось. На початку — біографія. Ніна Матвієнко, народна артистка й срібний соловейко України, виховувалася

в інтернатах, бо сім'я була велика, згодом скінчила філфак Університету ім. Т.Шевченка. Довго, занадто довго, як для солістки, співала в Державному академічному народному хорі ім. Г.Верьовки. Солістка «Київської камерати», учасниця легендарних «Золотих ключів». За проголошення державної незалежності України того ж-таки 1991-го була проголошена «Жінкою року». Знімалася в кіно. А ще писала й пише — новели, спогади, які друкувалися в «Україні», «Дзвоні»...

Перегляньмо перелік аудіозаписів на різних носіях, державних та релігійних нагород «за справу становлення національної духовної й культурної еліти, видатні творчі досягнення, високий професіоналізм, значну добродійну діяльність». І прислухаємось до неповторної інтонації її нотаток, інтонації розгубленої душі, а зовсім не увінчаного всіма можливими лаврами «золотого голосу»: «Сьогодні я наче загублена рукавичка на снігу...»



У виданні вміщено фрагменти приватних листів і щоденникових записів, літературні нариси, нотатки з гастролей — золоті ключики до розуміння багатогранного таланту співачки й тих, хто її оточує... Та найцінніший документ — хроніка репетицій Анатолія Авдієвського. «Так хор може знати тільки він, так знає анатомію народної пісні» — справжнє щире захоплення своїм хормайстром, без такого ж ніяк не можна у непростій диригентській справі. І тут само — осуд обожнюваного «Авдея»: за дратівливість, невваженість, нервовість...

А вже розсипи «перлів» Авдієвського...

«Це не інтервал — це штани без резинки, ніби на тілі, а гарантії нема, що вдержаться», «яким жестом, якою палочкою, може, лопатою чи мітлою?», «у вас беременна чверть виходить», «без мелодії спів — це теля з піднятим хвостом», «у вас текст, як после пургена, жодного слова не розбереш»... Отак-о, грубувати й іноді навіть образливо; і, яв-

но, скоріше би пасувало не хору, який зветься академічним, а самодіяльному. Але! Яка цінна ота диригентська кухня! І як тільки влучно, як точно потрапляють до замка золоті ключики хормайстра! І, занотовує Ніна Митрофанівна, наперед згоджуючись із улюбленим «Авдеєм»: «Якщо такою кров'ю дається мистецтво, в житті не допустив би, гори воно пропадом...»

Кр

Ніна МАТВІЄНКО. «Ой виорю нивку широкою». — К.: Музей Івана Гончара, 576 с. (о)

ДО УВАГИ ВИДАВЦІВ!

«Книжник-review» започатковує нову інформаційну сторінку **Дошка оголошень**. Окрім іншого, тут публікуватимуться списки книжок, які щойно вийшли з друку (рубрика **Hot-book**), та повідомлення про видання, що готуються до друку (рубрика **Незабаром**).

1. Бібліографічний рядок (автор, назва, місто, видавництво, обсяг, тип обкладинки).	4,80	4,80	Максимум оперативності! Цілеспрямований пошук покупцем конкретної книжки. Доцільне на етапі підготовки видання до друку.
2. Адреса видавництва, контактні телефони.	4,80	4,80	Максимальна безпосередність! Прямий зв'язок із потенційним покупцем.
3. Бібліографічний рядок із ілюстрацією обкладинки.	9,60	9,60	Максимальна наочність! Візуально-емоційне ставлення до конкретної книжки, полегшена ідентифікація її на прилавку. Доцільне на етапі виведення книжки на ринок.
4. Бібліографічний рядок з короткою (до 300 символів) анотацією.	19,20	19,20	Мінімум максимуму! Лаконічно — про змістовну та жанрову специфіку книжки. Доцільне на етапі виведення книжки на ринок.
5. Бібліографічний рядок з ілюстрацією обкладинки та короткою анотацією.	33,80	23,80	Максимум мінімуму! Достатній комплекс інформації, який дозволяє вести цілеспрямований пошук на ринку
6. Бібліографічний рядок з ілюстрацією обкладинки, короткою анотацією та адресою і контактами видавництва	38,60	28,60	Максимум максимуму! Повний комплект інформації про новинку, достатній для успішного цільового вибору потенційного покупця.

Для користування новою послугою досить обрати тип публікації, надіслати до редакції бібліографічний опис книжки (відскановану обкладинку; коротку анотацію; адресу й контакти видавництва), сплатити відповідну суму на р/р редакції, зазначивши назву платежу: **за розміщення на «Дошці оголошень» Блок №**

Максимальна активність! Якщо Ви надішлете також 2 примірники книжки у редакцію, вона братиме участь у VI Всеукраїнському рейтингу «Книжка року-2004» та матиме **максимальний** доступ для рецензентів часопису «Книжник-review».

ІХ МІЖНАРОДНА КНИЖКОВА
ВИСТАВКА-ЯРМАРОК

ЗЕЛЕНА ХВИЛЯ

WWW.EXPODESSA.OD.UA

5-7
СЕРПНЯ



ОДЕСА
ТЕАТР МУЗИЧНОЇ КОМЕДІЇ
ІМ. МИХАЙЛА ВОДЯНОГО

РОЗДІЛИ ВИСТАВКИ

- Книговидання: художня, навчальна, технічна, спеціальна, науково-популярна, дитяча література
- Видавничі рішення: друк, додрукова підготовка, електронне книговидання
- Поліграфічні послуги і матеріали
- Канцтовари. Все для школи. Сувеніри
- Роздрібна торгівля на площі перед театром

СПЕЦІАЛЬНІ ЕКСПОЗИЦІЇ

- «Дитинство. Отроцтво. Юність»
- «Університетська книга»
- «Поліглот»
- «Електронні навчальні видання»

СПЕЦІАЛЬНІ ЗАХОДИ

- Семінар і круглий стіл «Актуальні проблеми видавничої справи і книготоргівлі в Україні»
- Презентації книжкових новинок
- Виставка робіт художників-ілюстраторів книги
- Цикл літературних вечорів «Живі класики»
- Конкурс «Одеса на книжкових сторінках»
- Фотовернісаж «У пошуках одеської харизми»
- Вручення премій: «Творець міфів Одеси», «Бібліофіл», «Кращий бібліотекар Одеси»

Засновники:

Одеська облдержадміністрація; Одеський міськвиконком; Головне управління зовнішньоекономічних зв'язків, європейської інтеграції і туризму Одеської облдержадміністрації; Управління у справах друку й інформації Одеської облдержадміністрації

За підтримки: Державного комітету телебачення і радіомовлення України

Міжнародний інформаційний спонсор: "HG-EXLIBRIS"

Національний медіа-патронат: "КНИЖНИК-REVIEW"

Організатори:



ЧП "ЕКСПО-ЮГ-СЕРВИС"
тел./факс: (0482) 37-65-11
(048) 728-60-68, 777-60-68
e-mail: info@expodessa.od.ua
http://www.expodessa.od.ua

ДВАТ "ОДЕСАКНИГА"
Україна, 65039, м. Одеса,
вул. Артилерійська, 3
тел.: (048) 728-98-30
тел./факс: (0482) 63-34-01

ВИ ШУКАЄТЕ КНИГУ?

Скористайтесь допомогою служби «Книга — поштою».

Будь-яку книжку з розміщених на наших сторінках із позначкою ✉ Ви можете замовити в нас та отримати на пошті післяплатою.

Для цього треба надіслати нам замовлення, в якому обов'язково вказати: автора книги, назву книги, назву видавництва.

Адреса для замовлення: ТОВ «Редакція газети «Книжник-review», а/с 135, Київ-70, 04070.

Повний прайс наших книжок Ви також можете замовити за адресою:

olga@elitprofi.com.ua або ознайомитися з ним на сайті www.review.kiev.ua

КНИГА — ПОШТОЮ



Б. ДЖЕЙКС.
Воин Рэволла.



Б. ДЖЕЙКС.
Изгнанник.



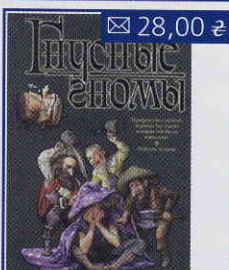
К. БАРКЕР.
Имаджика. Примирение.



Дж. Р. Р. ТОЛКИН.
Властелин колец.



М. ГРЭМ.
Пятое кольцо.



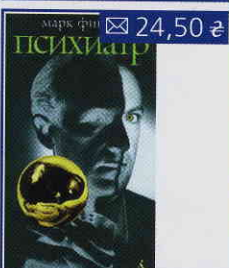
К. Ш. ГАРДЕН.
Гнусные гномы.



Д. Д. АГАТА.
Воржак АП.



Н. ФРОБЕНИУС.
Адская притча.



М. ФИШЕР.
Психиатр.



Д. Д. АГАТА.
Римский медальон.



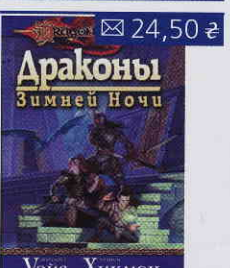
П. ЗОУСКИНДА.
Парфюмер.



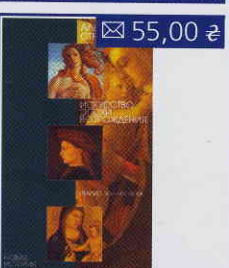
Р. БАХ. Чайка по имени
Джонатан Ливингстон.



Г. ДЖОЙС.
Скоро будет буря.



Уэйс Хикмэн
У. ХИКМЕН.
Драконы зимней ночи.



А. СТЕПАНОВ. Искусство
эпохи возрождения.



✉ 25.00 €



✉ 25.00 €

1. **Україна Incognita.** Антологія історичних етюдів. Під заг. ред. головного редактора газети «День» Лариси Івщиної. — К.: Українська прес-група, 400 с. укр., рос. мова. (п)

У вересні 2002 року побачила світ перша книжка з позначкою «Бібліотека газети «День» «Україна Incognita». Сучасні публікації, що вийшли на тематичних шпальтах «Україна Incognita» та «Історія та «Я», оповідають про кількасотлітню історію нашої землі — від скіфів і сарматів до трагедій і звершень ХХ століття. ©

2. **Дві Русі.** Антологія історичних етюдів. Під заг. ред. головного редактора газети «День» Лариси Івщиної. — К.: Українська прес-група, 496 с. укр. рос. мова. (п)

Україна та Росія... Країни, такі близькі одна одній (настільки, що й досі живе і «процвітає» вкрай небезпечний міт про одну країну, один народ, одну спільну історію й, отже, — логічно продовжуючи, — спільну державу), проте водночас настільки різні! Чи все ми знаємо про їхнє минуле — «спільне» й не зовсім? Чи всі історичні міти, стереотипи та просто забобони подолано у свідомості українців та росіян? Про це — у 68 статтях відомих істориків, культурологів, філософів, журналістів.

Обидві книги — дипломанти в номінації «Краща книжка про Україну» — V Київський Міжнародний книжковий ярмарок «Книжковий Світ-2003». ©

КНИГИ ЦЬОГО ЧИСЛА

№	Назва книжки	Ціна
✉	У пошуку театру. Антологія молодшої драматургії. — К.: Смолоскип	11,00
✉	Анатолій ДНІСТРОВИЙ. Місто уповільненої дії. Сер. «Excepthis excipiens». — К.: Факт	16,00
✉	Казки Старого Лева. Зимова книжечка. — Л.: Ви-во Старого Лева	23,00
✉	Ірина ЧЕРНОВА-СТРОЙ. Юрий Башмет — грани совершенства. — Л.: Піраміда	20,00
✉	На самоті з Богом: Молитви тих, котрі не моляться. — К.: Дух і Літера	8,00
✉	Іштван ІВАНЧО. Воскресіння. Сер. «Ікона і Літургія». — Л.: Свічадо	7,50
✉	Роберт КОНКВЕСТ. Роздуми над сплюндрованим сторіччям. — К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи»	35,00
✉	ДЖЕРОМ К. ДЖЕРОМ. Трое в одному човні (як не рахувати собаки). — К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи»	17,00
✉	Агнус ФРЕЙЗЕР. Цигани. Сер. «Народи Європи». — К.: Всесвіт	38,00
✉	Політологія: Підручник. — К.: Ельга: Ніка-Центр	52,00
✉	Василь СТУС. Палімпсест: Вибране / Упоряд. Д. Стус; — К.: Факт	15,50
✉	Михайло СЛАБОШПИЦЬКИЙ. Поет із пекла (Тодось Осьмачка). — К.: Ярославів вал: Вид-во М.П.Коць	19,00

20 квітня

«КНИЖНИК-КАЛЕНДАР»

1889 У містечку Бравнау, що знаходиться на річці Інн, народився Адольф Гітлер — один із найжорстокіших, найяскравіших і найнезрозуміліших політиків проминутого століття. Нині добрим тоном вважається ставити поруч із його прізвищем слова «Люципер», «бандит», «нелюдяний». Однак хто з так званих «людяних» політиків може похвалитися славою, яка чомусь аж надто любить бути замішаною на крові.

1903 Народився український письменник та драматург Гео (Георгій) Шкурпій. Був членом «Аспанфуту», Комункульту і «Нової генерації». Загинув 1937-го разом із чисельними «сучасниками вічності», яким присвячував свої вірші. Його «Жанна-батальйонерка» якось забулася, хоча й доволі цікава...

1925 Незадовго до смерті Борис Савінков нотував на Луб'янці до свого «чорного зошита»: «...Комуністи розкріпачили жінку в економічному плані, принаймні в містах, принаймні ідейно. Це дуже добре. Та коли Сперанський (один з чекістів, що наглядати за Савінковим) говорить про щось «нове» у стосунках між двома статями, мене бере нудьга. «Новизна» полягає в тому, що жінка віддається на килимі по черзі всім гостям? чи в тому, що чоловіки міняють жінку як брудну білизну? Але ж це було завжди. Перше, правда, лише в будинках розпусти... Такі розмови — дитяча хвороба революції, хвороба, на яку слабнуть дорослі люди. Та це мине. Ані кохання, ані ревності, ані зраду не можна викреслити з життя. Адже, попри все, найцінніше у житті — кохання».

1938 Ухвалено постанову РНК УРСР та ЦК КП(б)У про обов'язкове вивчення російської мови в школах України з неросійською мовою навчання.

1955 Помер український композитор, диригент, організатор музичних колективів та один із засновників Київського академічного театру ім. І.Франка Богдан Крижанівський.

1984 Померла Зоя Єфименко-Коцюбинська — український літературознавець та педагог, автор досліджень «Михайло Коцюбинський. Життя і творчість», «М.М.Коцюбинський. Мастерство писателя» та документальної повісті «Смарагдова легенда».

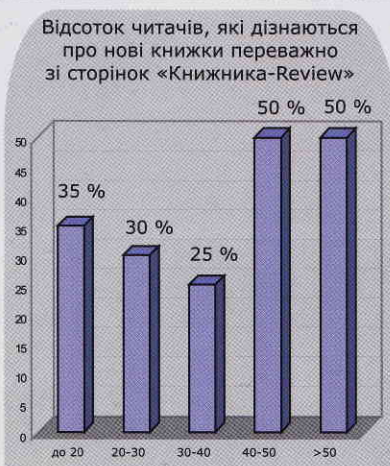
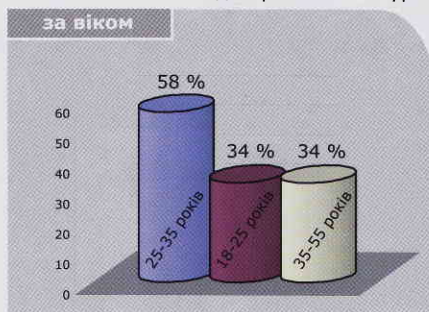
1984 На малій (жіночій) зоні ЖХ-385/3-4 поетеса й колишня киянка Ірина Ратушинська (до речі, єдиний, окрім В.Стуса, лавреат премії «Amnesty International» для письменників-в'язнів) писала:

И предадут, и тут же поцелуют —
Ох, как старо! Никто не избежал.
Что ж, первый век! Гуляй напрадалую,
Не отпуская потомков с кутежа!
Весенний месяц нисан длится, длится
Ночных садов мучительный балет.
Что поцелуй? Пустая небыллица.
Все скоро кончится. За пару тысяч лет.
Но этот месяц — на котором круге? —
Дойдет до нас, и прочим отнесная,
И скажут — нам: — Пойдем умоем руки,
Мы ни при чем. Ведь все равно казнят.

**НАШ
ЧИТАЧ**

За даними соціологічного опитування, здійсненого під час X Форуму видавців у Львові (вересень 2003)

Аудиторія читачів журналу «Книжник-Review»



**ЦІНИ
НА РЕКЛАМУ
КР
ЗНИЖЕНО**

»» Кольорові шпальти

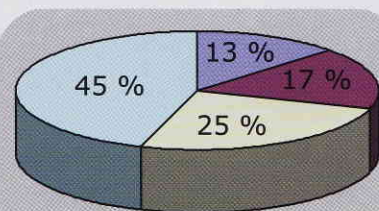
1-ша сторінка обкладинки	1500
2-га сторінка обкладинки	1200
1/2 шпальти	700
3-тя сторінка обкладинки	1000
1/2 шпальти	600
4-та сторінка обкладинки	1200
1/2 шпальти	700
Внутрішні шпальти	900
1/2 шпальти	500
1/4 шпальти	300
1/6 шпальти	200
Центральний розгорт (дві шпальти)	1850

»» Двоколірні шпальти

Розміщення зображення обкладинки книги з короткою анотацією на сторінках «Книга-поштою» — 70 грн.	1 шпальти	550
	1/2 шпальти	350
	1/4 шпальти	200
	1/6 шпальти	120

Вартість (грн.) з ПДВ*

СХЕМА ПОШИРЕННЯ ЖУРНАЛУ



- Індивідуальна передплата
- Роздріб
- Бібліотека
- Цільова розсилка

ПЕРЕВАГИ

Кольорова реклама на обкладинці і вклейках формує респектабельний імідж фірми, свідчить про її готовність до співпраці з новими клієнтами, робить ваші книжки упізнаваними для продавців, покупців і читачів.

ЗНИЖКИ З ОПЛАТИ

- 2-х публікацій — 5%
- 3-х публікацій — 10%
- 4-5-ти публікацій — 15%
- 6-ти та більше — 20%

Тел./факс: 416-05-57 e-mail: galina2@elitprofi.com.ua

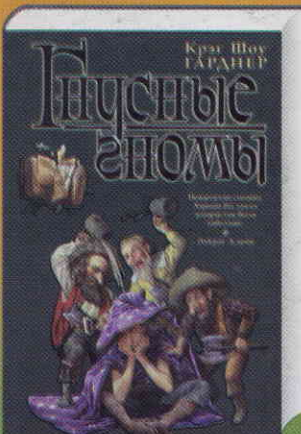
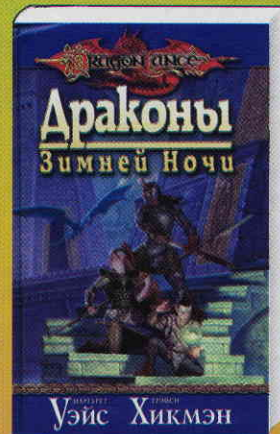
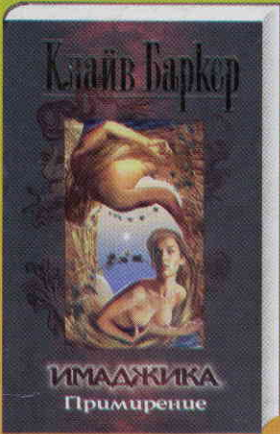
*Ціни вказано без урахування податку на рекламу

Почни домашню бібліотеку

3

764

«АЗБУКИ»



З питань придбання книжок видавництва «Азбука» звертатися до офіційного представника «Азбука-Україна». Адреса: 04073, м. Київ, Московський пр-т, 6 (2 поверх, к. 14) Тел./факс: (044) 490-3567